

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Видає Український Народний Союз

— SVOBODA —

Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА \$1.25

РАЗ НА ТИЖДЕНЬ

ONCE A WEEK

PRICE \$1.25

РІК CVII

П'ЯТНИЦЯ, 25 ЛЮТОГО 2000

ЧИСЛО 8

VOL. CVII

FRIDAY, FEBRUARY 25, 2000

No. 8

Є. Марчук потрапив в аварію. Розслідування пригоди триває

18 лютого близько 19 години на Обухівському шосе у Харківському районі Києва сталася автокатастрофа, в якій постраждав секретар Ради національної безпеки та оборони України Євген Марчук. За інформацією Центру громадських зв'язків МВС України, водій Василь Буркота не впорався з управлінням автомобіля "Форд". Машина, в якій, крім Євгена Марчука, був його заступник Трохим Коваленко, перекинулася, її винесло на узбіччя, після чого вона вдарила об дерево. Усі пасажирки зазнали тілесних пошкоджень й були госпіталізовані.

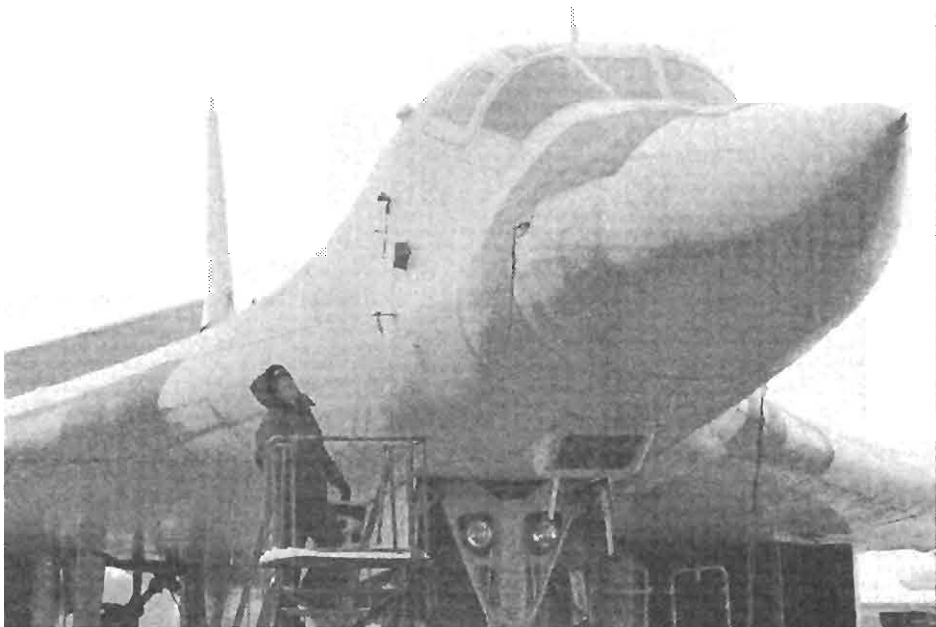
У зв'язку з численними звернен-

нями до Служби безпеки України журналістів із запитаннями стосовно автомобільної аварії, прес-центр СБУ повідомив, що причиною нещастя стало не що інше, як слизька дорога. Водій не справився з управлінням, в результаті чого автомобіль занесло і він перекинувся. Є.Марчук був доставлений до госпіталю СБУ, де йому надали необхідну допомогу. Стан його здоров'я, як стверджують медики, задовільний.

— Автокатастрофа, в якій постраждав секретар Ради національної безпеки та оборони Украї-

(Закінчення на стор. 5)

Україна розраховується з Росією за газ бомбардувальниками

Авіатехнік на військовому аеродромі в Прилуках Чернігівської області закінчує перевірку останнього важкого бомбардувальника Ту-160 перед його вилетом до Росії. Фото УНІАН

КИЇВ. — Два останні українські важкі бомбардувальники Ту-160 21 лютого було передано Росії в рахунок погашення заборгованості за енергоносії. Загалом Україна віддала Росії 11 стратегічних авіаційних комплексів, обладнання для летовищ і близько 600 крилатих ракет повітряного базування на загальну суму 285 млн. доларів. Разом з тим, на зустрічі Пре-

зидента України Леоніда Кучми і першого віце-прем'єра Російської Федерації Михайла Касьянова в президентській адміністрації в Києві у вівторок, 22 лютого, останній, відразу після прибуття, оголосив, що російська сторона і надалі наполягає, що сума боргу України за газ значно перевищує 2 млрд. доларів, і має документи, що цей факт підтверджують.

МВФ може відновити програму розширеного фінансування України

Переговори В. Ющенка і глави місії МВФ М. Шадман-Валаві були успішними

КИЇВ. — "Ми досягли прогресу в багатьох напрямках. Однак ще залишаються невирішені проблеми". Про це глава місії Міжнародного валютного фонду в Україні Мухаммад Шадман-Валаві заявив 21 лютого журналістам після зустрічі з прем'єр-міністром Віктором Ющенком, з яким обговорив питання поновлення програми розширеного фінансування для України.

"Необхідно, щоб український парламент ухвалив пакет податкових законопроектів, а також закони, які стосуються приватизації. Я збираюся зустрітися з народними депутатами у Верховній Раді, щоб обгово-

(Закінчення на стор. 5)

Прем'єр-міністр України Віктор Ющенко (ліворуч) потискає руку главі місії Міжнародного Валютного Фонду в Україні Мухаммаду Шадман-Валаві під час їхньої зустрічі в Києві 16 лютого. Фото УНІАН

Ростислав Хом'як

США мають зобов'язання превентивної безпеки перед Україною

КЕМБРІДЖ, Массачусетс. — Сполучені Штати мають велике і тривале зобов'язання перед Україною внаслідок того, що Україна відмовилась від ядерної зброї — і про це уряд та законодавці США не сміють забувати.

Такої думки д-р Аштон Картер, професор технічних наук і міжнародних справ у Гарвардському університеті, який є одним із архітекторів шляху, по якому Україна пройшла до без'ядерного статусу. Він не перестав нагадувати американському уряду й законодавцям про обіцянки, зроблені Україні шість років тому і які ще не повністю здійснені.

Сьомого лютого н.р. д-р Картер повернувся до цієї теми, читаючи першу з циклу щорічних лекцій, присвячених пам'яті Зеновії Сохор Перрі у Гарвардському університеті. Під час першої каденції Президента Клінтона (1993–1996) д-р Картер був помічником секретаря Департаменту оборони США у справах міжнародної безпеки, займаючись питаннями контролю над озброєнням саме тоді, коли перед самостійною Україною постала дилема: тримати ядерну зброю чи позбутись її? Нині — в додаток до своїх викла-

(Закінчення на стор. 6)

■ МОЖЕ
УКРАЇНІ БРАКУЄ
НАЗАРБАЄВА?

Стор. 5

■ ЧИ ВИ
ЗАПИСАЛИСЯ
ДО УНС?

Стор. 8

■ СТЕФКО З ДОЛИНИ
ПРИЇХАВ
ДО ІРВІНГТОНУ

Стор. 9

■ НЕ ТІЛЬКИ ГЕНЕРАЛИ
ЧИТАЮТЬ
„ВІЙСЬКО УКРАЇНИ“

Стор. 16

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Верховна Рада прийняла закон "Про державний бюджет України на 2000 рік"

КИЇВ. – Верховна Рада прийняла у третьому читанні закон "Про державний бюджет України на 2000 рік". За проголосувало 252, проти – 18. Держбюджет набуває чинності з моменту опублікування, крім тих статей, які набувають чинності з 1 січня 2000 року. Після прийняття бюджету в цілому прем'єр-міністр Віктор Ющенко в короткому виступі подякував народним депутатам за підтримку і висловив сподівання, що співпрацю гілок влади буде продовжено при обговоренні 8 законів, необхідних для прийняття останніх шести статей державного бюджету.

Нові розпорядження Президента

КИЇВ. – Президент України підписав розпорядження "Про впорядкування контролю за зовнішньоекономічною діяльністю резидентів України", мета якого – недопущення незаконного переміщення валютних цінностей за межі країни та запобігання ухиленню від оподаткування під час здійснення зовнішньоекономічних операцій. Вийшов указ "Про додаткові заходи щодо запобігання дитячій бездоглядності", який скоординує дії всіх органів державної виконавчої влади та громадських організацій для розв'язання проблеми бездоглядних і безпритульних дітей в Україні.

Комунізм на Львівщині стане „привидом“

ЛьВІВ. – Депутати Львівської обласної ради прийняли рішення про підтримку вимог громадян, політичних партій та громадських організацій області щодо заборони діяльності в Україні комуністичних організацій. Вони рекомендували управлінню юстиції Львівської області призупинити діяльність обласної організації КПУ на території області до врегулювання її діяльності відповідно до конституційних норм України. Прийнято також звернення до міністра юстиції України Сюзанни Станік, в якому сказано, що давно назріла необхідність проведення суду над КПРС-КПУ за злочини, вчинені проти людства.

Умови перебування чужоземних військ будуть законодавчо врегульовані

КИЇВ. – Законопроект "Про порядок допуску та умови перебування підрозділів збройних сил інших держав на території України" з пропозиціями Президента України було розглянуто на ранковому засіданні сесії Верховної Ради України 18 лютого. Було враховано 16 пропозицій Президента повністю, решту – частково. Новий закон регламентуватиме статус перебування чужоземних військ на території нашої держави, сприятиме дальшому розвитку військової та військово-технічної співпраці з іншими країнами.

Інформаційним бюро Чеченської Республіки Ічкерія в Одесі зайнялася міліція

КИЇВ. – Міністерство закордонних справ (МЗС) України звернулося із запитом до Міністерства внутрішніх справ з питанням про діяльність в Одесі інформаційного бюро Чеченської Республіки Ічкерія. Компетентні органи зараз вивчають ситуацію, і

якщо діяльність означеного центру буде визнана такою, що порушує чинне законодавство, його роботу буде припинено. МЗС України, за словами дипломата, не могло стояти осторонь питань, безпосередньо пов'язаних з двосторонніми взаєминами між Україною та Російською Федерацією.

Дипломатичним представництвам - 10 відсотків зароблених коштів

КИЇВ. – У прийнятому Верховною Радою Держбюджеті-2000 дві статті стосуються парламентського Комітету у закордонних справах. Відтепер частина коштів, які надходять від діяльності консульських служб за кордоном та інших дипломатичних установ, зосереджуватимуться на їхніх власних рахунках за кордоном. Держава матиме приблизно 200 тисяч доларів щорічного прибутку в результаті перебування коштів на закордонних рахунках. Іншою статтею буде дозволено використовувати 10 відсотків зароблених консульськими діями коштів на внутрішні потреби наших представництв за кордоном.

Американська допомога студентам з України

РІВНЕ. – Збільшити фонд студентського "заробітку" допомогли університетові "Острозька академія" емігранти-українці, які проживають у Канаді та США. Вони виділили 75 стипендій-грантів для найкращих студентів одного з наймолодших вищих навчальних закладів України. Серед благодійників з-за океану – Тарас Закидальський, Петро Яцик, Джон Карк, Мирон Куропась та інші. Завдяки сприянню інших українських патріотів налагоджено контакти з Оксфордським, Північно-Іллінойським, Гарвардським, Кембріджським та Лондонським університетами, з якими проводиться обмін викладачами та студентами.

Велика Британія фінансує підтримку правозахисних організацій в Україні

ХАРКІВ. – Британський центр громадських ініціатив відкрито в Харкові на базі діючого тут Центру Британської ради. Він підтримує неурядові правозахисні організації України. Проект фінансується Міністерством закордонних справ Великої Британії й розрахований на два з половиною роки. На першому етапі проект розпочато відбір у Харківській, Сумській та Полтавській областях найуспішніше діючих правозахисних організацій, які отримуватимуть технічну, консультативну та фінансову підтримку. Передбачено п'ять грантів на суму 2 тис. фунтів стерлінгів кожний.

Проект підтримки документального кіно

КИЇВ. – Європейський Союз і США розпочинають в Україні перший спільний донорський проект вартістю 280 млн. євро на підтримку створення українськими творчими групами документальних фільмів про громадянське суспільство. Умови проекту передбачають надання грантів для організації поїздок творчих знімальних груп в інші країни терміном на 5-21 день. Заяви на участь у конкурсі будуть прийматися до 31 березня у Посольстві США в Україні та Представництві Єврокомісії в Києві, або Європейському Інституті ЗМІ, який діятиме від імені Комісії. Ці ж інституції

проводитимуть відбір кандидатів, перші з яких матимуть можливість вирушити у творчу поїздку вже влітку цього року.

Відзначення 95-річчя від дня народження У. Самчука

ВОЛИНЬ. – "Улас Самчук і волинський край" – під такою назвою в Шумському краєзнавчому музеї розгорнуто виставку до 95-річчя від дня народження Уласа Самчука, прозаїка, чий твори свого часу були висунуті на здобуття Нобелівської премії. Відкриття експозиції відбулося в рамках урочистостей, присвячених даті, пам'ятній для земляків талановитого майстра слова. Уласа Самчука фахівці називають клясиком української літератури ХХ століття. Ще на початку 20-их років його твори друкувались у польських, німецьких виданнях, а в Празі він реалізував свій задум, створивши добре знаний роман "Волинь". Улас Самчук у післявоєнні роки об'єднав навколо себе мистецькі сили, які змушені були жити і творити за кордоном. Українське об'єднання, яке він очолював у Німеччині, згуртувало понад сто українських письменників.

Концепція морально-етичного відродження Львівщини

ЛьВІВ. – 2000-ліття Різдва Христового внесло корективи в навчально-виховні плани освіти Львівщини. Вони поповнилися цілими підрозділами щодо поглибленого ознайомлення із засадами християнства, філософсько-науковим трактуванням біблійних фактів, а також заходами з відзначення великої дати. Кожний район Львівщини визначив власні шляхи розвитку ювілейної тематики. На Стрийщині, наприклад, вже відбулися для вчителів семінари з історії та християнської етики, де вироблено єдину концепцію викладання першооснов. У Дрогобичі увійшли в практику відкриті уроки: школярі осягають новий предмет разом з батьками. Його специфіка – орієнтація на примирення конфесій та об'єднання їх у спільний Всеукраїнський храм. У ролі лекторів виступають представники різних церков та релігійних громад.

Студенти Львова проти чужинських вивісок

ЛьВІВ. – Львівські студенти-філологи 21 лютого здійснили прогулянку по місту і порохували всі вивіски й реклямні повідомлення, написані чужоземними мовами, відзначаючи у такий спосіб Міжнародний день рідної мови, оголошений ЮНЕСКО. Цей захід є першим кроком на виконання розпорядження міськдержадміністрації "Про застосування української мови".

В Україні оголошено плаваючий курс гривні

КИЇВ. – 21 лютого Кабінет Міністрів і Національний банк України зробили спільну заяву про впровадження режиму плаваючого курсу національної грошової одиниці. Такий режим найбільше відповідає станові інтеграції України у світову економіку і дасть змогу зформувати збалансований попит і пропозиції на чужоземну валюту, забезпечити компенсацію внутрішньої інфляції, а також підтримувати конкурентоспроможність українських товарів та рентабельність підприємств. За прогнозами, у поточному році курс гривні до долара коливатиметься у межах 5.7 – 6.2 гривні за долар.

ТІЛЬКИ ФАКТ

Прем'єр-міністр Віктор Ющенко надіслав 17 лютого листа віце-президентові Світового банку Йоганнесові Ф.Лінну з пропозицією розглянути можливість відновлення для України проекту Світового банку "Фонд підтримки передекспортних гарантій", що розроблявся протягом 1997-1998 років.

Проблеми сім'ї в Україні обговорюються 170 делегатами, серед яких владики, декани, протопресвітери та миряни, на соборі Львівської архієпархії УГКЦ, що відкрився 21 лютого.

За значний внесок у розвиток українсько-польських культурних зв'язків міністра культури України Богдана Ступку нагороджено Офіцерським хрестом Ордена заслуги Республіки Польща.

Делегація Військово-Повітряних Сил України бере участь у засіданні робочої групи з питань обладнання та систем обслуговування літаків у Брюсселі, яке організувала Агенція стандартизації НАТО.

У святий для євреїв день народження і відходу з життя Мойсея (14 березня) в столиці України відкрилася відроджена Центральна синагога.

Вінницька наукова бібліотека почала озвучувати художні твори і записувати їх на магнітні носії.

Виставка робіт клясика фотографії ХХ століття Віллі Роніса відкрилася у Французькому культурному центрі в Києві.

17 лютого у в Києві відбулася пресконференція "Червоний Хрест проти туберкульозу і СНІДу", мета якої – організація зусиль громадськості і розвиток міжнародних програм у боротьбі з цими хворобами.

Тернопільщина виграла конкурс, оголошений рік тому Міністерством зовнішньоекономічної політики Німеччини для регіонів України, яким необхідна допомога у здійсненні економічних реформ.

18 лютого розпочався проект за програмою Темпус/TACIS, який має на меті створення Інноваційного Центру з міжнародних освітніх програм "ІНКОС" для надання допомоги українським вищим навчальним закладам у встановленні прямих контактів.

Кабінет Міністрів України прийняв постанову про утворення міжвідомчого Комітету з проблем захисту прав на об'єкти інтелектуальної власності.

Доповідачі Парламентської асамблеї Ради Європи відзначають прогрес, досягнутий Україною останнім часом у виконанні своїх зобов'язань перед РЕ, зокрема у питанні прийняття кримінального кодексу та закону про судострой.

КУРС ВАЛЮТ НБУ на 22 лютого

1 долар США	–	5.57 гр.
1 євро	–	5.47 гр.
1 німецька марка	–	2.80 гр.
1 рубль Росії	–	0.19 гр.

Щорічне послання Президента до Верховної Ради України: цього разу – нетрадиційне

Президент України Леонід Кучма виступив 22 лютого зі щорічним посланням до Верховної Ради, яке визначило основні напрямки розвитку країни на найближчі роки. Враховуючи новий характер взаємин, що склалися між Президентом, урядом і парламентом – уперше вони знаходяться на одному політичному полюсі – цього року традиційне послання Президента має особливе значення.

Президент України Леонід Кучма виголошує програмну промову в Верховній Раді України в Києві у вівторок, 22 лютого. Президент виклав головні економічні та політичні напрями діяльності держави на найближчі роки. Зокрема, він сказав, що в найближчі роки парламентські вибори в Україні провадитися не будуть.

Фото УНІАН

Традиційне щорічне послання Президента до парламенту у цьому році, мабуть, можна назвати нетрадиційним – враховуючи те, що Президент проголосив новий курс (і це неминує мало віддзеркалитися у посланні), а звертався він до парламентської більшості, яка була створена на базі підтримки курсу Президента. Інакше кажучи, ситуація, у якій виникло послання-2000, кардинально відрізняється від попередніх років тим, що уперше Президент, уряд і парламент знаходяться на одному політичному полюсі. Або, образно кажучи, в одному човні. «Уперше послання Президента має практичний характер і націлене на консолідацію парламентської більшості, яка зацікавлена у законотворчій діяльності на підтримку курсу Президента», – заявив Олександр Зінченко, один із лідерів більшості.

Оцінки президентського послання депутатами відрізнялися в залежності від того, якою останні уявляли концепцію послання до парламенту. Частина депутатів вважала, що це мала бути чітка програма конкретних дій, а інші вважали, що послання має тільки визначати основні напрямки. Мабуть, можна стверджувати, що і проєкт послання, і промова Президента у Верховній Раді виявилися ближчими до другого варіанту.

Власне кажучи, послання покликане визначити стратегічні напрямки розвитку країни на найближчі роки – що й було відображено у його назві – «Стратегія економічної та соціальної політики на 2000–2004 роки». При цьому документ, який був зачитаний Президентом, мав низку істотних відмінностей від опублікованого проєкту. На думку Олександра Лавриновича, «послання Президента, виголошене ним у парламенті, відрізняється від опублікованого проєкту, і тут немає внутрішніх суперечностей. Воно пред-

ставляє цілісний, досить зважений комплексний підхід до розгляду проблем, що стоять перед Україною». Цю точку зору поділяє Леонід Кравчук: «У програмі Президента я побачив конкретну спрямованість на подолання тих негативних явищ, які є у нинішній ситуації – зокрема об'єднання зусиль Верховної Ради і Президента, опора Леоніда Кучми на отриманий досвід, як негативний, так і позитивний, нове розуміння адміністративної реформи».

Депутат Анатолій Матвієнко зауважив, що «послання може бути платформою для подальших дій, на жаль, такої платформи немає ні у сьогоднішній промові Президента, ні в опублікованому проєкті послання. Сьогодні є можливість концентрувати зусилля всіх гілок влади і спрямувати цей вектор для поліпшення ситуації в країні, а не на бажання піднятися над якоюсь гілкою влади».

Хоча загалом Президент все-таки дав депутатам кілька мотивів для радості. По-перше, заявивши про те, що «парламентські вибори – не скоро... (народні обранці зустріли цю заяву бурхливими виявами захоплення і оплесками, на що Президент з усмішкою зауважив: «Так, поплескайте трошки!»), він мовби натякнув, що не буде наполягати на дострокових виборах до ВР. По-друге, Леонід Кучма заявив, що він «не проти підписання угоди між парламентом і урядом, за умови, що у її основі буде закладено реальний плян законотворчого процесу». По-третє, він заявив, що «хотів би бачити парламент єдиним консолідованим органом, без диктату більшості над меншістю чи навпаки» (цю тезу особливо вітали представники меншості і вже використали її як аргумент проти більшості на вчорашньо-

(Закінчення на стор. 5)

АМЕРИКА І СВІТ

МВФ не пов'язує своїх рішень щодо Росії з війною в Чечні

НЬЮ-ЙОРК. – Міжнародний валютний фонд покищо не пов'язує припинення виділення кредитів Росії з воєнними діями у Чечні, заявив у Нью-Йорку директор фонду Мішель Камдесю. «Нещодавня наша ухвала про припинення фінансової підтримки Росії, – сказав він після виступу в Раді з міжнародних взаємин, – була викликана не цими міркуваннями, а причинами, на основі яких МВФ звичайно йде на такі кроки, – коли країна не виконує важливі економічні рекомендації фонду». «МВФ при прийнятті своїх рішень не може виходити з політичних міркувань. Але МВФ керується 182 державами-членами, і тому часом мені говорять, щоб я виявляв обережність щодо Росії, що російська влада повинна прислухатися до думки міжнародної громадськості з приводу Чечні. І якщо протести з боку наших членів триватимуть, то Рада директорів МВФ може прийняти рішення про припинення фінансування Росії і з цієї причини».

Помер А. Собчак, колишній керівник В. Путіна

МОСКВА. – У неділю, 20 лютого, від розриву серця помер Анатолій Собчак, колишній посади́к Санкт-Петербургу, демократичний реформатор і співпрацівник теперішнього виконуючого обов'язки президента Росії Владіміра Путіна. Він помер у Калінінграді, російській території над Балтійським морем, де був особистим представником В. Путіна. Як повідомили засоби масової інформації, В. Путін, який був учнем А. Собчака в юридичній школі, а опісля заступником посади́ка в Санкт-Петербурзі вислав, по тіло померлого окремого літака, щоб перевезти тілліні останки до Санкт-Петербургу. А. Собчак вийшов на політичну арену в пізніх 1980-их роках разом з Борисом Єльциним, якого вибрали в 1991 році першим президентом Росії. У тому самому році А. Собчак був обраний першим посади́ком Ленінграду, саме за нього місто повернуло собі колишнє ім'я Санкт-Петербург. А. Собчак, якому було 62 роки, своїм правничим знанням і талантом промовця був широко відомим в Росії та поза її межами.

Підвищено заходи безпеки в Косові

БЕЛГРАД, Югославія – У місті Косовська-Митровиця, де за останній місяць в результаті масових зіткнень сербів і албанців, було 11 жертв і понад 20 осіб поранених, в тому числі є двох французьких воїнів, вжито підвищені заходи безпеки. Як повідомила прес-секретар громадянської місії Організації Об'єднаних Націй Кірстен Гаупт, відтепер місто патрулюватимуть 566 міжнародних поліцейських, переведених сюди з інших районів краю. Триватиме дія комендантської години з 18.00 до 6.00 ранку. Тимчасово заборонено масові збори і ходи громадян. Для здійснення правосуддя в Косовську-Митровицю прибудуть чужоземні судді і прокурор, оскільки місцеві серби протестують проти того, що всі

співробітники міського суду – албанці. Крім того, у понеділок, 21 лютого, тисячі албанців з цілого Косова демонстрували в Митровиці де вимагали виселення з цього поділеного міста залишених сербів. Демонстрація не була мирною, дійшло до сутички між учасниками походу та британськими, канадськими і французькими миротворчими військами ООН.

С. Мілошевич знову провідник Соціалістичної партії Сербії

БЕЛГРАД, Югославія. – Учасники четвертого конгресу правлячої Соціалістичної партії Сербії знову одноголосно обрали лідером партії Слободана Мілошевича, а Горіца Гаєвича – генеральним секретарем. У складі новообраного головного комітету немає суттєвих змін. Мілошевич очолює партію, яка раніше називалася Спілкою комуністів, а в 1990 році перейменована на соціалістичну. Звертаючись до 2,300 делегатів, він звинуватив міжнародне співтовариство в агресії щодо країни і висловився за виведення міжнародних сил з Косова. За його словами, Сербія спроможна без сторонньої допомоги гарантувати мир та безпеку усім мешканцям краю.

Закінчилася пригода з афганським літаком

ЛОНДОН. – У неділю, 6 лютого, повітряні пірати захопили літак «Боїнг-727» афганської лінії «Аріана» – невдовзі після того, як літак злетів з летища в Кабулі. Вони змусили пілотів летіти у невідому подорож крізь Центральну Азію та Росію, поки багато годин пізніше приземлилися на летищі Станстед, неподалік Лондону. Впродовж чотирьох днів уряд Великої Британії намагався знайти вихід зі ситуації, а коли це вдалося, опинився перед новою проблемою. З усіх 150 пасажирів 60 дорослих і 14 дітей попросили політичного притулку, намагаючись втекти від талібанського режиму в Афганістані. Інші 72 пасажирів 14 лютого повернулися додому. Після закінчення цієї повітряної епопеї ніхто покищо не може збагнути причини захоплення літака і пасажирів. Деякі аналітики припускають, що від самого початку метою було бажання політичного притулку.

Українська бібліотека в Москві й досі не має місця

МОСКВА. – Вже 8 років триває епопея з отриманням власного приміщення для української бібліотеки в Москві. Вперше українська громада ще в серпні 1991 року звернулася до керівників російської столиці з проханням вирішити цю проблему. У 1993 році уряд Москви видав постанову про передачу «Палат Мазепи» – історичної будови в центрі столиці – для української бібліотеки. Але не передали. За 8 років було надіслано понад 70 звернень. На сьогоднішні умови діяльності бібліотеки незадовільні. Вона тулиться в приміщенні 147-ої міської бібліотеки, де не вистачає місця для книг, підвальне приміщення, де влаштовано книгосховище, постійно підтоплюється, що спричинило пошкодження книг.

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Видає Український Народний Союз

— SVOBODA —

Published by the Ukrainian National Association

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays
by the Ukrainian National Association, Inc.
at 2200 Route 10, P. O. Box 280 Parsippany, N.J. 07054

Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510. UNA Fax: (973) 292-0900
E-mail: svoboda@worldnet.att.net Web-site: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280,
2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.

Передплата на рік \$50.00, на півроку - \$30.00. Для членів УНСоюзу
\$40.00 річно, на півроку - \$25.00. За кожну зміну адреси - \$1.00.
Чеки і грошові перекази виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам редакції.
Редакція застерігає за собою право при потребі
виправляти і скорочувати надіслані матеріали.

Головний редактор — Раїса Галешко

Редактори: Ольга Кузьмович, Ігор Пилипчук, Христина Ференцевич,
Левко Хмельковський, Петро Часто; Верстка — Павло Стокотельний;
Реклама — Марія Осціславська; Адміністратор — Володимир Гончарик.

Тривожний березень – попереду

В березні Росія має обрати нового президента. Здавалося б, кого це хвилює? Нехай обирають, кого їм заманеться! Чому ж провідні газети світу постійно пишуть про цю подію? Щойно „Нью-Йорк Таймс“, аналізуючи війну на Північному Кавказі, заявив: „Очевидно, що запобігання чеченському тероризмові не було головною метою Кремля. Головним мотивом стала помста за російську військову поразку 1996 року і посилення політичних шансів прем'єра Владіміра Путіна. Обидві цілі досягнуто дорогою ціною“. Подібно висловився й „Вашінгтон Пост“. Ціна, яку заплатили обидві воюючі сторони в Чечні (одна – за прапор над столицею, друга – за вихід війська в гірські терени), була й справді надто високою, як для локальної операції по знешкодженню „зграї бандитів“. Один з російських вояків перейшов в Грозному до чеченців, удаючи зрадника, який прагне заробити, і запропонував показати безпечний вихід з заблокованого міста. Чеченці повірили (кавказці взагалі легковірні, бо не мають підступності росіян) і пішли вказаною стежкою, яка вивела їх на заздалегідь заміноване поле під вогонь снайперів і кулеметів. „Перемогу“ росіян оплачено також численними смертями мирного населення.

Сучасний світ після двох світових воєн, після Кореї, В'єтнаму, Афганістану, африканських конфліктів, вже не здивуєш людською кров'ю. Чому ж тоді „перемога“ Росії в Чечні так занепокоїла пресу, уряди і громадськість? Передовсім тому, що вона відкриває шлях до президентського крісла людині, від якої можна чекати гіршого, ніж від, скажімо, Мілошевича. Чеченська війна супроводжується спалахом російського націоналізму, що переростає в шовінізм. Путін вже недвозначно погрожує ядерною зброєю, будує збройний бльок з Китаєм та Індією. У офіційних заявах Москви, що стосуються взаємин із Заходом, формулювання про „братерство та дружбу“ терміново замінені на „співпрацю“. Зросла розвідувальна діяльність Росії. „Вашінгтон Таймс“ заявила, що половина російських дипломатів в США зайнята розвідкою. З Німеччини за останні роки видалено за шпигунство 150 дипломатів, з Польщі, Норвегії, Австрії, Великої Британії Бельгії і Голландії – разом 56. Росія виявилася неспроможною позбутися спадщини СРСР.

Що робити Заходові? НАТО не може послати на Москву свої літаки, як було в Косові. Залишаються економічні і політичні важелі. Вже зупинено допомогу Міжнародного валютного фонду, мільярди доларів якого, очевидно, пішли на витрати в Чечні (війна поглинула одну восьму частину військового бюджету Росії), вже зроблено кілька серйозних попереджень, особливо з боку Ради Європи, але Путін не дуже не це зважає, знаючи, що Захід дасть довільні кошти, аби уникнути збройного конфлікту. Недавній функціонер КГБ Путін, який багато років працював в Європі, добре знає поділ і неузгодженість демократичного світу і тому може без застережень прямувати до відродження імперської Росії. Очевидно, що найпершою жертвою такого маршу може стати Україна, багатства якої споконвіку спокушали московських провідників. В Європі належно оцінюють політичну позицію і географічне положення України, тому по можливості сприяють їй, нерідко навіть роблять вигляд, що не помічають явних прорахунків уряду, чвар у парламенті, гальмування реформ. Перед Радою Європи відкрилася нагода стати паневропейською організацією, східний рубіж якої проляже далеко поза Дніпром. Реалізація цього завдання залежить також від численних сусідів України, особливо від сприяння Польщі. Але позиція Росії має вирішальне значення...

Росія напередодні президентських виборів не відкидає гасел демократії і реформ. Але у сприйнятті більшості росіян демократія означає анархію, лібералізм – безкарність, вільний ринок – розбій купки монополістів, а реформи в цій країні зображують як пастку американського капіталізму, наставлену проти Росії. За таких умов люди проголосують за „сильного“ Путіна, який переміг чеченців, диктуватиме свою волю Заходові, а з України привезе до Росії пшеницю і сало. Іншого кандидата до вибору люди не мають.

Попереду – тривожний березень...

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про мистецтво гри – на сцені і політичній арені

Коли до нас дійшло перше повідомлення про те, що відомого українського актора Богдана Ступку призначено міністром культури і що він погодився вступити на цей відповідальний пост, у нас мимоволі виникло побоювання: чи цей талановитий артист, театрал, так би мовити, з Божої ласки, знаний і шанований не лише в Україні, але і далеко поза її межами – може бути добрим міністром?

Здається, що на це саме запитання не міг негайно відповісти і сам Ступка, коли попросив щоб йому дали тиждень на роздуми і на поради з близькими людьми. Адже йдеться про два абсолютно різні світи – творчий і адміністративний. Чи ж можна їх узгодити, поєднати? Тим більше тепер, коли роллю міністра Ступці судилося зіграти в нещасливий час економічної скрути в Україні.

Мимоволі перед очима постає постать славного артиста, якого ми мали щастя бачити тут, у США, і не лише на сцені, але у товариському житті, а також під час інтерв'ю для нашої „Свободи“. Згадаємо його яскраві акторські виступи в експериментальному театрі „Ля Мама“, в Українському Інституті Америки, на вечорі з Лідією Крушельницькою та інші. І остання з цих незабутніх зустрічей зі Ступкою-актором – у фільмі „Вогнем і мечем“.

Чи зуміє цей з крові та кости актор переставитися на достойного міністра та ще такого складного міністерства, яке покликане підняти вище занедбану українську культуру? Чи зуміє він здобути, поруч своєї слави знаменитого актора, також авторитет керівника та адміністратора?

Знаємо добре із преси, що галузь культури в Україні належить до фінансово найбідніших. З цієї причини країну за останні три-чотири роки залишили десятки тисяч людей мистецтва – артистів, співаків, музикантів тощо. Ще тільки

другий місяць, як Ступка опинився на пості міністра, а вже посипалися заяви, звернення і заклики до нього у різних актуальних культурних і мистецьких проблемах.

Наш актор-міністр виступив на зборах працівників культури в Києві з першим своїм словом, яке сподобалося присутнім своєю конкретністю, а передусім – запевненням, що вкінці будуть гроші на фінансування фільму Ільєнка про Мазепу, як і на підвищення платні для працівників культури. Отже, як бачимо, Ступка зробив добрий початок.

А все ж якось ще важко позбутися сумнівів та запитань, на які зараз годі бачити відповідь: чи зуміє він змінити дотеперішню хибну державну політику щодо культури і мистецтва? Чи зуміє стати конструктивним адміністратором? Нелегке завдання стоїть перед цим широковідомим і любленим актором, тож і не диво, що він довго передумував, поки погодився на таку велику зміну у своєму житті.

Як читаємо у пресі, покищо Ступка не кидає сцени і хоче залишитися далі активним також на сцені у своїх вибраних ролях. Як йому можливе буде погодити такі різні два завдання, побачимо вже в найближчому часі. І чи взагалі буде можливе? Здається, що із цього новоіменованого уряду України ролія Ступки залишиться найважчою, із різних причин.

Мистецтво гри на сцені не завжди може іти в парі із мистецтвом гри на політичній арені. Ця остання завжди повна несподіванок, непередбачених ситуацій, а до того і небезпек.

Здається нам, що Богдан Ступка стоїть тепер перед найважчою роллю свого життя – у „п'єсі“, яка ще досі не здобула найменшого признання у глядачів. Чи почує він оплески, до яких так звик, побачимо вже скоро.

О-КА

Просто чемність. І трішки більше...

Я отримав числа „Свободи“ від 6 і 28 січня, заадресовані до Михайла Драна і Володимира Кривого з Маса-чусетсу, які повертаю редакції.

З пошаною,

Інж. Роман М. Ваврів-Лабинський
Порто Ріко

Від редакції. Така коротенька приписка була вложена до двох чисел „Свободи“, які Р. Ваврів-Лабинський повернув до редакції. На перший погляд, сталася буденна подія: експе-

диція друкарні, замовником якої є наша адміністрація, помилково послала два числа газети за неправильною адресою, а чемний чоловік повернув їх до редакції.

Залишається вибачитись і подякувати. Але ми побачили в цьому випадкові не таке вже й часте у наш час піклування як про „Свободу“, так і про тих її читачів, які не дістали газету. А ще – просто чемність, яку ми в круговерті життя часто недооцінюємо.

“Свобода” запрошує до праці продавців реклами

Ви можете заробити відчутний грошовий додаток до свого основного заробітку, а також прислужитися громаді й українській пресі, якщо маєте хист і бажання збирати рекламні оголошення та передплатників

для „Свободи“, а також продавати газету у Вашій місцевості. За детальними інформаціями просимо звертатися до Марії Осціславської на тел.:

(973) 292-9800, дод. 3040.

Наш Web-site: www.svoboda-news.com.

МВФ може відновити програму...

(Закінчення зі стор. 1)

рити з ними цю тему", – сказав він. Глава місії МВФ повідомив, що під час переговорів було розглянуто проблеми українського бюджету, курсової політики, реформування енергетичного сектора і сільського господарства. Досягнуто певних зрушень, відзначив він, але багато ще належить зробити. За його словами, підсумки спільної роботи можна буде підбити вже наступного тижня, під час візиту у Вашингтоні прем'єр-міністра України Віктора Ющенка та інших представників українського уряду.

Зі свого боку Віктор Ющенко, оцінивши досягнутий прогрес на переговорах з Міжнародним валютним фондом, вважає, що МВФ покищо не має реальної оцінки запропонованого урядом пакету законопроектів щодо наповнення дохідної частини бюджету країни. Про це глава уряду України заявив 21 лютого в розмові з журналістами одразу після своєї зу-

стрічі з главою місії Міжнародного валютного фонду в Україні Мухаммадом Шадман-Валаві. Зокрема, зауважив він, у нас є певні розбіжності в оцінці реальності дохідної частини бюджету, а також реальної оцінки цього пакету законопроектів.

Щодо програми приватизації, то в цьому питанні немає ідеологічних розбіжностей ані з боку України, ані з боку МВФ, зауважив Віктор Ющенко. За його інформацією, в ході зустрічі обговорювалися також проблеми, пов'язані з проведенням в Україні адміністративної реформи.

Віктор Ющенко наголосив, що актуальним питанням залишається ухвалення ряду законодавчих актів, які стосуються наповнення бюджету. Їх ухвалення парламентом, на його думку, буде достатнім для того, щоб порушувати питання про відновлення програми розширеного фінансування для України на раді директорів МВФ.

Євген Марчук...

(Закінчення зі стор. 1)

ни Євген Марчук, не була "запланованою", без сумніву, – це чиста ДТП, повідомили кореспондентів ДІНАУ у МВС України.

Високопоставлений чиновник, який просив не називати його прізвища, розповів подробиці аварії, яка сталася вчора увечері на Обухівському шосе Києва. Автомобіль "Форд", в якому перебував також заступник секретаря РНБОУ Трохим Коваленко, рухався зі швидкістю 80 кілометрів на годину. За словами водія, його "чомусь злякала" зустрічна машина і він різко загальмував. У складних погодних умовах (у Киє-

ві 18 лютого цілий день ішов сніг) автомашину занесло, вона вилетіла на узбіччя й перекинулася. На запитання кореспондента ДІНАУ про те, чи остаточно міліція відмовилася від версії можливого замаху на Євгена Марчука, працівник МВС відповів ствердно. Він додав, що у випадку умисної аварії мало б статися зіткнення. Але його не було, до того ж є очевидці, свідчення яких підтверджують випадковий характер автокатастрофи.

За інформацією джерела, найбільше постраждав Євген Марчук – він отримав переломи в області тазостегнового суглоба. Водій і заступник секретаря РНБОУ зазнали легких поранень.

Ведеться слідство.

Щорічне послання...

(Закінчення зі стор. 3)

му засіданні). І нарешті, по-четверте, Леонід Кучма підніс ще один «подарунок» меншості, висловившись за необхідність прийняття закону про політичну опозицію. Піднявши таким чином «бойовий дух» парламентаріїв, Президент закінчив послання закликом до депутатів: «Я розраховую на вашу підтримку: націю можуть звеличити тільки великі цілі і великі справи». Л.Кучма також окреслив головні завдання з вирішення проблеми корупції, яка, за його словами, разом зі злочинністю, «є однією з основних причин економічних труднощів та соціальної напруженості».

Президент заявив, що потрібно «чітко розмежувати владу і бізнес, змусити державного службовця дійсно служити державі, позбавивши його функцій всесильного регулювальника і розподільника в економіці». Другим завданням він назвав «забезпечення повної прозорості економічних процесів»: передусім у сферах приватизації, земельної реформи, енергоринку, банківської системи. Говорячи про «окрему проблему – необхідність легалізації тінювих капіталів», Л.Кучма підкреслив, що веде мову «про легалізацію, а не амнестію». Остання теза, до речі, стала однією з тем, що найбільше обговорюються у парламенті після виступу Президента.

Олександр Зінченко:

– Можна зробити висновок, що йде

процес у напрямку переведення бізнесу у законодавче поле. Це необхідно для того, щоб різні суб'єкти бізнесу трактували умови економічної діяльності в Україні на свою користь. Коли Президент говорить про легалізацію тінювих капіталів, то необхідно відрізнити власне легалізацію від амнестії – в останньому випадку фактично схвалюються ті шляхи, якими було зароблено і вивезено капітал, і при легалізації створюються умови для вкладення цих коштів в економіку України.

Михайло Сирота:

– Заяви про необхідність повернення тінювих капіталів ми чуємо постійно. Хотілося б отримати чіткі механізми повернення капіталів в українську економіку. А сьогодні їх немає. І на моє переконання, вони не можуть бути створені. Для того, щоб капітали поверталися в економіку країни, необхідні певні економічні та законодавчі умови.

Віктор Пинзеник:

– Для повернення капіталу в Україну не треба вдаватися ні до яких спеціальних рішень. Проблема у тому, що зараз умови не сприяють інвестиційним вкладенням в українську економіку. Щоб капітали повернулися, необхідно виконати дві умови: по-перше, створити тверду валюту; по-друге, розробити сприятливу інвестиційну політику. Останнє передбачає гарантії інвесторам з боку держави, прозорі механізми використання коштів.

Андрій Миселюк,
«День»

Віталій Карпенко,
політичний оглядач „Свободи”

Українці в Казахстані

(Закінчення. Початок у ч. 6, 7)

5. Дорога до Павлодара

Українську діаспору в Казахстані можна умовно поділити на чотири категорії. Перша – це розкуркулені під час колективізації та вивезені у ці краї селяни (хто дожив до наших днів) та їхні нащадки. Друга – репресовані та засуджені в тридцять років "вороги народу", які відбули покарання в різних таборах ГУЛагу і вислані в казахські степи на поселення. І звісно, їхні діти та внуки. Третя категорія – це також "вороги народу", але засуджені уже під час Другої світової війни та по її закінченню, здебільшого націоналісти, вояки УПА, які або відбували покарання в КАРЛагу (Карагандінське управління лагерей) і були залишені в Казахстані, або прислані сюди з інших таборів на поселення. І нарешті, четверта категорія – молодь 50-60 років, яку масово завозили у ці степи для освоєння цілих земель та на спорудження будов комунізму – великих промислових та гірничо-добувних гігантів.

Звичайно, найстійкішими в пляні переконань та українського патріотизму виявилися саме "вороги народу" та їхні діти, виховані в душі любові і поваги до всього українського. Комсомольці-добровольці не мали належного національно-патріотичного гарту, український імунітет у них був ослаблений і вони швидше асимілювалися в нових умовах.

...Тим часом приїхав з Павлодара лідер тамтешньої української громади Михайло Парипса, і ми разом з ним, дипломатом Ігорем Іванченком та Романом Чернегом поїхали в аеропорт зустрічати президента Світового Конгресу Українців Аскольда Лозинського.

З адвокатом Лозинським, відомим громадським діячем в Америці, я познайомився 1996 року на святкуванні 50-річчя Організації Оборони Чотирьох Свобід України (ООЧСУ), куди був запрошений керівництвом цієї організації та ювілейним оргкомітетом. Створена бандерівським крилом української політичної еміграції, ця організація ставила своїм програмним завданням обороняти (відстоювати) чотири свободи для України – свободу слова, свободу совісті, свободу від страху і свободу від злиднів. Практично ж вона мала антитоталітарне спрямування і відчутно допомагала Українській Повстанській Армії, яка вела на західних землях виснажливу вільну боротьбу проти сталінського режиму.

Тепер же, на широких казахських просторах, далеко і від Америки, і від України, ми зустрілися, як давні друзі, і тепло обнялися. Другодні ми вже зустрічалися з громадою в українській гімназії. Діти і вчителі в національних вишиванках зустріли гостей українськими вітальними піснями і піднесли Аскольду Лозинському традиційний хліб-сіль.

Зворушений Лозинський палко говорив про українців у світі, яких нараховується понад 20 мільйонів, про

необхідність всьому українству триматися гурту, про завдання й діяльність Світового Конгресу Українців, який він недавно очолив.

В Астані нам затримуватись було ніколи – попереду не близька дорога автом з Михайлом Парипсою до Павлодара. Дорога не близька – 450 кіло-

Михайло Парипса.

метрів. Вийшовши зі столиці, ми відразу опинилися серед безкраїх степів, де поглядові нема за що зачепитися. І жодного населеного пункту на десятки і десятки кілометрів.

Парипса – ініціатор створення Павлодарського товариства української культури імені Тараса Шевченка і з того часу його незмінний голова, він зажив доброї слави не тільки в Казахстані, а й в Україні. Недарма Президент Нурсултан Назарбаєв нагородив його Почесною грамотою Асамблеї народів Казахстану, а Президент Леонід Кучма присвоїв йому звання заслуженого працівника культури України.

– Тільки за часів незалежності України і Казахстану забився пульс життя української громади, – розповідав Михайло. – Себто, це життя стало набирати організованих форм, а в людей пробудилося відчуття українськості. Наші земляки-ентузіасты почали створювати українські культурні центри. Всього в Казахстані нині працює десь дванадцять українських громад. Непогано, чи не так? Однак були б ми українцями, якби не чухали потилицю, замість діло робити. Ось погляньте: українців у Казахстані близько 800 тисяч, це третя за чисельністю етнічна група в цій країні, а загальнодержавного нашого національно-культурного центру ще й досі не зареєстровано. Азербайджанці мають свій центр, чеченці, інгуші, курди, турки. Створили свої республіканські об'єднання поляки, німці, свєрї, узбеки, чуваші, цигани – всього зареєстровано понад два десятки національно-культурних центрів. Тільки українці й досі розпорошені по областях, і ніяк не спроможуться зареєструвати своє об'єднання на загальнодержавному рівні. При чому ніхто перепан не чи-

(Закінчення на стор. 6)

А Львова ми таки не здобули...

Колись американським українцям здавалося, що здобути Львів дуже легко. Принаймні так вони думали на початку століття. Ось який заклик вміщено у „Свободі” 22 серпня 1912 року:

**„ПОКЛИК!
ПОМОЖІТЬ ЗДОБУТИ ЛЬВІВ!**

*Закупіть від себе 1 квадратний метер землі під город для українського народу у Львові. Перешліть на сю ціль один долар на адресу: *Ukrainischer Turnverein Sokil Batjko, Lemberg, Ruskagasse 20 Europa, Austria.* Нехай поможе кождий, хто се читає. Лише один метер, лише один долар, лише один раз в життю, але всі, але всі!*

ВИДРЕМО ПОЛЯКАМ ЛЬВІВ!

Будуть візи з України до Чехії

Уряд Чехії схвалив запровадження візового режиму для громадян України, Росії, Білорусі. Консул Чехії в Україні Душан Доскочил повідомив, що не може покищо назвати точної дати початку дії візового режиму. Однією з причин цього рішення є збільшення кількості нелегалів з України на чеському ринку праці.

Українці в Казахстані

(Закінчення зі стор. 5)

нить, а винна лінь-мама – все чекали, що хтось за нас зробить: чи то з заходу, чи то з України...

Назустріч нам котився одноманітний рівнинний пейзаж. Зрідка попадалися чахлі кушки, покручені степовими вітрами берізки, що невідь-як вижили в цих суворих умовах. Вирізнялися сиві плями солончаків. Раптом ми побачили, що вдалині розлилося жовте пшеничне море, береги якого годі було розгледіти – отакі вони, освоєні цілинні землі... До ста тисяч гектарів землі мали створені колись тут радгоспи.

Святкування Дня Незалежності України заради нашого приїзду перенесли на тиждень наперед. В Будинку профспілок заля, що вміщує не менше 800 осіб, була вщерть заповнена – багато людей стояло в проходах...

Економічні проблеми Казахстану, як дві краплі води, схожі на наші, українські. Простежити це можна на прикладі тієї ж Карагандинської області. Для них, як і для нас, найбільшим лихом є спад виробництва та зростання через це безробіття. Сутужно доводиться всім – і казахам, і росіянам, і українцям. Нашим землякам, може, найгірше, бо до соціально-економічних негараздів додається відірваність від рідної землі.

...З проголошенням незалежності Казахстану тут вироблено поступовий, але й обережний курс на відродження всього національного, в тому числі й мови корінного етносу. Хоч прямої дискримінації за мовною ознакою немає, та все ж перевага при прийнятті на державну службу віддається тим, хто вільно володіє державною мовою. Це викликає зрозумілі ремствування росіян і російськомовних взагалі, в тому числі й українців, які не спромоглися оволодіти казахською. Неодноразово я чув ремству-

Хліб-сіль президенту СКУ Аскольду Лозинському від українців Казахстану

вання наших земляків на Назарбаєва за те, що через його політику немає ходу для тих, хто не знає казахської мови. На ці слова я відповідав так:

– Знаєте, чого бракує Україні у мовній політиці? Назарбаєва.

Серед українців Караганди значна питома вага колишніх політв'язнів – людей національно свідомих, з міцною патріотичною закваскою. Із приблизно восьми тисяч безневинно осуджених оунівців, що нараховуються в Казахстані, значна частина розселена в Караганді й області. Тому тут українське культурно-духовне життя насиченіше і змістовніше, ніж в деяких інших місцях. Тут діє Товариство української мови, розвивається українське шкільництво, самодіяльне мистецтво, створена Ліга українських жінок, в цілій низці шкіл створені українські групи учнів тощо. Найважливіші національні й релігійні свята відзначають разом. Зрештою, саме тут з'явилася перша українська церква.

Ми зустрічалися з громадою у ве-

ликій залі в центрі міста, на зустрічі панувала тепла і радісна атмосфера, концерт був змістовний. Коли хор співав “Червону калину”, пісню підхопила зала.

Одна пісня, яку виконав хор, мала особливий успіх – я почув її вперше. Називалася вона “Воскресни, рідна Україно!”. Пісня схвилювала закликала:

*Воскресни, рідна Україно,
З'яви себе, прийшла година!
Розпорядись у власній хаті,
І пригорни, як рідна мати,
Своїх дочок, своїх синів,
Для радісних прийдешніх днів.
Ти в нас одна на цілий світ,
Єднаємось в наш козацький рід!*

Віталій Карпенко

(“Свобода” друкувала лише уривки з книжки В. Карпенка про українців у Казахстані. В цілому книжка готується до друку)

США мають зобов'язання

(Закінчення зі стор. 1)

дацьких обов'язків – д-р Картер є співдиректором (разом з колишнім секретарем Департаменту оборони Вільямом Перрі) Центру превентивної оборони при Стемфордському й Гарвардському університетах. Недавно вони видали наукову працю “Превентивна оборона,” в якій зміна статусу України з ядерної на без'ядерну державу є однією з тем.

У 1994 році, нагадав д-р Картер, Україна була третьою найбільшою ядерною потугою у світі – більшою за Францію й Китай. Тоді, як високий чиновник Департаменту оборони США, д-р Картер вперше відвідав ядерну ракетну базу у Первомайську в Україні, де були розміщені ракети із 700 ядерними боеголовками, націлені на об'єкти у Сполучених Штатах. Завдяки заходам США було досягнуто тристоронньої угоди (Україна–США–Росія), на підставі якої Україна вирішила позбутись ядерної зброї, а США і Росія зобов'язались гарантувати її безпеку.

У своїй лекції д-р Картер зосередився на драматичних змінах у Первомайську, які він особисто спостерігав. Після підписання тристоронньої угоди 1994 року, ракети-носії були перевезені до Дніпропетровська, де за американські кошти побудовано засоби, які різали ракети на куски. Далі, за участю спостерігачів України, США і Росії, підземні шахти, в яких знаходились ракети-носії, були знесені. Поблизу, також за американські кошти, будувались житлові будинки для офіцерів ракетної бази (“щоб здобути їх підтримку денуклеаризації України”, – пояснював д-р Картер.) Тим часом ядерні боеголовки відправлялись в Росію – останній транспорт відійшов 30 червня 1996 року – і Україна перестала бути ядерною державою. А землю, під якою зберігалось “700 ядерних боеголовок, націлених на США”, засаджено соняшником. В цьому також символізм: соняшник вже багато років займає важливе місце в українському сільському господарстві, але він прийшов в Україну з Америки.

Переконавши Україну позбутись успадкованої від Совєтського Союзу ядерної зброї, Сполучені Штати дали Україні пакет обіцянок. Усі ці обіцянки ще не здійснені, і нині д-ра Картера хвилює те, що нові гарячі точки у світі можуть відвернути увагу США від потреб України. Проєкт “превентивної оборони”, який він очолює, має на меті слідкувати за справами, які нині не виглядають проблематичними, але які можуть стати проблемами американської безпеки в майбутньому. До таких він зараховує “цю частину світу, в якій знаходиться Україна”, міжнародний тероризм, Китай, а не Косово чи Боснію, чи Східний Тимор, якими нині переповнені засоби масової інформації. Ці останні, на думку д-ра Картера, є важливими питаннями, але з погляду американської безпеки вони мали б бути на списку пріоритетів нижче від України. Тому він робить заходи, щоб Конгрес США не зменшував бюджетних витрат на справи, які він вважає першочерговими з погляду американської безпеки, та щоб новий президент США приділяв їм стільки уваги, скільки два останні – Джордж Буш і Білл Клінтон.

В галузі безпеки, д-р Картер пропонує більше спільних навчань між американськими й українськими військами, підвищення кваліфікацій українських сержантів (“адже американські підполіцейські є тим чинником, який тягне американську армію”), перетворення української армії на професійну, без щорічних позовів, а це включає уміння укладати військові бюджети, тренування у воєнно-цивільних стосунках, розбудова громадського суспільства, навчання у заходах проти тероризму і проти поширення зброї. Він також пропонує ще тіснішу співпрацю між Україною й НАТО і високо оцінює такі регіональні органи, як новий українсько-польський миротворчий батальйон. Д-р Картер вважає, що нове торговельно-економічне угруповання ГУУАМ (Грузія, Україна, Узбекистан, Азербайджан і Молдова) повинно створити ще й військовий компонент. Але тут, на його думку, не менш важливими є добрі стосунки між Україною й Росією, в тому числі й спільні українсько-російські військові навчання. Частиною

своїх обіцянок Україні, каже д-р Картер, США мусять бути готові до посередництва у майбутніх взаєминах між Україною й Росією. Все це входить у схему превентивної безпеки, над якою працює проєкт, що його очолює д-р Картер, разом з д-ром Вільямом Перрі.

Доповідач першої лекції в пам'ять Зеновії Сохор Перрі (його представив присутнім д-р Любомир Гайда, помічник директора Українського Інституту при Гарвардському університеті) закінчив Єйльський університет з галузі середньовічної історії, а докторат Оксфордського університету захистив у галузі теоретичної фізики і у всій своїй урядовій та науковій кар'єрі поєднує гуманітарні і технічні науки.

Зеня Сохор народилась у Бродях, Львівської області, а виросла у Філадельфії. Вона закінчила Пенсильванський університет як політолог, вивчала економіку як аспірант Лондонської економічної школи і здобула докторат з політології у Колумбійському університеті. Як науковець вивчала політичні питання пореволюційної України, а після проголошення самостійності зосереджувала свої дослідження на демократизації України. Як професор Кларкського університету у Массачусетсі і співробітник Українського Інституту Гарвардського Університету, вона відвідувала Україну і викладала в Києво-Могилянській Академії. Вона була одружена з архітектором Дейвидом Перрі і мала доньку Катрися. У 1998 році вона померла на рака, працюючи над великим проєктом про вихід у світ незалежної України. Після її смерті друзі й колеги д-ра Зеновії Сохор Перрі заснували фонд на щорічні лекції з питань української політології, яким відає Український Науковий Інститут Гарвардського університету.

Ростислав Хомяк – постійний позаштатний кореспондент “Свободи”, понад 40 років працює у засобах масової інформації Канади, США, країн Африки, Казахстану й України. З 1994 року працює в Україні й Америці консультантом і керівником семінарів з питань засобів масової інформації. Народився у Львові, у 1944 році вивезений з батьками до Німеччини. Проживає у Вашингтоні.

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Зріст членства УНС – це запорука дальшого існування організації

Від довгих років членство УНСоюзу і ціла українська громада на північно-американському континенті користалася із дуже значної фінансової підтримки УНСоюзу двом газетам „Свобода” і „Український Тиждень”, дитячому журналові „Веселка”, виданням численних книжок українською і англійською мовами, вакаційній оселі Союзівка, допомозі стипендіями студентам, з дотацій на річні акції, як і на працю багатьох організацій та з багатьох інших пільг.

Щоб УНСоюз в будучих роках міг надалі служити цими послугами, він мусить збільшити число своїх членів, і тим самим його прибутки від забезпечення премій (вкладок). Тому журба за постійний приріст членства до УНСоюзу, за збереження і відновлення проводу його 260 відділів, розкинутих по багатьох степах США і провінціях Канади, за вишколення добрих організаторів і секретарів, щоб допомагали у приєднанні членства, є щоденною темою планування членів Екзекутивного Комітету УНСоюзу.

Як вже раніше повідомлено, УНСоюз впровадив нові забезпеченні поліси з вкладками на 20–40 відсотків нижчими, ніж ці, що обов'язували до цього часу. Нові вкладки дуже корисно порівнюються з вкладками поліс інших американських забезпечувальних компаній, про що будемо повідомляти членство і наших читачів у чергових тижнях. Відновляємо курси для відділових секретарів, членів управ відділів та осіб, зацікавлених в організуванні членів до УНСоюзу, щоб запізнати їх з цими новими забезпечувальними продуктами.

Ми надіємося, що опісля наші секретарі й організатори звертатимуться до власників грамот забезпечення на малі суми, щоб згідно з теперішніми більшими вимогами життя доповнили своє життєве забезпечення новими, догід-

ними полісами.

Просимо членів УНСоюзу присвятити увагу цій важкій справі доповнення забезпечення та дозволити секретарям з'ясувати потреби додаткового забезпечення і як його підібрати. Але у нашій братській системі також кожний член може забезпечити іншого члена. Спитаєте: „А де шукати кандидатів в члени”? По-перше, у родинах наших членів. Треба взяти до уваги різні родинні зміни та нові потреби. Діти членів поженилися, мають свої родини, є зяті і невістки. Вони і їх діти є добрими кандидатами на нових членів. Набуття грамоти забезпечення в УНСоюзі вони стануть частиною зорганізованої української громади. Кожний член має приятелів, знайомих чи друзів, яким можна пояснити про нові поліси УНСоюзу, та чому треба стати в ряди нашої найстаршої і найбільшої української установи.

Багато наших членів належать до різних церковних чи громадських організацій. Там вони зустрічаються з особами, які не є членами УНСоюзу і їх можна заохотити поцікавитися членством в УНСоюзі та всіма його пільгами. Доріг і способів є дуже багато, щоб допомогти нам збільшити ряди нашого членства.

Напевно будуть запити, яку суму забезпечення треба мати, який тип забезпечення вибирати, які будуть премії та інше? За цими інформаціями треба звертатися до секретарів Відділів. Якщо прізвище і телефон секретаря не є відоме, просимо звертатися просто до Головної Канцелярії УНСоюзу на телефон **1-800-253-9862** та питати за Стефком Вохом. Радо послужимо інформаціями. Шукаємо також за особами, які мають зацікавлення набути знання про забезпечення і хочуть стати успішними організаторами.

Просимо зголошуватися на підвищене число телефону.

Помер секретар 192 Відділу Ярослав (Джеррі) Сенишин

ГЕРКІМЕР, Н.Й. – 28 грудня 1999 року в сиракузькій Університетській лікарні помер Ярослав Сенишин, секретар 192-го відділу Українського Народного Союзу, проживши 81 рік. Народився Я. Сенишин на Тернопільщині 27 березня 1918 року в родині Йосифа і Анастасії Сенишинів. У шкільні роки був активним у спорті, драматичних гуртках і хорі.

Під час Другої світової війни був військовиком у російській армії та зазнав німецького полону. 22 листопада 1945 року в Німеччині одружився з Марією Мосійчук. Чотири роки опісля, 17 грудня 1949 року, молоде подружжя емігрувало до Сполучених Штатів Америки та поселилось у Геркімері.

Я. Сенишин 34 роки працював машиністом у Бібліотечнім бюро аж до відходу на пенсію в 1983 році. Крім того, він був активним членом української громади, щирим парафіянином української православної церкви св. Марії, учасником церковного хору, скарбником і членом Парафіяльного цвинтарного комітету та членом Американської федерації праці і Конгресу індустріальних організацій (AFL-CIO), а від 1966 року – секретарем 192-го Відділу УНСоюзу, у Геркімері.

Я. Сенишин залишив у глибокому смутку дружину Марію, сина Ігоря, дочку Рому Віел з чоловіком Карлом і брата Богдана з дружиною Настею в Копиченцях, Україна. Крім того, залишив дві внучки, Айлін і Андрею, племінниць і племінників, кузенів і приятелів.

Похорон відбувся 30 грудня, в 9-й год. ранку з похоронного заведення Петикевича, Іоковозі та Бернса, до української православної церкви церкви св. Марії, а звідти на парафіяльний цвинтар.

Похоронні відправи здійснив о.Микола Невмержицький. Нехай американська земля буде покійному легкою.

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу КОННЕКТИКАТ

повідомляє, що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

відбудуться

в суботу, 11-го березня 2000 р., о год. 2-й по пол.

в залі української католицької церкви св. Михаїла

569 George St., New Haven, CT 06511

У загальних зборах зобов'язані взяти участь, з рішучим правом голосу: члени управи Окружного Комітету, конвенційні делегати, та по два делегати від наступних Відділів:

12, 59, 67, 253, 254, 277, 350, 387, 414

Гостей, членів Українського Народного Союзу радо вітаємо.

У нарадах візьме участь

Уляна Дячук – Предсідник УНС

За УПРАВУ ОКРУГИ:

Ігор Гайда, голова

Степан Тарасюк,
секретар

Тарас Сливінський,
касир

УНСоюз

уділяє своїм членам

- Перші гіпотечні позички (мортгеджі) на купно власного дому
- На 1 до 3 родинні дома, де живе власник
- По доступних відсотках

Не пропустіть доброї нагоди! Не чекайте!!!

Потелефонуйте сьогодні:

(800) 253-9862

ОКРУЖНІ ВЕСНЯНІ СЕМІНАРИ СЕКРЕТАРІВ УНСОЮЗУ

Запрошені секретарі, організатори та всі зацікавлені продажею життєвого забезпечення

Семінар провадитиме **МАРТА ЛИСКО – Головний Секретар УНСоюзу**

Округа	Голова Округи Число телефону	Дата	Приміщення	Година
Нью-Йорк	Варка Бачинська, 212-533-0919	2/28/00	Самопоміч, 98 Second Ave., New York, NY 10003	10:30
Коннектикат	Ігор Гайда, 203-531-2090	3/15/00	Головна Канцелярія УНСоюзу, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054	12:00
Вілкс Беррі	Тарас Бутрей, 717-759-9211	3/15/00	Головна Канцелярія УНСоюзу	12:00
Аллентаун	Анна Гарас, 610-867-4052	3/15/00	Головна Канцелярія УНСоюзу	12:00
Шамокін	Йосиф Чабан, 570-874-3084	3/15/00	Головна Канцелярія УНСоюзу	12:00
Клівленд	Тарас Шмагала, 216-241-6780	3/25/00	Церква св. Покрови, 6812 Broadview Rd., Parma, OH 44134	1:00
Дітройт	Олександр Серафін, 248-646-5882	3/26/00	Укр. Культурний Центр, 26601 Ryan Rd., Room 10, Warren, MI 48091	12:00
Чикаго	Стефко Куропась, 847-923-7458	4/1/00	Укр. Культ. Центр свв. Володимира і Ольги, 2247 W. Chicago Ave., Chicago, IL 60622	1:00
Торонто	о. Мирон Стасів, 416-531-9945	4/2/00	Церква св. Покрови, 18 Leeds Str., Toronto, ONT M6G 1N7	1:00
Олбані	Микола Філь, 518-785-7596	4/8/00	Союзівка	1:00
Вунсакет	Леон Гардінг, 401-658-1957	4/8/00	Союзівка	1:00
Бостон	Ляриса Діак, 617-344-7075	4/8/00	Союзівка	1:00

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Гідно відзначимо дату смерти героя

ЗВЕРНЕННЯ УККА

В цьому році припадає 50-та річниця смерті героя української національної революції, легендарного командира Української Повстанської Армії, генерал-хорунжого Романа Шухевича-Тараса Чупринки. На терені США, з ініціативи Товариства воїнів Української Повстанської Армії, створено Громадський комітет для відзначення цієї річниці. До нього входять різні суспільно-громадські організації.

Світовий Конгрес Українців закликає світове українство гідно відзначити пам'ять про цю велику постать і пов'язану з нею епоху нашої боротьби. Спільно з Міністерством культури та кіностудіями імені Довженка та „Олесь-Фільм” УККА плянує прем'єру художнього фільму під назвою „Командир Армії Безсмертних” восени цього року в Україні.

Закликаємо наші відділи та українську громадськість активно включитися у це відзначення, слідкувати

за програмою Крайового комітету та оформлювати місцеві громадські комітети для відзначення дати церковними відправами, конференціями, виданнями, академіями та іншими заходами.

Крайова Екзекутива УККА

„Дар Життя” – дітям України

Звертаємося з проханням до української громади допомогти в акції „Дар Життя” (Gift of Life). Це нова в Чикаго акція покликана спроваджувати з України до нашого міста тяжко хворих дітей, яким необхідні операції на серце. Під теперішню пору дві чикагські лікарні дали згоду здійснювати такі операції за невеликий кошт. Акцію цю спонзорє „Ротарі Клуб” (Rotary Club), який просить співпраці української громади. В цьому 2000-му році чикагський „Ротарі” має фонди на восьмеро дітей з України, а якщо наша громада зможе зібрати додаткових 10,000 дол., то є можливість це число дітей збільшити.

Створився Організаційний комітет, який буде співпрацювати з „Rotary Club”. Комітетові потрібно охочих до помочі в таких категоріях людей, які можуть прийняти одну дитину, разом з мамою або батьком, на проживання та харчування на 4 – 6 тижнів; переклада-

чів; допомоги з транспортацією, денний телефонічний контакт з батьками для моральної підтримки та практичних порад; заопікуватися гістьми на день або два, щоб допомогти родині, яка постійно ними опікується; та поміч при збиранні фондів. Усі пожертви звільнені від податків, якщо чеки виписувати на „Ротарі” (докладна інформація буде подана окремо). Тому що наш комітет працює безплатно, усі пожертви будуть передані на користь акції „Дар Життя”.

Просимо зголошуватися до таких осіб комітету: Оксани Крушельницької – **630-789-0326**, Лариси Еліашевської – **847-382-8970**, Дарії Ярошевич – **630-852-1241**.

У березні має приїхати двоє дітей з України на операцію, і для нас дуже важливо, щоб охочі до помочі зголошувалися не пізніше 29 лютого ц. р.

Організаційний комітет

Заклик про допомогу почуто в Юніоні

4 лютого ц. р. „Свобода” вмістила заклики РОДУ УККА про збірку речей для українців, які проживають у Павлодарі і довкола нього в Казахстані. На цей заклик активно відгукнулася громада Української євангельської церкви в Юніоні, Н. Дж., члени якої підготували 49 пачок.

На знімку: Іван Карач перевозить пачки для українців в Казахстані. Разом з дружиною Ольгою він особисто підготував понад тридцять пачок для українців в потребі.

Л.Х.

Буде Українсько-польський університет

ВАРШАВА, Польща. – Питання про створення у місті Любліні Українсько-польського університету було обговорено на засіданні організаційної групи Польсько-українського форуму. В ньому взяли участь представники політичної, наукової та культурної еліти польського суспільства, що виступають за активізацію співробітництва між Україною та Польщею.

Будні і свята, праця і відрода

З діяльності Українського товариства сеньйорів при парафії свв. Володимира і Ольги в Чикаго

Минулого року члени нашого товариства провели незабутні сходи. Голова Михайло Ткачук відкрив їх. Отець Олег Кривокульський виголосив доповідь про Митрополита Андрія Шептицького навіглював його добрі діла впродовж життя, підкресливши, що він був добрим пастирем свого стада і великим подвижником церковної єдності. 12 листопада в домі сеньйорів відбулось відзначення 100-річчя з дня народження Франки Дахнівської, колишньої вчительки з Дрогобича, першої голови Т-ва сеньйорів при парафії свв. Володимира і Ольги в Чикаго. Були доповіді про Листопадовий чин 1918 року, проголошення Західньо-Української Республіки, Базар, вшановано героїв Біласа і Данилишина, яких поляки стратили 23 грудня 1932 року у Львові. Отець митрат Іван Кротець поділився своїми враженнями з перебування в Україні, де брав участь у святкуванні 10-ої річниці повернення Храму Преображення Господнього у Львові. Про історичні річниці говорив Осип Панчишин, Михайло Орлич прочитав свій вірш про Лис-

топад, а Марія Васків, колишня упістка, проспівала пісню про Біласа і Данилишина, що її співали члени УПА в Україні. Д-р Степан Самбірський давав корисні лікарські поради, а про вибори в Україні, говорив д-р Микола Домашевський. Лікар-кардіолог Галина Сабір, що живе у Чикаго, розповіла, як треба хоронити своє здоров'я ліками чи зіллями. Напередодні Дня Подяки 23 листопада сеньйори відзначили це свято спільним обідом, з традиційним американським індином. Михайло Орлич розповів про традиції цього свята. У День Подяки сеньйори взяли участь у Богослуженні в соборі свв. Володимира і Ольги.

21 грудня на сходинах сеньйорів були присутні представники Товариства старших громадян при катедрі св. о. Миколая Нестор Филипович і Йосиф Богданік, який привітав учасників сходин. Отець Олег Кривокульський виголосив доповідь про Апостола Андрія Первозваного, Петро Грушевський розповів про появу першої ялинки, її традиції, опісля оглядали фільм про Богослуження в Україні.

Під час Різдвяних свят сеньйори ходили колядувати.

На закінчення свят різдвяного циклу 1 лютого відбулися перші сходи сеньйорів нового року. Голова сеньйорів М. Ткачук відкрив сходи, а всі присутні заколядували „Бог Предвічний”. Отець митрат Іван Кротець провів молитву, привітав присутніх, між ними – гостей Товариства старших громадян при катедрі св. Миколая з головою мгр. Володимиром Щербловським. О. І. Кротець поінформував про поїздку до парафії Покрови Пресвятої Богородиці в Пармі, Огайо, під час Різдвяних свят, у котрій взяли участь о. Ярослав Мендюк і хор „Благовість” при Соборі свв. Володимира і Ольги, створений з новоприбулих, отці і хор брали участь у Святій Літургії.

Доповідачами на різні теми були мгр. Лука Костелина, мгр. Володимир Щербловський, голова Товариства старших громадян при катедрі св. Миколая і голова Суспільної опіки, Павло Слободян і Марія Васко. На сходинах були присутні Оксана Крушельницька і Іванка Мартинюк-Річарсон, які розповіли про нову акцію „Дар життя – дітям України”, метою котрої є спроваджувати з України до Чикаго тяжко хворих дітей.

Осип Панчишин

Члени Українського товариства сеньйорів при парафії свв. Володимира і Ольги в Чикаго

Нове число „Рідної Школи“

Нещодавно появилось нове число журналу „Рідна Школа“, датоване листопадом 1999 року ч. 3 (124), що його тричі на рік видає Шкільна Рада при УККА і Централі Опікунів. З чепурною обкладинкою журнал на 33 сторінках подає читачеві пріємні матеріали всіляких авторів, і не тільки педагогічно-шкільного характеру. Тут і оптимістичні міркування про Україну, цікаві літературні дослідження, зокрема про релігійну поезію Олексі Стефановича, думки про українську мову, історична довідка про славного кошового війська запорозького Івана Сірка та інші події з історії нашого народу.

Крім того, цілий ряд громадсько-шкільних повідомлень, вірші, листи з України, список підручників і посібників, виданих Шкільною Радою.

Головним редактором журналу є д-р Євген Федоренко. Річна передплата 9 дол., одне число – 4 дол.

Журнал можна придбати у Шкільній Раді за адресою: **Educational Council, UCCA, P. O. Box 391, Cooper Station, New York, N.Y. 10276-0391.** Тел: (212) 477-1200, факс: (212) 777-7201 Корпункт в Києві – **Ганна Онкович Київ 30, вул. Коцюбинського, буд. 2, кв. 11, тел. (044) 224-3925.**

Х.В.-Ф.

ЩО? ДЕ? КОЛИ?

КАЛЕНДАРЦЬ ПОДІЙ

26 лютого – концерт в пам'ять Яри Кузьмич Сидорак в УІА (2 East 79th St., NYC). Початок о 8-й вечора.

26 лютого – зимова забава Школи св. Юра в Нью-Йорку. Початок о 7-й вечора.

26 лютого – ювілейна карнавальна забава Комітету допомоги Україні (відділ Центрального Нью-Джерзі) відбудеться в Центрі української культури (Савт Бавнд Брук). Початок о 6-й вечора. Телефони (908) 534-6683, 755-8156 і 754-0898.

26 лютого – курс підготовки до іспиту на американське громадянство проводить ЗУАДК у Філадельфії при 1206 Катмен Евеню. Початок о 1-й годині. Тел. (215) 728-1630.

12-27 лютого – в Українському інституті Америки (2 East 79th Street, New York) відбувається виставка „Дві сестри”: живопис А. Оленської-Петришин, живопис і скульптура Христі Оленської.

27 лютого – доповідь доцента Національної Музичної академії Наталії Степаненко „Музична панорама сучасності в Україні” в УВАН (206 West 100th Str, New York). Початок о 2-й по полудні.

29 лютого – перегляд відео-фільму „Твердиня української духовності. Університет „Києво-Могилянська академія” в Українському культурному центрі у Воррені, Миш. Початок о 6.30 вечора.

4 березня – запланована забава 3-го відділу ООЛ в Пассейку: The Ukrainian Center, 240 Hope Ave., Passaic, NJ. Початок о 9-й вечора.

5 березня – академія в честь ген.хор. Тараса Чупринки – Р. Шухевича відбудеться в школі Asher Levy School при 1-й ав. між 11 і 12 вулицями в Нью-Йорку. Початок о 2.30 по полудні.

5 березня – в Українському Народному Домі Ірвінгтону (140 Prospect Ave.) відбудеться урочиста академія в пам'ять ген.хор. Т. Чупринки. Початок о 3-й год. Того ж дня Панахида в церкві св. Івана Хрестителя в Ньюарку о 9.30.

11 березня – урочиста програма з нагоди 50-ліття Українського лікарського товариства Північної Америки (700 Cedar Road, Jenkintown, Pa). Початок о 6-й веч.

21-23 травня – ювілейний з'їзд шкіл Міттенвальду, Німеччина на Союзівці. Тел. (914) 626-5641. Факс (914) 626-4638.

Збірка одягу і взуття для України – в Головній канцелярії УНСоюзу – 2200 Route 10, Parsippany, NJ. Тел. (973) 292-9800, дод. 3055.

До уваги читачів!

Оголошення в розділі „Що, де, коли?” є додатковим джерелом інформації і вміщуються в цій колонці тільки за умови подання цих оголошень через відділ реклами (тел. 973-292-9800, дод. 3040).

На „централі” в Ірвінгтоні

В останні роки багато ведеться розмов про долю українських церков, домів, осель в Америці, Канаді та інших країнах нашого поселення. Особливо наголошується на пасивності новоприбулих імігрантів. А ось два представники так званої „четвертої хвилі” – Михайло Стащишин та Роман Брух з дружинами від слів перейшли до діла.

Спочатку вирішили дати друге дихання напівзабутій барі в Українському Народному Домі, що в Ірвінгтоні, Нью-Джерзі. І тепер щовечора від четверга до неділі в барі радують душу рідні українські мелодії, а ті, хто завітає сюди, зі задоволенням смакують привезеним з України пінистим пивом „Оболонь”

та „Славутич”. А 5 лютого вечірня бара перетворилася в весело-жартівливий клуб. Тут відбулася забава-зустріч з письменником-гумористом з України Степаном Герилівим, який під псевдонімом „Стефко з Долини” не один рік веселить українців Канади та Америки на сторінках журналу „Всесміх”.

Вечірка збила цього суботнього вечора десятки молодих людей і старших, поважних українців, щоб разом із Степаном Герилівим пожартувати, посміятись, потанцювати і досхочу наговоритись.

Письменник-гуморист не тільки читав свої твори із виданої в Канаді книжки „Стефко із Долини у канадській родині” та книжки гумору

і сатири „Кучміада”, яка незабаром вийде друком, він веселив компанію численними анекдотами, проводив розігранки, співав українські народні пісні, провадив конкурси. Власник фірми „Роксоляна” Михайло Стащишин вручив дорогий подарунок переможцеві конкурсу на кращу поетичну рекламу фірми, яким став Степан Радич.

Понад п'ять годин гості Українського Народного Дому в Ірвінгтоні мали можливість добре відпочити. Степан Герилів висловив побажання подібні творчі заходи-зустрічі робити регулярно: хоча б раз на два тижні. Так що „Централя” в Ірвінгтоні потроху знову розпочинає відроджувати свою популярність.

Наш кор.

28 лютого американський суд вирішить долю моряків з України

Федеральний суд в місті Гюстоні, Техас, виніс рішення у справі трьох українських моряків, які, згідно матеріалів суду, у попередній змові з грецькими злочинними угрупованнями, перевезли в США та європейські країни понад 10 тонн кокаїну. 28 лютого буде оголошено остаточне рішення суду. Четвертий із затриманих моряків – матрос Сергій Луб'яківський виправданний, звільнений і повернувся до рідної Одеси. Інтерв'ю з ним в січні опублікувала російськомовна газета в Нью-Йорку „Новое русское слово”. Сергій вважає, що затримання українських моряків відбулося за сценарієм, який заздалегідь визначав їхнє засудження. Про це свідчить і та обставина, що на суді було порушено звичну процедуру і надано додаткове слово прокуророві, який говорив 15 хвилин. Суд задовольнив усі протести, внесені прокурором, адвокатам же в

їхніх протестах відмовив. Місцева газета опублікувала ще до суду інтерв'ю з прокурором, який при доборі присяжних цікавився, чи вони читали це інтерв'ю. Суд відмовив адвокатам у їхній пропозиції запросити американського експерта з морської справи і доручив цей обов'язок непрофесійній людині. На суді не було речових доказів: сам корабель вже проданий, офіційних документів звинувачення не мало, а користувалося сумнівними ксерокопіями.

Що ж сталося на теплоході „China Breeze”, який належав грекові, але плавав під панамським прапором? Сергій Луб'яківський розповідає, що після приходу судна до американського порту берегова охорона США збила увесь екіпаж в ідальні, де тримала моряків 18 годин. Потім їх вивели на палубу і показали розкритий митниками вантаж, в якому ні-

бито були сховані наркотики. Виникла версія, що власник судна передав капітанові 15 тисяч доларів за незаконні послуги. Але гроші завжди видаються на поточні витрати у плаванні. На суді було представлено копію списку команди, в якому проти кожного прізвища стояли якісь суми. Але хто склав список, хто написав ті цифри, невідомо. Ніяких грошей моряки не отримували. Водночас старший помічник капітана, грек Ніколас Зервос в минулому займався контрабандою і мав контракт зі спецслужбами про виявлення таких перевезень. У січні 1998 року він звернувся до посольства США в Греції з пропозицією за чималі гроші допомогти у виявленні контрабандних перевезень наркотиків. Його повідомлення – вигадки. На суд не були запрошені члени команди, свідчення яких були заслухані тільки у відеозапису, проте невідомо, коли і за яких умов було записано свідчення, вигідні звинуваченню. Сергій зазначив, що українським морякам, які потрапили в біду, багато допомогла г'юстонська громада на чолі з о. Любомиром.

Річна нарада Фондації „Добро Творити”

У Філадельфії відбулася 9 грудня 1999 р. нарада Комісії Фондації „Добро творити”, що її уфундував сл. п. д-р Микола Ценко.

Присутніми були Юліян Головачук, О. Гаврилук, Степан Гавриш і Наталія Пазуняк. Присутні однохвилинною мовчанкою і тихою молитвою вшанували пам'ять незабутньої голови Товариства Романи Навроцької.

Учасники засідання вислухали звіт скарбника Ю. Головачака. Стан Фондації на кінець 1998 року був 75,454 дол. Надійшли подяки від установ, які отримали субсидії. Розглянувши про-

ханья в цьому році, комісія розподілила цього річного суму 3,800 дол. на допомогу пластової оселі „Сокіл” у Карпатах – 1,000 дол.; на допомогу

школам в Перемишлі – 1,000 дол.; УКУ – 1,000 дол.; Світовій Спільноті українських вчителів – 600 дол.; 100 дол. виділено на пам'ятник сл. п. д-р Романи Навроцької.

Управа Товариства Св. Софії

Український Народний Союз пошукує осіб зацікавлених продавати життєве забезпечення (страховку). Вимагаємо знання англійської мови та професійного вишколу (ліцензії). Платимо комісове на рівні з американськими установами, та даємо списки проспектів. Зацікавлених просимо звертатися на тел.:

(973) 292-9800 додатковий 3018

УКРАЇНА І СВІТ

Український голокост: не дозволимо стерти нашу пам'ять

Відомий політичний діяч, колишній дисидент, нині голова Асоціації дослідників голодоморів в Україні Левко Лук'яненко прислав до „Свободи” листа, в якому дякує за пропозицію співпрацювати з нашою газетою, незважаючи на те, що, за його словами, „буває, надходить час такого страшного завантаження, що й на небо ніколи глянути”. Ми вдячні панові Лук'яненкові, що він знайшов час, щоб написати до редакції детального листа, а також прислав чимало інших матеріалів про діяльність Асоціації, якій він віддається сповна. Нижче друкуємо уривки з надісланих матеріалів.

В останню суботу листопада встановлено щорічно відзначати День вшанування пам'яті жертв голодоморів в Україні.

Євреї про свій голокост нагадують всьому світові безугаву ось уже ціле півстоліття. Українці зазнали в ХХ столітті в десять разів більшого голокосту, але світ про це зовсім не знає. Зрозуміло чого: до 1991 року Україна була під окупацією Москви, не була суб'єктом міжнародного права, і від імені України до світу промовляв її жорстокий кат. 1991 року Україна проголосила незалежність. Влада залишилася в руках колишньої окупаційної адміністрації. Багато службовців цієї влади мали прямий зв'язок зі злочинами окупаційної адміністрації і тому воліли не чіпати тему голодоморів. Демократичність українського суспільства, однак, давала можливість патріотам України зайнятися вивченням голодоморів незалежно від урядових установ.

27 червня 1992 року з ініціативи подружжя світлої пам'яті Володимира Маняка та Лідії Коваленко була заснована громадська некомерційна організація „Асоціація дослідників голодоморів в Україні”. До неї увійшло кілька вчених з Інституту історії Академії Наук України, інших учених та чимало патріотичних ентузіастів з різних областей України.

Асоціація взялася збирати свідчення про голодомори від живих свідків, їхніх родичів та близьких. Опитали й записали на аудіоплівки сотні й сотні свідчень, зібрали тисячі письмових свідчень та чимало кількості фотокарток, добули цікаві документи з розташених комуністичних архівів. Колектив авторів з публіцистичним коментарем Лідії Коваленко та Володимира Маняка видав на 584 сторінки велике дослідження під назвою „Голод-33. Народна книга-меморіал”. Епіграф до книги звучить так:

*Не сьогодні це сказано:
час народжуватися і час померати,
час руйнувати і час будувати,
час розкидати каміння
і час збирати каміння,
час мовчати і час говорити.
Час говорити!
Хай ця гірка Книга,
народжена
після десятиріч безмовства,
ляже першим нашим каменем
у підмурок всенародного
пам'ятника трагічній історії
українського народу.*

Це був перший власний український голос про свою недавню українську минувшину. Не Москва про нас говорила – українці самі про себе заговорили. Після передчасної смерті подружжя Маняків Асоціацію очолювали Міщенко та Каленик. 10 грудня 1994 року з'їзд обрав головою Асоціації мене – Левка Лук'яненка. Від грудня 1996 до травня 1998 року Асоціа-

цію очолював професор В. Марочко, а в травні 1998 року знову з'їзд обрав мене головою. В Раду Асоціації від діаспори входить громадянин США Мар'ян Коць. Він за власні кошти у своєму видавництві надрукував чимало праць учених – членів Асоціації та наших активістів. Завдяки наполегливості Ради Асоціації та активній діяльності української діаспори, підтриманій Президентом Клінтоном, удалося домогтися від Президента України указу про запровадження Дня вшанування пам'яті жертв голодоморів в Україні, а Кабінет Міністрів ухвалив постанову про вшанування жертв голодомору 1932–33 років на державному рівні.

28 листопада 1998 року Рада Асоціації провела Міжнародну наукову конференцію, присвячену 65-й річниці голодомору 1932–1933 років. Я виступив на ній з доповіддю на тему „Юридичні аспекти голодомору 1932–1933 років”. Доповідь знайшла продовження в трьох клопотаннях Ради Асоціації до прокуратур про порушення кримінальної справи за фактами примусової голодної смерті громадян України.

Позаяк держава зовсім не допомагає діяльності Асоціації, Рада виступила з ініціативою перетворення її в Міжнародну Асоціацію дослідників голодоморів в Україні. Звернення до керівників українських громад Рада розіслала до всіх українських громад країн поселення і надрукувала в липні 1999 року у своїй газеті („Жнива скорботи” в „Самостійній Україні”).

Шкода, що досі відповіли нам тільки кілька громад. А так важливо, щоб наші шановні країни в інших державах зрозуміли, що

– тему українських голодоморів 1921–1923, 1932–1933 та 1946–1947 років необхідно перетворити в глобальну тему;

– що в Україні уряд не порвав духовних зв'язків з традиціями колишньої окупаційної адміністрації і тому він не пояснюватиме світові голодоморських трагедій української нації;

– що винести наші національні трагедії на світову арену республіканська Асоціація дослідників голодоморів в Україні неспроможна – і через відсутність коштів, і через обмеженість міжнародних зв'язків;

– що перетворення голодоморської тематики в міжнародну обернулося б загостренням інтересу до сучасної біди в Україні, до природи московського імперіалізму, загостило б інтерес молодого покоління українців до власної недавньої історії і врешті-решт стимулювало б пробудження національної свідомості;

– що перетворення Асоціації у міжнародну дало б можливість встановлювати взаємини з різними гуманітарними фондами і отримувати кошти для проведення міжнародних наукових конференцій, симпозіумів, семінарів та видання відповідних збірників

наукових і публіцистичних праць, а може навіть і виготовлення документальних телефільмів.

Саме Рада звернулася до Президента України з клопотанням, щоб і цього року вшанування пам'яті жертв голодоморів відбулося на державному рівні. Одночасно через вашу газету хочу висловити від усієї Асоціації щиру подяку представникові Ради в діаспорі панові Мар'янові Коцю за його фінансову допомогу, яка й робить можливою діяльність нашої Асоціації.

3 листа **Левка Лук'яненка**
до редактора „Свободи”.
Село Хотів, Київської області.

Про голодомор як геноцид та відповідальність за нього

Із доповіді Л. Лук'яненка на науковій конференції 23 листопада 1998 року, присвяченій 65-й річниці голодомору 1932–1933 років

В преамбулі Конвенції ООН „Про запобігання злочину геноциду і покарання за нього” від 9.12.1948 р. написано: „...Геноцид є злочином, що порушує норми міжнародного права і суперечить духу і меті ООН, і що цивілізований світ засуджує його”. Позаяк на геноцид як міжнародний злочин не поширюється час притягнення до кримінальної відповідальності, то на українській державі і лежить обов'язок притягнути до відповідальності тих, хто коїв чи був співучасником у скоєнні злочину геноциду українського народу.

В українській державі влада поділена на законодавчу, виконавчу і судову. Частина 2 статті 124 Конституції України встановлює: „Юрисдикція судів поширюється на всі правовідносини, що виникають у державі”. Правовідносини: український народ – громадянин України – жертва, з одного боку, держава СРСР – репресивний орган держави – репресивна група-кат, з другого боку, виникли в ході коєння геноциду на українській території. Ці правовідносини підлягають юрисдик-

ції суду України. Верховний суд України у співпраці з Генеральною прокуратурою України зобов'язані порушити кримінальну справу і почати попереднє слідство про відповідальність за геноцид українського народу.

Ми, учасники наукової конференції – члени Асоціації дослідників голодоморів в Україні, учені Інституту історії АН та активісти заявляємо, що

– голод 1932–1933 років був спричинений не природними явищами, а тодішньою тоталітарною комуністичною владою і був спрямований на знищення українських селян, цебто становить міжнародний злочин геноциду,

– внаслідок злочинних дій влади було знищено 7–8 мільйонів громадян України,

– геноцид як міжнародний злочин супроти української нації не має строку давності притягнення до кримінальної відповідальності, а того ПРОСИМО верховний суд України та Генерального прокурора України порушити кримінальну справу по фактах примусової голодної смерті для проведення слідства та правової оцінки штучного голоду українського селянства, що її організувала тодішня влада в Україні.

28 листопада 1998 р.

***

Після цього потяглася ціла низка бюрократичної тяганини: Рада Асоціації зверталася із заявами до Генерального прокурора України у грудні 1998 р., до прокурора міста Києва у червні 1999 року, знову ж до київського міського прокурора в липні 1999 року. Однак на всі звернення, заяви й клопотання була відповідь подібного змісту: „Прокуратурою міста Києва розглянуто Вашу заяву про порушення кримінальної справи по фактах смерті українців протягом 1932–1933 років. По характеру і часу подій, про які йде мова, Кримінальним Кодексом України відповідальності не передбачено”. Асоціація дослідників голодоморів в Україні продовжує боротьбу за історичну справедливість.

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ

пропонує тільки на обмежений час

БОНУС 1/4% на нових або переведених (rollover) пенсійних грамотах.

Відкриваючи в УНСоюзі нову пенсійну грамоту, або переводячи Вашу існуючу грамоту до 15 квітня ц.р. Ви отримаєте додаткових 1/4% відсотку на новій пенсійній грамоті. Щоб скористати з цієї нагоди Ви є зобов'язані затримати гроші в Українському Народному Союзі на протязі десяти років.

**ОДНОРАЗОВА ВКЛАДКА (SINGLE PREMIUM ANNUITY)
ПЛАТИМО 6.75%, З БОНУСОМ 7.00%**

**ГНУЧКА ВКЛАДКА (FLEXIBLE PREMIUM ANNUITY)
ПЛАТИМО 6.50%, З БОНУСОМ 6.75%**

Ці ставки є гарантовані у першому році. У справі інформацій, як перевести пенсійну грамоту, або закупити нову грамоту, просимо звертатися до Вашого місцевого секретаря Відділу або до Головної Канцелярії УНСоюзу на число телефону

1-800-253-9862

Ліга меценатів – для Академії оборони

Цих гостей уже добре знають у Національній академії оборони України, вони вже двічі були тут. І шоразу дарували академії бібліотеку, яка складалася з історичних, політологічних, наукових та художніх видань. Ці зустрічі були започатковані виконавчим директором Ліги Михайлом Слабошпицьким та капітаном першого рангу Анатолієм Грищуком. Тоді було вирішено поповнити бібліотеку академії, де вкрай мало українських книжок. І ось третя зустріч у стінах академії. М. Слабошпицький представляє гостей, яких запросила з собою виконавча дирекція Ліги: єпископ Української Лютеранської Церкви Ярослав Шепелявець (член Ліги меценатів), завідувача канцелярією добродійної місії „Думки про віру” Валентина Полозова, меценат з Австралії Михайло Голян, директор видавництва „Дніпро” Тарас Сергійчук, поетеса Валентина Давиденко й редактор газети „Вечірній Київ” Віталій Карпенко. Всі вони подарували слухачам цього закладу цілі бібліотеки книг (скажімо, єпископ Шепелявець вручив дві тисячі примірників підручників прискореного вивчення української мови), а не присутній на зустрічі Роман Коваль передав кілька десятків книг про українських отаманів періоду визвольних змагань в Україні в часи УНР та громадянської війни.

Кількість подарованих цього разу книг – понад дві з половиною тисячі. Це ніби й чималенько, але все ж мало в порівнянні з тим, що потрібно для справжньої українізації академії, оскільки в її бібліотеці ще дуже й дуже бракує видань з історії українського війська в різні часи, з питань української культури чи сучасної політології.

Всі гості взяли на себе зобов'язання і далі допомагати Академії. Керівництво ж закладу передало запрошення президентів Ліги меценатів Петрові Яцикові (Канада) взяти участь у найурочистішій події, яка буває тут лише раз на рік – церемонії вручення дипломів випускникам закладу, що, як правило, відбувається на найвищому рівні – з участю Президента держави й міністра оборони України.

Прес-служба
Ліги українських меценатів

З чого почалася співпраця?

Ідея такої співпраці народилася після зустрічі виконавчого директора Ліги українських меценатів Михайла Слабошпицького з викладачем Національної академії оборони України, капітаном 1-го рангу Анатолієм Грищуком. Тоді ж і домовилися про першочергові пріоритети співпраці: насамперед – це українські книжки.

Загальний фонд бібліотеки академії становить 200,000 томів. Однак формувався він за колишніх совєтських часів. Української за характером, суттю, мовою літератури тут – лише три відсотки. Отже, вирішили меценати, необхідно розпочати з бібліотечних комплектів. І вже першої зустрічі виконавчої дирекції Ліги зі слухачами академії вручили їм 500 нових видань з історії України, політології, народознавства, творів сучасних письменників України та діаспори.

Нещодавно відбулися ще дві зустрічі виконавчої дирекції зі слухачами академії – цього єдиного в Україні навчального закладу, що готує генералів і офіцерів оперативно-стратегічного рівня для проходження служби у вищих ланках Збройних Сил, внутрішніх справ, охорони державного кордону України, Міністерстві з питань надзвичайних ситуацій, штабах видів Збройних Сил. В академії готують офіцерські кадри і оперативно-тактичну ланку. Крім комплектів з книжкових новинок, котрі знову було вручено майбутнім вищим військовим керівникам, виконавча дирекція Ліги передплатила для них ще чимало видань української періодики.

Любов Самойленко,
Київ

Р. С. Усім нам не байдуже, якою мовою говорить наша армія і що читають застрайні генерали. Якщо, шановні читачі, у вас виникне бажання також допомогти Національній академії оборони України і ви маєте книжки з історії України, політології, народознавства, різноманітні словники, надсилайте їх, будь ласка, на ім'я викладача академії – капітана 1-го рангу Анатолія Грищука за адресою: *Україна, 03049, м. Київ-49, Повітрофлотський пр-т, 28, Національна академія оборони України.*

Наше друковане слово в Америці

Бібліотека Конгресу США впродовж багатьох років працює над бібліографічним покажчиком „Століття українського друку в Сполучених Штатах Америки”.

Це перша спроба зібрати інформацію про видання, що вийшли у США протягом останніх ста років, починаючи від першого – книжки 1896 року „Розмова русина з поляком”. До бібліографічного покажчика будуть включені окремі видання (книжки і брошури, альманахи, збірники, програми), періодичні (журнали, газети) українською мовою та книжки про Україну, писані різними мовами і видані у США.

Дотепер важливість цієї праці визнавали Наукове Товариство імені Шевченка в Нью-Йорку, Українська Вільна Академія Наук США, Ньюйоркська публічна бібліотека, Іллінойська бібліотека, Стенфордська дисцезальна бібліотека, Клівлендський музей-архів та Бібліотека православної церкви в Савт Бавнд Бруку. За це щира подяка усім фахівцям цих установ.

Перебуваючи у Національній бібліотечній Україні імені В.І. Вернадського, я мав розмови з її генеральним директором, академіком Олексієм Онищенком, який захопився ідеєю створення вказаного видання як частиною грандіозного проєкту „Документальна пам'ять України” і прислав для участі у цій роботі досвідченого бібліографа Тетяну Добко.

Нині триває упорядкування, доповнення, редагування і приготування до друку бібліографії, яка обіймає понад 6 тисяч назв видань, що вийшли на терені США українською мовою і про Україну різними мовами.

Звертаюся до вас, дорогі автори, їхні спадкоємці, бібліотекарі усіх бібліотек та власники, які мають

українські книги, опубліковані у США, з проханням: допоможіть укомплетувати цей покажчик, особливо виданнями перших 40-50 років. А саме – зробіть ксеро-копію титульної сторінки видання та її звороту, зазначіть кількість сторінок та ілюстрацій і надішліть на мою адресу, подану нижче. Бажано також вказати шифр зберігання у фондах конкретної бібліотеки. На жаль, навіть у Бібліотечі Конгресу США ми не маємо повного зібрання українських книжок та видань про Україну. Відсутні ці видання також в Україні.

Нам важлива інформація про кожну книжку, кожного автора, які ми повинні зберегти для історії і нащадків. Протягом багатьох років мені досі не вдалося знайти оригінал першої української книжки, про яку я вже згадував – „Розмова русина з поляком”, яка вийшла заходами Українського Народного Союзу, як також усі серійні видання, УНСоюзу до 1914 року.

Книги є знаряддям і силою, яка зміцнює і формує націю, джерелом нашого інтелектуального життя і духовним надбанням усіх поколінь.

Нехай кожне ім'я, кожний автор, який творив у не завжди сприятливих умовах на благо народу, буде відзначений. Сподіваюся на вашу підтримку і розуміння.

А для США це буде престижний внесок в американську науку.

Богдан Ясінський,
відповідальний за українську
у Бібліотечі Конгресу США
Адреса: Bohdan Yasinsky, Ukrainian Area Specialist European Division Library of Congress, Washington, D.C. 20540-4830. Тел. (202) 707-8483. Факс (202) 707-8482.

День Української культури в Угорщині

БУДАПЕШТ (ДІНАУ). – Покладанням вінків до Меморіальної дошки, встановленої на будинку Королівської друкарні, де в 1837 році побачив світ альманах „Русалка Дністровая”, започатковано 20 лютого День української культури.

На відкритті виступили голова Товариства української культури в Угор-

щині Катерини Піллер, перший секретар посольства України в Угорщині Володимир Сушик.

Відкрито також виставку української художниці Ладі Віг-Денисової, полотна якої створені в останні два роки в Києві і Будапешті. День української культури вирішено відзначати щорічно.

Марія Балюк
в кінці 1960-их років

Героїчне життя Марії Балюк

Восьмого вересня 1999 року відійшла у вічність в Києві талановита й героїчна жінка Марія Балюк. У минулому очолюючи „Слово”, я одержувала багато листів від письменників з України, але, звісно, не могла спілкуватися з усіма. Коли, однак, я дізналася про долю цієї жінки, я зразу зв'язалася з нею. Прикута до ліжка п'ятдесят років, вона не скорилася своїй долі, навчилася спаралізованими руками друкувати на машинці. Самостійно підготувалася і вступила заочно до Московського інституту чужоземних мов. Навчання скінчила з успіхом за чотири роки. Помагала собі в житті, даючи лекції англійської мови. Написала кілька книжечок для дітей. Навчилася також тримати голку й прекрасно вишивала. Одночасно почала писати спогади. Спершу вийшла друком її книжка російською мовою під назвою: „Сотвори себя”, а тоді вже почала нову книгу українською

мовою: „Люди, що пройшли через моє життя”. Писала помалу, багато разів переписувала, приглядалася до кожного слова. Над спогадами працювала до останнього дня життя, на жаль, не довелося їх скінчити.

Минулого літа Марія вислала мені один розділ своєї книжки. Цей уривок видавництво „Нового Шляху” помістило у щорічному календарі. Коли Марія про те дізналася, написала мені: „Ваше повідомлення повернуло мене до життя, подолала біль і сьогодні закінчила ще одну главу, над якою мучилася місяць”. З цього уривка спогадів, а описля від її лікарки й приятельки Амалиї Рубінчик, яка емігрувала до США, я дізналася про життя письменниці, наповнене стражданнями і розпачем.

Амалия писала, що Марія втратила матір, коли їй було шість років. Батько був добрим господарем, мав двох коней і корову, працював з ранку до вечора. Коли прийшов жахливий 33-й рік, батька „розкуркулили” – забрали все з хати, а самого вивезли у Сибір. Мала Марія жила якийсь час у діда, вчилася в школі. Коли, однак, хтось доніс, що вона „куркульська дочка”, 14-літнюю мусіла втікати на Донбас. Їй там найнялася домашньою робітницею. Вечорами ходила до школи і виявилася дуже здібною до науки. Коли Марії було 18 років, трагічний випадок призвів до повного паралічу.

У 1948 році Марія вирішила поїхати сама до Москви на лікування. Виявилось, що ця подорож була великою помилкою. Лікарка-чиновник вислала її до психічної лікарні в Києві. Амалия Рубінчик працювала в тій лікарні лікаркою – й відразу побачила, що її пацієнтка психічно зовсім здорова. Ця зустріч з Амалиєю, справді благородною жінкою, була одним із „промінчиків” у житті Марії. Головний лікар перевірив хвору й доручив Амалиї не гаяти часу й домагатися, щоб її перенесли до будинку інвалідів. Марія опинилася у Святошинському будинку інвалідів біля Києва. Там вона жила в одній кімнаті з Варварою Примою, яка мала туберкульоз костей. Жінки заприятельнулися, і невдовзі Амалия, яка весь час дружила з Марією й піклувалася про неї, постаралася роздобути обом жінкам двокімнатне помешкання у Києві, а Варвару вистарала інвалідність. Варвара опікувалася Марією до своєї смерті в 1996 році. Амалия писала мені про ті роки: „В помешканні було чисто й охайно.

Дружба між тими двома жінками була ніжною, високою і красивою”. Смерть Варвари стала страшним ударом для Марії. Я листувалася з Марією Балюк п'ять років, від неї дізнавалася про події у Києві. На жаль, відвідати її у Києві я змогла тільки один раз. Лишилася вона мені у пам'яті такою, як лежала в постелі – бліда, усміхнена, обкладена книжками...

Ліда Палій,
Торонто

Так починався Пласт у США

У статті Володимира Барана „Золотий ювілей Пластової Станції в Дітроїті”, („Свобода”, 10 грудня 1999 року) зазначено: „Діяльність Пласту в Дітроїті, і тим самим в Америці, почалася в 1949 році, коли пл. сен. Євген Кульчицький з групою пластових сеньйорів організував першу пластову станцію в Америці”.

Понурий листопадовий день 1947 року... Кораблем „Ernie Pyle” припливаємо до Нью-Йорку, і після перевірки документів автопрямую до помешкання нашого спонсора. А там – гостина і розмови, розмови... На наступний день починаю знайомитись з новим світом, шукаю однолітків-емігрантів. І тут доля посприяла. За неповний тиждень після нашого прибуття записався Андрій Олесіюк, пластуна з Ашаффенбургу, який приїхав ще раніше і вже ходив до середньої школи. Зустрілись ми в помешканні його батьків. І при солодкому чаю, яким пригощала нас його мама, по коротких „хто ти, звідкіль”, починаємо розмову про Пласт. В Андрія є ще один знайомий пластуна в штаті Нью-Джерсі – І. Сокіл. Вирішуємо запросити його на нашу наступну зустріч 15 грудня 1947 року.

На призначений час прибуває Сокіл

і ми втрьох шукаємо способу створити пластовий гурток на терені США. Нашим найважливішим завданням було віднайти всіх пластунів, які перебували в околицях Нью-Йорку і Нью-Джерсі, та тих, які в майбутньому приїжджатимуть до США. Не легка була це справа. Пригадався мені цей холодний зимовий вечір, коли ми втрьох – Андрій Олесіюк, Ольгерд Калина і я блукали снігами по Проспект-парку в Брукліні, стараючись віднайти Ірену Сквиртнянську, яка замешкала десь в тій околиці. А ці довгі чекання у пристані по прибутті кожного корабля з емігрантами! Та всі зусилля не були даремними. Наш гурток зростає з кожним приїздом корабля.

Перші сходини новоствореного гуртка відбулися 4 січня 1948 року в домівці отців-василіян на 7-й вулиці. Присутніх на сходинах семеро: Андрій Олесіюк, Володимир Воловдюк, Богдан Підлуський, Ольгерд Калина, Любомир Лучанко, Зенон Глух і Омелян Стешин. На них вибираємо провід гуртка на чолі з Б. Підлуським і назву гуртка – „Вовки-сіроманці”. Наступні сходини відбулися 28 січня. Обговорено плян дальшої праці – пластових проб, вивчення пластових пісень та „Вовчого гимну”, зв'язок з гуртками „Вовки” в Європі. Сходини, які відбулися 8 і 12 лютого, були присвячені

Частина учасників другого пластового табору, серпень 1948 року.

підготовці пластових проб.

У першій половині лютого засновано гурток пластунок, до якого ввійшли: Тамара Кукрицька, Лариса Кукрицька, Люба Стешин, Надя Кузів, Оріся Головей і Леся Гончар (американка українського походження). Гуртковою вибрано Тамару Кукрицьку. Гурток відбував свої сходини окремо від хлоп'ячого. В лютому прибула до гуртка Ірена Сквиртнянська.

Хлоп'ячий гурток був більш активним і всі спільні імпрези здебільша плянувалися ним. До таких належали: підготовка Шевченківського свята, Свята Весни і першого пластового табору. Варто згадати, що в цьому часі утворився хор „Думка”, яким керував проф. Володимир Калина. Більшість пластунів стали його членами.

До половини березня число пластунів значно зросло. Прибули Юрій Юрків, Ігор Юрчинський, Юрій Боднар, Всеволод Кокільський, Роман Тимчишин, Маркіян Бачинський. На початку березня створено мішаний курінь ім. Євгена Коновальця, до якого входили дівочий і хлоп'ячий гуртки. Курінним вибрано Андрія Олесіюка, писарем – Володимира Воловдюка. Курінна команда, невдовзі після заснування куреня, подала звіт про це Головній Пластовій Старшині в Мюнхені, зазначаючи, що ми „безоглядно підпорядковуємося Головній Пластовій Старшині та будемо діяти за її інструкціями”. За ініціативу організування перших пластових одиниць на терені США та підпорядкування їх ГПС, А. Олесіюк і В. Воловдюк одержали від Головного коменданта пластунів Яра Гладкого перші пластові відзначення.

Оскільки до куреня вступало багато новоприйжджних, які затримувались в околицях Нью-Йорку недовго і з часом виїжджали в інші стейти США, то чисельний стан куреня в цій початковій стадії постійно мінявся. Сходини хлоп'ячого гуртка відбувались раз на тиждень. Перший 3-денний табір відбувся 11–13 червня 1948 року на оселі православної церкви в Бавид-Бруку. У серпні відбувся другий триденний табір на цій же оселі, вже з більшою участю пластунів. Регулярні заняття гуртків, перервані на час вакаційних місяців, відновилися в половині вересня. Як уже було сказано, гурткові і курінні заняття відбувалися в домі отців-василіян на 7-й вулиці.

В жовтні 1948 року православна церква віддає Пластові будинок, який містився на розі Євгену С і 4-ої вулиці. Будинок був довго неживаний і тому довелося докласти багато праці, щоб його привести до такого стану, щоб можна було відбудувати в ньому сходини чи якісь імпрези. Відновлено велику залю, і в ній відбулася перша, уряджена для громадянства, забава.

На Різдвяні свята 1948 року пластуни відвідали з колядою знайомі родини, заколядовуючи гроші на пластові цілі. Друга половина 1948 і 1949 років значно поповнили лави пластунів. За прикладом Нью-Йорку творяться гуртки і курені по більших містах США, в яких замешкує новоприбула пластова молодь. У 1949 році організується Крайова Пластова Старшина на чолі з пл. сен. Є. Кульчицьким з осідком у Дітроїті. Пласт у США росте і могутніє.

Володимир Воловдюк

Учасники першого пластового табору, червень 1948 року.

Ювілей Пластової станції Клівленду

Українська громадськість Клівленду 5 грудня минулого року ентузіастично відзначила золотий ювілей місцевої пластової станції. Біля чотирьох пластунів, духовенство, представники уряду і громадських організацій та численних прихильників Пласту заповнили бенкетову залю парафії Покрови Пресвятої Богородиці. На столах – золоті букети, колажі пластової символіки Скоб; на сцені – „ватра”, пластовий прапор, на ілюзорному „шатрі” – пластовий капелюх. Це артистичне оформлення мистикін пл. сен. Дарії Кульчицької. На задній стіні – український прапор, а на бічних розміщено фотомонтаж – історію станції. Оформлення та архівна праця пл. сен. Адріяна Галяревича. Пропамятну книгу і гарну програмку вечора підготували ст. пл. Фуня Захарій та пл. сен. Ігор Захарій. Під звук пластових сурм, на сцену перед ватру виходить

бунчужний, ст. пл. Олександр Голіян. Трьома ударами пластової палиці гіпнозує багатолюдну залю. Тиша.

*Від старого міста Львова,
Через Міттенвальд, Регенсбург і море
Ми сьогодні в Клівленді. Гей!
Святкуємо півстоліття своє!*

З цими словами запалює він ювілейну „ватру”. Відкриває свято станічний, пл. сен. Микола Голіян, передусім висловлюючи глибоке признання для засновників пласту в Клівленді та трьох генерацій „невтомних пластунів, жертвених батьків та приятелів Пласту, для котрих пластова дружба і любов до батьківщини завжди були святими”. Виступають хорунжі з курінними прапорами. Між ними – прапор Українських Січових Стрільців, переданий, як історична народна спадщина, останнім січовиком в Клівленді 17-му куреню юнаків ім.

Хорунжі з пластовими прапорами. Світлий І. Захарій

Дмитра Байди-Вишневецького на вічне збереження. Лунає пластовий гимн. Прапороносці віддають честь. Біля ватри – представники всіх уладів та всіх

генерацій. Пл. сен. Дарія Якубович – мистецький керівник цих святкувань – з траурним масстатом оголошує імена

(Закінчення на стор. 15)

Вийшов довідник „Пряшівщина”

З кінцем минулого року у Пряшеві вийшов енциклопедичний довідник про русинів-українців Пряшівщини, який на 500 сторінках великого формату подає біля 1600 гасел. Укласти такий довідник запропонував ще у 60-их роках Іван Мацинський і в літературному журналі „Дукля”, який виходить у Пряшеві від 1953 року, довго друкувалися матеріали до словника. Події кінця 60-их років та двадцятирічна „нормалізація” не сприяли виданню словника, проте різні автори наполегливо готували таке енциклопедичне видання. Кінцем 1995 року рукопис словника був готовий до друку, проте з'явилися нові перешкоди.

Держава щороку знижує фонди на існування та діяльність національних меншин, – отже, не було грошей для такого видання. Не можна сказати, що видання такого типу та обсягу безпомилкове. Є в ньому гасла, які не мусіли бути, часом нема гасел, які могли чи мали бути, окремі гасла занадто короткі, інші – занадто довгі, є в ньому багато гасел на релігійні теми, про народні звичаї та традиції, але й про політичні чи інші важливі культурно-національні справи, про історію та мистецтво, окремо подано гасла майже 300 українських сіл Словаччини, деякі гасла не завжди

об'єктивні, – проте словник є і він починає служити. Як на умови Пряшівщини, він ще й досить дорогий. Для закордону він ціною доступний майже кожному, – коштує, (залежно від поштової оплати) 15–20 доларів.

Важливою складовою частиною словника-довідника буде й турбота про те, щоб він потрапив в Україну, в центри українського життя діаспори й у важливі наукові бібліотеки світу, бо таке видання з'явилося вперше за всю історію українців Словаччини, і хоч на його „хрестинах” було вирішено працювати над його доповненням та готувати друге видання, книгу такого типу, та ще в умовах життя національної меншини, видати нелегко, і друге видання словника появиться не скоро.

Тож повідомляючи про вихід цієї важливої книги, звертаємось до української громадськості світу, щоб вона допомогла її поширенню та активному служінню на користь українського народу та його культури.

Книгу (для себе, але й для когось в Україні), можна придбати у видавця: **Zvaz Rusinov-Ukrajincov, Presov, Poziarnicka 17** або у ваших знайомих на Пряшівщині, також в мене.

Юрій Бача,

08001 Presov, M. Culena 29, Slovakia

ДВІ КОЛОНКИ З ПРОДОВЖЕННЯМ

Ліна Костенко ГУМАНІТАРНА АУРА НАЦІЇ або Дефект головного дзеркала

(Закінчення.)

Початок див. ч. 2, 3, 4, 5, 6, 7)

В період козацьких воєн, скажімо, коли вона з'явилася як новий формат-ворчий елемент історії. Згодом привернула до себе увагу німецьких романтиків, коли вони відкрили для себе поетику цієї слов'янської стихії. А також у період визвольних змагань за свою державу в 20-ті роки. Та ось тепер, коли вона може постати на повен зріст. Тож чи не час навести такий кантівський об'єктив на цю націю, – невже там відіб'ється та її фізіогномія, яку так гірко змалював колись Пантелеймон Куліш, – фізіогномія народу „без пуття, без чести, без поваги”? Тоді все правильно, тоді й Меріме мав рацію, коли писав, що Богдан Хмельницький – великий полководець, але не став всесвітньо відомим ще й через те, що належав до темного народу. Якщо ж це не так, то годі вже добивати цей народ.

Ось він і настав, цей найвищий час, повернути йому його історію, його мову, його культуру. Адже все це віками нищила імперія як визначальні чинники його національної ідентичності. Натомість сталося неспрошення, – вже не імперія, не ворог, а у своїй же незалежній державі знайшлися сили, різнозаряджені, та водночас спрямовані на демонтаж України.

Сказав Монтеस्क'є – спочатку треба бути поганим громадянином, щоб потім стати хорошим рабом. У нас надто багато поганих громадян. Важко збудувати державу, в якій навіть деякі члени парламенту не хочуть приймати присягу на вірність їй, у передбаченні солодкої перспективи бути знову рабами. Такі речі треба припиняти відразу, таких депутатів треба позбавляти мандата. Ану ж у Франції, Англії чи у США – щось подібне дозволили б собі члени парламенту? Головне дзеркало їх спопелило б. У нас же панує млява толерантність, яка видається за демократію. Україну більше знають у світі через її спортсменів і корупціонерів, ніж через те, що є її суттю.

Держава – це система, яка зберігає себе. І якщо ми держава, а отже, система, то чому ж ми дозволяємо її розвалювати? Кінець ХХ століття, початок тисячоліття, – нації, що й досі ще не збулися, нації слабкі й не стабільні, перспективи не мають. Нині в дію входять зовсім інші механізми. Вони жорстокі. Слабкі народи будуть перемелені в цьому млині. Наші проблеми нікого не цікавлять, і не треба думати, що вони у нас такі унікальні. Ми найкращі, нам найгірше, – в історії цей принцип не годиться. Перуанський письменник Маріо Варгас Льяоса писав ще багато років тому, що може статися так, що „найтяжчу боротьбу ми, латиноамериканці, будемо вести самі з собою. Нас обтяжують століття панування нетерпимості, абсолютних істин і деспотичних урядів, і скинути цей тягар буде нелегко”. Насе про нас. То, може, ставити питання про гуманітарну ауру України ще не слід, може, це передчасно і навіть по-своєму некоректно? Україна ще перебуває в іншій системі координат. Думаю, що слід. Треба робити все, що може прискорити процес її опритомнення, її повноцінного входження у світове співтовариство. Навіть якщо для цього потрібна шокова терапія.

Карамзін відкрив Росію, як Колумб Америку, – сказав Пушкін. Додамо: відкрив великою мірою за рахунок української історії. Америку Колумб відкрив, шукаючи Індію. Доля аборигенів відома. Ми ж Україну відкриваємо в Україні, і це нікому не загрожує ні

втратою територій, ні духовних цінностей. Це лише вимагає перегляду звичної схеми. Перестановки некоректно поставлених дзеркал.

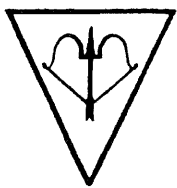
Українці – це нація, що її віками витісняли з життя шляхом фізичного знищення, духовної експропріації, генетичних мутацій, цілеспрямованого переміщення народів на її території, внаслідок чого відбулася амнезія історичної пам'яті і якісні втрати самого національного генотипу. Образ її спотворювався віками, їй приписувалося мало не генетична тупість, не відмовлялося в мужності, але інкримінувалося то націоналізм, то антисемітизм. Велике диво, що ця нація на сьогодні ще є, вона давно вже могла б знівельоватися й зникнути. Фактично це раритетна нація, самотня на власній землі у своєму великому соціумі, а ще самотніша в універсумі людства. Фантом Європи, що лише під кінець століття почав набувати для світу реальних рис. Вона чекає своїх філософів, істориків, соціологів, генетиків, письменників, митців. Неврастеніків просять не турбуватися. І тут я повинна перейти, згідно з Йоаникієм Галатовським, до конклузії, тобто до заключної частини.

То звідки ж він, цей дефект головного дзеркала? Згадайте чарівну казку Андерсена „Снігова королева”. Там все починається з того, що один дуже лютий чорт зробив дуже дивне дзеркало. „Це дзеркало, – цитую, – мало незвичайну властивість: все добре і прекрасне зменшувалося в ньому до неможливого, а все негідне й погане виступало чіткіше і здавалося ще гіршим”. Оце він і є – дефект нашого головного дзеркала. Його зробив чорт. А учні й послідовники чорта, – цитую далі, – „всюди бігали з тим дзеркалом і, нарешті, не залишилися жодної країни, жодної людини, які б не відбилися у тому дзеркалі спотвореними”. Тоді поплічники чорта полетіли в небо, ще й там хотіли порозважатися. Але дзеркало відбивало такі страхотти, робило такі гримаси, що аж випало з їхніх рук, брязнуло об землю й розбилося на мільйони скалок. „І ці скалки наробили ще більше лиха, ніж саме дзеркало”. Вони літали скрізь по світу, і якщо потрапляли комусь в око, то „людина з такою скалкою в очах бачила все навиворіт або тільки саме погане, бо кожна скалочка мала туж силу, що й ціле дзеркало. Декотрим людям скалочка потрапляла в серце... і серце перетворювалося на маленьку крижинку”. „А по світу літало ще багато таких скалочок”...

Не буду розшифровувати, що то за чорт і хто його поплічники. Sapienti sat. Скажу тільки, що ті скалочки літають по світу й досі, і люди з такими скалочками в очах бачать зовсім не ту Україну. Але все це реверберації старих імперських дзеркал з облізлого вже амальгамою. На шастя, дедалі більше людей не хочуть, щоб такі скалочки потрапляли їм в очі і в серце.

Отож, історія триває. І якщо ми вчора не випили брому, читаючи її, то сьогодні й завтра будемо здатні її творити. Тільки не треба чекати, щоб хтось вам зробив ваше власне індивідуальне дзеркало і вмонтував його в систему суспільних дзеркал. Кожен має зробити це сам. Демократія тим і добра, що при демократії не держава руйнує людину, а людина будує державу. І саму себе, і своє гідне життя, і гуманітарну ауру своєї нації. Ось у чому „Ключ розуміння”, як сказав би Йоаникій Галатовський.

(Мову оригіналу збережено)

ПЛЕМ'Я ПЛАСТУНОК „ПЕРШІ СТЕЖІ”

— влаштовує —

ДЕННИЙ ТАБІР „ПТАШАТ ПРИ ПЛАСТІ”

для дітей від 4 до 6 років які володіють (розуміють і говорять) українською мовою
Дитина мусить мати закінчених 4 роки життя до 31-го серпня 2000 р. Вийняток немає.
Дитина мусить мати усі щеплення приписані Відділом Здоров'я Стейту Нью-Йорк
Дитина, яка склала Заяву Вступу до новацтва, не може брати участі в таборах для пташат.

Табір відбудеться на СОЮЗІВЦІ у двох групах:
від 25 червня до 2 липня 2000 р. та від 2 до 9 липня 2000 р.

ОПЛАТА ЗА ПОБУТ НА СОЮЗІВЦІ: за батька, або матір і за одну дитину \$95.00 денно, що включає сніданки та вечері. В ціну є вже включені податки й обслуга. За кожен додаткову дитину оплата \$10.00 денно. Друга доросла особа платить тільки за харчування. Члени УНСоюзу одержують 10% знижки. Замовлення кімнат із \$50.00 завдатку висилати на адресу:

ТАБІР ПТАШАТ

Ukrainian National Association Estate
P.O. Box 529, Kerhonkson, N.Y. 12446 • (914) 626-5641

- Таборова оплата: — \$70.00 і \$5.00 реєстраційне (незворотне)
- Зголошення і таборову оплату (чек виписаний на Plast — Pershi Stezhi) надсилати до: Mrs. Оксана В. Коропекун, 1604 Forest Park Ave., Baltimore, MD 21207. Tel. (410) 744-0644 (7:30 до 10:00 веч.).
- Реченець зголошень: Перша група: 3 квітня 2000 р.
Друга група: 10 квітня 2000 р.
- Число учасників обмежене.

КАРТА ЗГОЛОШЕННЯ НА ТАБІР ПТАШАТ- 2000

Ім'я і прізвище дитини ..... по-українськи і по-англійськи

Дата народження .....

Адреса.....

Телефон.....

☐ від 25 червня до 2 липня 2000 р. ☐ від 2 до 9 липня 2000 р.

Величина таборової сорочки дитини: ☐ 6-8, ☐ 10-12, ☐ 14-16.

☐ Залучую чек на суму \$..... ☐ Резервую кімнату на Союзівці

.....

Ім'я і прізвище матері (подати дівоче прізвище)

Завваги.....

.....

.....

Підпис батька або матері

ЗВІДУСІЛЬ

В А. Піночета виявлено розлад функцій мозку

У колишнього 84-річного чилійського диктатора Августо Піночета, який перебуває у Великій Британії під домашнім арештом, знайдено серйозний розлад мозку. Це підтверджують дані медичного обстеження. Столична судова інстанція зобов'язала міністра внутрішніх справ Великої Британії Джека Стро надати документ у розпорядження Еспанії, Бельгії, Франції і Швейцарії, які домагаються видання генерала і проведення суду над ним за злочини проти людства. Глава британського МВС раніше категорично відмовлявся ознайомити їх з висновками медичної комісії.

„Газболла“ не припиняє опору в Ливані

Лідер шийтської організації „Газболла“ обіцяє продовжувати вбивати ізраїльських військовослужбовців на півдні Ливану. „Ми будемо вбивати ще більше ворожих вояків і офіцерів, - заявив шейх Гасан Насрулла під час відвідин ливанського міста Набі-Шит. - Опір не припиняється“. Він підкреслив, що реактивні міномети „Катюша“ готові до обстрілу північних районів Ізраїля, якщо той порушить квітневий меморандум про взаєморозуміння 1996 року. Ця угода забороняє обстріли цивільних об'єктів.

Лондон — центр незаконного відмивання грошей

Британські слідчі органи припускають, що Лондон став осередком усіх можливих способів незаконного відмивання коштів з Росії та Східної Європи. Цю думку висловив старший детектив Ніл Джилс, який очолює відділ операцій у східноєвропейському регіоні Національного карного підрозділу країни. Ця заява пов'язана з останніми підсумками розгляду у справі „Бенк оф Нью-Йорк“ у США. Британські правоохоронні органи продовжують розслідування справи „Бенк оф Нью-Йорк“.

Б. Клінтон хвалить В. Путіна

Росією керує „високо освічена, дуже рішуча людина, яка має тверді погляди“, - таку думку про виконуючого обов'язки президента Росії Володимира Путіна висловив президент США Білл Клінтон. „Не в усіх питаннях ми з ним погоджуємося, але те, що я бачив, засвідчує, що він здатний бути дуже сильним, ефективним і чесним лідером, - заявив Клінтон. - Гадаю, що США можуть вести справи з цією людиною“.

Нерішучість Америки стосовно дій Росії у Чечні

Президент США вважає, що „Росія мала право завдати удару по формуваннях, які використовують тактику тероризму“. Однак США вважають помилковою позицію відмови від переговорів з представниками законно обраної влади, які не належать до терористів. Він відзначив, що США „висловилися проти крайнощів у Чечні, спробували надати там гуманітарну допомогу і будуть допомагати людям і законним політичним силам“ у Чечні.

Перспективи авторинку в 2000 році

Статистичні дані вказують, що 1999 рік був рекордним для автомобільного ринку США. Передбачають, що біля 16.8 мільйона авт, легких вантажівок і спортивно-утилітарних авт було продано в Америці минулого року. Це вже шостий з черги рік зростання автомобільної промисловості США. Досі рекордним роком був 1986-ий, коли продано 16.3 мільйона машин. Ріст в 1999 році подиву гідний ще й тим, що 12 місяців тому експерти передбачали значно менший збут автомобілів - лише 15 мільйонів.

Постає запитання: яка прогноза на 2000 рік? Економісти та керівники автомобільних фірм вважають, що автомобільний ринок в 2000 році буде гірший від попереднього. Вони бачать поточний рік на другому місці за кількістю проданих машин, не подаючи конкретного числа. Довір'я покупців є на високому рівні - люди продовжують купувати авт.

Спеціаліст Стівен Гірскі, який відповідає за вивчення автомобільного ринку у фірмі Морган Стенлі Дін Віттер, вважає, що у 2000 році може бути продано на один мільйон авт менше, ніж у 1999-му.

Якщо автомобільний ринок в 2000 році скоротиться, кожний з виробників намагатиметься збільшити свою частку ринку на шкоду іншому, щоб

зберегти рівень свого виробництва та своїх робітників.

Дейвид Літман, головний економіст банку Комерика з осідком в Дітройті, прогнозував влітку минулого року, що в 2000 році автомобільний ринок становитиме 16.5 мільйона автомашин. Він мотивував свій більш оптимістичний погляд тим, що ціни авт найбільш доступні для покупців за останніх 19 років. Завдяки нижчим цінам, конкуренції і обсягові виробництва. Іншим фактором, який посилює попит на автомашини, є вищі заробітки, які в 2000 році зростуть приблизно на три відсотки.

Зрозуміло, що й економічний клімат матиме вагомий вплив на автомобільний ринок у США. За даними журналу „Бізнесвік“, економічний ріст в 2000 році становитиме 3.1 відс. в порівнянні з 3.9 відс. в 1999 році. Ця прогноза базується на опитуванні 50 економістів. Вони передбачають інфляцію у висоті 2.4 відс. в порівнянні з 2.7 відс. в 1999 році. Безробіття залишиться на рівні попереднього року (4.2 відс.).

Протягом 2000 року всі три великі виробники автомобілів в США підписали з робітничою просфплкою чотирирічну угоду. Ця угода „гарантує“ спокій на робочому ринку, що є важливим для автомобільної промисловості, хоча число робітників скоро-

чуватиметься в наслідок технічного удосконалення виробництва.

Обіцяючи своїм громадянам чистіше повітря і дальшу змогу користуватися автомобілями, Президент Клінтон затвердив 21 грудня 1999 року суворіші вимоги для виробників автомобілів і пального, які будуть впроваджені з 2003 року, що піднесе ціни на авт приблизно на 100 дол., вантажівок - на 250 дол. і на бензину близько п'яти центів за галлон.

Американські виробники автомобілів помітно втрачають свою частку ринку на користь європейських і азійських фірм. Європейські виробники авт продали на американському ринку в два рази більше машин в 1999 році, ніж в 1991 році. Тенденція цього повідомлення визначилася на користь чужоземних конкурентів, які мають 18 фабрик у Північній Америці і виробляють 3.5 мільйона машин річно, що становить 20 відсотків загального їх випуску. Поширення продажу авт через Інтернет набирає ваги і стане важливим ринковим фактором.

Як в Америці, так і на світовому ринку, консолідація виробників машин продовжуватиметься і за 20 років, наприклад, в Америці, на думку експертів, може лишитися лише п'ять - Джі Ем., Форд, Даймер Крайслер, Тойота і Гонда.

Д-р Олександр Серафін

Новий день старої школи

У 1969 році я приїхав з батьками в Україну з далекої російської півночі, не вміючи до пуття ні читати, ні писати українською мовою. Насувалися страшні літа - апотеоз зросійщення і денационалізації. Обережні люди перевели дітей до російських шкіл, а мене батьки віддали до української. Вчинок моїх батьків і моє прагнення добре вивчити мову Шевченка викликали настороженість. Але ми, учні школи № 2 міста Сміли, не зважали на настрої - спілкувалися в школі і поза нею українською.

Нащодавно моїй рідній школі виповнилося 60 літ. Святкували ми цю подію урочисто в міському Будинку культури. З нашої школи вийшла відома в Україні поетеса Людмила Тараненко і не менш відомий поет Роберт Третяков, тут навчалися тисячі сумлінних працівників, які трудяться тепер у різних галузях економіки, вчителі, лікарі, агрономи. Я не заходив до школи багато років, тому що впродовж чверті століття її очолював комуніст Микола Натальченко - голова ради ветеранів війни і праці Сміли. Влада його дуже любила, адже на всіх мітингах він завзято „громив“ незалежність, національних героїв і „всіляких там демократів“. У незатишній брудній школі побутувала російська мова.

Та, все тече, все міняється... Натальченко змінив молодий і енергійний Олександр Головченко, і відразу ніби посвітлішало у школі. Допомогло й свято: з грошима і подарунками прийшла на нього влада, поважні гості. Серед них були генеральний директор Ліги українських меценатів письменник Михайло Слабошпицький, професор, книговидавець, український громадський діяч з Австралії Михайло Гоян. Вони теж приїхали не з порожніми ру-

ками. Тепер у моїй рідній школі - найкраща на Смілянщині бібліотека. Понад 600 томів патріотичної літератури передали їй Михайло Слабошпицький і Михайло Гоян. Дещо додали і ми з другом Тарасом Заболотним.

На святі я сидів поруч з Михайлом Гояном. Мені краєве серце його відчай з приводу того, що українські діти співали пісень російською мовою, і гості промовляли також російською мовою. На жаль, пан Гоян не дочекався виступу Юрія Фартушного, який теж подарував рідній школі українські книги, а його патріотичний, проголошений вишуканою українською мовою виступ, напевне, запалив не одне українське серце. Юрій Фартушний - випускник школи, очолив СУМ у Смілі. Він гуртує молодь, виховує її на християнських засадах в патріотичному дусі, проводить вишкільні табори. Однолітки потяглися до Юрія. На гутірках і сходинах юнаки і юначки обговорюють різні проблеми, діляться враженнями від прочитаних книг, вивчають історію України. А незабаром плянують вийти із сторінкою Смілянської міської організації СУМ в Україні на Інтернет. Цим займається учень школи Олексій Крамар.

На святі гості ознайомилися з літописом школи у світликах, з творчістю школярів. Мене особисто вразили малюнки учнів молодших класів, які зобразили рідну школу гарною, новою, світлою. Валентина Сокуренько намалювала перед школою молоду україночку, що замріяно дивиться у далеч майбуття.

Ще недавно багатьом здавалося, що вороття до України нема. Та підросли Фартушний, Крамар, підрастає Сокуренько... Ми незнищенні, ми будемо доти, доки буде живий хоч один українець!

Олександр Вівчарик,
Сміла, Черкаська область

Як провадити підприємство в Україні?

На таку тему відбулася у Вашингтоні, у січні, окрема конференція під кличем „Підприємство до підприємства“, організована відомим журналом „Східний економіст“. Взяти в цій конференції участь понад 70 підприємців, які, вислухавши про досвід чужоземних підприємців в Україні, випрацювали стратегію розвитку підприємництва в сьогодиншній Україні. Звідомлення пера Юліяни Кіналь про цю цікаву конференцію знаходимо у бюлетені „Bisnis“.

З нього довідуємося, що на конференції відбувся панель, якого модератором був колишній радник американ-

ського посольства в Україні Андрій Бігун, який підкреслив, що саме тепер є відповідний час для підприємств звернути очі на Україну. Далі темою конференції були правничі, культурні та фінансові аспекти ведення торгівлі в Україні. У висновках учасникам конференції подано такі напрямні для торгівлі з Україною: слід бути терпеливим, будувати на довгий час і вчитися на досвіді інших. Від самого початку слід визначити собі речень, коли треба відкликати свої торговельні зобов'язання з Україною і як це робити. Треба добре знати усі юридичні вимоги торгівлі з Україною, а передусім

треба добре знати свого партнера. Зачинаючи своє підприємство в Україні, слід знати культуру, історію, соціальний устрій, бюрократію і обставини у торгівлі цієї країни. На конференції детально обговорено податкові, легальні питання торгівлі в Україні. В обговореннях взяли участь представники різних підприємств, що вже мають торговельні взаємини з Україною.

На завершення присутні привітали призначення прем'єр-міністром Віктора Ющенка з надією, що нарешті будуть в Україні сприятливі і стабільні умови для ведення торгівлі та підприємств.

Кому завадили київські дзвони?

До авторки статті „Дивна новина” („Свобода”, 18 листопада 1999 року) Н. Кібець.

Дивно чути, що хтось недолюблює українські народні пісні, що їх співала вся Україна ще за царів. Здавалося, будь-кому буде приємно почути ці мелодії та, йдучи, і собі підспівувати їх. Не бідкайтесь за жертводавців з діаспори! Вони давали пожертви не лише на дзвони в Києві, а й на будови нових храмів по всій Україні. „Ображених жертводавців”, за котрих у вас болить душа, не тривожать ці мелодії. Але при чому тут УПЦ КП та Патріярх

Філарет? А тим більше кореспондентів й дописувачів до „Свободи”? Чи вам відомо, хто складав та затверджував ці мелодії? Мабуть Київська Рада? А може для вас важливо лише скомпромітувати відродження Київського Патріярхату? То навіщо підливати олії у огонь? В Україні, та й в діаспорі, і так забагато пожеж. Ми з діаспори пильно слідкуємо за тим, що діється в Україні, „мудро” даємо поради, а найменшу помилку зразу піддаємо критиці. Але

ніхто з „мудрих” критиків не подумав, в яких умовах працюють ті, котрі борються за відродження України та її давнього духовного центру – Києва. Тиснення на них надходить не лише від державних та місцевих „мужів”, але й від „блустителів порядку” разом з московською сваволею у рясах! Тож краще допомагати, ніж гудити...

Віталій Шумаков,
Каліфорнія

„Як виросту, візьму шаблю в руки...”

Пише до вас кузинка покійного проф. Данила Струка. Родом я зі Львова, але в даний час живу у Чикаго на заробітках, сказати б, на добровільному заслання – у мої 74 роки.

Сумна вістка про смерть Данила убила мене... Данило для нас був як ясне сонечко, яке погасло так скоро... Батько Данила, Остап Струк, родом з мальовничого прикарпатського селища Верхнє Синьовидне на Сколівщині. У 1941 році він працював ректором Львівського медінституту. Коли комуністи покидали Львів, КГБ закрило 50 студентів в аудиторії. Самі кагебісти пішли по авто, залишивши одного вартового. Про це довідався батько Данила і наказав вартовому звільнити аудиторію, бо мають привезти ранене військо.

Студенти чорним ходом вмиль розліталися. А вуйко Остап та мій рідний брат, теж студент, 19-річний Степан Масний не встигли сховатись і їх забрали у тюрму на Лонцького у Львові. Там Остапові зняли шкіру від ніг до голови. А моєму братові забили 10 цвяхів у голову. А потім на подвір'ї тюрми їх засипали вапном.

Коли в місто вступили німці, то Данилового батька та мого брата поховали в одній могилі на Личаківському

цвинтарі. Данилові було тоді 1 рік. Я часто була в них вдома. Він ріс дуже гарним і мудрим хлопчиком. Все говорив: „Як виросту, візьму шаблю сяду на коня... і поїду воювати з ворогами України”. А коли змужнів, то воював не шаблею, а розумом, науковою працею, от тільки чому гарні, мудрі, талановиті люди і так скоро покидають цей світ? Про його бідну маму Дарію вже не знаю, що говорити. Яке горе перенесла тоді, в 1941 році, а тепер ось ще одне незмірне випробування долі...

Тим часом українській справі конче потрібні такі освічені, активні і порядні люди, яким був Данило Струк. Бо в Україні – кепські справи. Наприклад, я 40 літ працювала головним економістом лісової промисловості, а пенсія –

60 гр. (15 дол.) в місяць. Просто неможливо вижити. Тому на старість мусіла стати служницею-рабинею в Америці. Україну розкрадають високі урядовці. А наші демократи? Сто гетьманів – на один портфель. Два Рухи і ні один не рухається. Бандерівці й мельниківці все сперечаються між собою. Про що? Справжні патріоти давно віддали своє життя за Україну. Нас мало, певно, били, коли так між собою ворогуємо. Коли ж ми схаменемося?

Р. С. Може, хтось з читачів буде такий ласкавий та довідається для мене адресу д-ра Дж. Тоттов, професора Айова-університету, чи адресу цього університету.

Ярослава Матійчин,
адреса у Львові: Львів 79005
вул. Ш. Руставелі 8а/3, тел. 76-30-19

Слушне нагадування про відвідини

Справедливо нагадує нам О-КА про одне християнське, воно ж і загальнолюдське, правило співжиття: „Хворого треба відвідати”. Так само й стару, самотню людину. Бо всі будемо старими. Тим більше, що в так званих „будинках для старших” перебувають люди різного віку, нерідко молоді –

хвороба, наприклад, не дай Боже, параліч, не вибирає за віком. Відвідати хворого – це потрійне свято – для нього самого, для його родини, і також для того, хто відвідує.

Ольга Ґаховська,
Дірборн, Мишиген

Ювілей станиці...

(Закінчення зі стор. 12)

тих, що ще активними пластунами засіли до Вічної Ватри. На залі – тиша-тиша...

Перебравши ведення, пл. сеніори Оріся Ковч та Лев Голубець просять Владика Роберта благословити святкову трапезу. Лунає пластова „Отче Наш” А далі – хвилина офіційних привітань. Ст. пл. Орест Голубець, підсекретар преси губернатора Роберта Тафта, читає вітання від губернатора Огайо; конгресмен Деніс Кусинич оголошує свою проклямацію, поміщену в

Congressional Record. Після вітально-го слова голови Крайової Пластової Старшини пл. сен. Бориса Павлюка – юнацькі, новацькі улади та пташата під керівництвом пластунів-сеніорів Наді Палки-Заперник, Тараса Ковча та Дарії Якубович виконали, з пластовою запальністю і оптимізмом, святкову програму.

Після виступів Начального пластуна пл. сен. Любомира Романківа та голови Головної Пластової Булави пл. сен. Людмили Дармограй відбулося вручення нагород. Пл. сен. Микола Грушкевич та пл. сен. Євген Палка одержали ордени св. Юрія в золоті, а пл. сен. Ігор Захарій та пл. сен. Ми-

рослава Оришкевич – „Вічний Вогонь” в золоті. Багато активістів Пласту було вдостоєно срібних та мідних медалей, а також грамот, подяк і заслуг. Станиця надала особливе призначення Дарії Соппі, голові Пласт-приятю, за його відродження, а Григорієві Завадівському та Володимирові Крутиголови – за довголітню працю.

Після вечері були привіти: Ігор Дячун вітав Пласт від СУМА; мгр Василь Ліщинський – від Українських Злучених Організацій Клівленду; пл. сен. Юрій Яськів – від Товариства „Рідна Школа”. Між достойними гостями були пл. сен. Зенон Голубець, голова Крайової Пластової Ради; о. Андрій Гановський – пластовий капелян, та голова пластової оселі „Вовча Тропа”, пл. сен. Юрій Гук.

О. Іван Наконечний, настоятель собору св. Володимира, завершує ювілей молитвою. Лунають пластові пісні „Сіріли у сумерку”, „Ніч вже йде”. Присутні схрещують руки і творять традиційний хвилястий ланцюг. Пісня тихне. Святочна ватра гасне...

Починається друге п'ятдесятиліття Пластової станиці Клівленду. Многая літа! Належить велике признання Організаційному комітетові та всім його комісіям за чудово підготовлені та виконані ювілейні святкування.

Пропам'ятну книгу (обмежену кількість) ще можна набути в пл. сен. Христі Фединської: (440) 356-2584, або email: fedynsky@stratos.net.

Христина Гірняк-Раковська

Під час виконання програми. Світлий Я. Завадівський

ЗВІДУСІЛЬ

Співпраця Росії та Північної Кореї в системі контролю

Росія запрошує Північну Корею взяти участь у глобальній системі контролю за нерозповсюдженням ракет і ракетних технологій, яку пропонує Москва. Про це заявило російське дипломатичне джерело, яке входить до складу делегації на чолі з міністром закордонних справ РФ Ігорем Івановим, що здійснює поїздку азіатськими країнами. Очікується, що перша організаційна зустріч на експертному рівні відбудеться в березні в Москві. Крім того, Москва вважає неможливим обговорення нового миропорядку в Північно-Східній Азії без участі Росії та Японії.

Супутник Індонезії запущено з космодрому Байконур

З космодрому Байконур в Казахстані успішно проведено комерційний запуск індонезійського супутника зв'язку „Гаруда-1”. Супутник виводиться на геостационарну орбіту російською ракетою-носієм „Протон-К”. „Гаруда-1” призначений для забезпечення мобільного зв'язку в Азіатсько-Тихоокеанському регіоні. Виробником супутника є американська корпорація „Локгед Мартін Інтерспутнік”. Замовник запуску – індонезійська компанія „Азія Селллар Сателіт”.

Рада ЕС створить нові структури для оборони

Рада Європейського Союзу минулого тижня на черговому засіданні міністрів закордонних справ, повідомила, що відкриє шлях до створення в своїй структурі нових для ЕС, покищо тимчасових, органів оборони і безпеки. Це питання не потребує обговорення, оскільки в принципі вирішене. В рамках Ради ЕС створюються Комітет політики безпеки на рівні послів і Військовий комітет у складі старших офіцерів, також Група національних військових експертів, яка згодом буде перетворена в Європейський генеральний штаб.

Позбавлено особистої охорони генерального секретаря НАТО

Розпорядженням керівництва МВС Великої Британії Генеральний секретар НАТО лорд Джордж Робертсон позбавлений права на особисту охорону в часі своїх відвідин у Сполучене Королівство. Таке рішення пов'язане із „загальним режимом економії” державних коштів. Як повідомила газета „Експрес” з посиланням на помічників Робертсона, той „був надзвичайно розгніваний, отримавши це повідомлення”.

Джорджія потерпіла від урагану

Кілька ураганів (торнадо), що обрушилися нещодавно на американський штат Джорджія, стали причиною загибелі щонайменше 22 осіб. Про це повідомили офіційні представники губернатора штату. Ще понад 100 осіб отримали поранення. Зруйновано близько 200 будинків та інших будов.

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

Про зміни, які відбуваються в незалежній Україні, добре свідчить часопис її Збройних сил „Військо України”. Донедавна це було сіреньке зовні на зразок советських видання на кепському папері, яке цілком відповідало стану війська, успадкованого від СРСР. Але нова держава заходила створювати нове військо не тільки за новою оборонною доктриною та технологічним станом, а й за виглядом і змістом. „Свобода” вже розповідала про нові однострої українських вояків, досконаліше озброєння, численні міжнародні навчання, які виявили високі якості українського війська. Разом з військом зростає і його часопис, який тепер видається з застосуванням найсучасніших засобів видавничої справи, на доброму папері.

Значення і популярність часопису залежать передовсім від його змісту.

Часопис „Військо України” – не тільки для вояків

У цій справі редакційна колегія, яку очолює полковник Вячеслав Болотнюк, виявилася „на лінії вогню”. В складі редакційної колегії – перший заступник міністра оборони Іван Біжан, начальники головних управлінь – виховної роботи Олексій Проценко, кадрів – Петро П’ятибрат, контролюю-но-ревізійного – Микола Драган, голова військового суду Валентин Шевченко, начальник генерального штабу Володимир Шкідченко, командувач сухопутного війська Петро Шуляк та інші відповідальні та обізнані особи.

Провідною рубрикою часопису став „стратегічний” розділ, в якому командувачі війська і його структурних частин мають нагоду розповісти про стан справ і перспективи кожного виду Збройних сил. Впродовж минулого року, наприклад, читачі дізналися таким чином про оборонну структуру України та її оборонну економіку, законотворчий аспект військової справи, протиповітряну оборону, фінансування війська, виховання вояків. Висвітлення цих нерідко досить складних тем поліпшує поінформованість про стан справ не лише усієї української громади, а передовсім самого війська, яке в минулі часи ніколи не знало, що діється у високих штабах.

Публікація матеріалів про життя війська, досвід зарубіжних армій, но-

винки воєнної техніки адресований, здавалося б, самим воякам. Але насправді це не так, бо часопис читає й молодь, яка готується до самостійного життя, а тому одні завдяки журналові виберуть собі військові професії, а інші краще уявлятимуть собі наступну строкову службу. А хіба ж більшість чоловіків не властиве почуття „козацької” приналежності до військової справи? Тому розповіді про літаки і кораблі цікавлять і хвилюють численних ветеранів, а також представників цілком мирних професій, які не втратили потягу до військових походів.

Україна тепер відроджує свою історію, тому й часопис повертає читачеві забуті славні імена. Серед них – полководці і гетьмани Іван Мазепа, Юрій Немирич, Микола Сулима, герой визвольної боротьби Микола Міхновський, багато інших. Ряд цікавих публікацій присвячено історії Другої світової війни на терені України.

Проблеми тактики на сторінках часопису пов’язані з оперативною інформацією про життя війська. Цим досягається повнота інформації про те, як і чим живуть вояки України, про що мріють, чого досягають. Приваблює, зокрема, делікатна тема військової служби жінок в українському війську, що розкривається на прикладах конкретних постатей і доль. Представлені в часописі також поезія і проза, гумор.

Член редакційної колегії, координатор зв’язків з українською діаспорою в США і Канаді Петро Буняк вважає:

– Часопис „Військо України” потрібен самому війську як засіб спілкування вояків і виховання армійської молоді. Але передовсім він потрібен усій Україні, тому що зміцнює патріотичну гордість читачів за Збройні сили нашої держави, а за її межами гідно представляє оборонну міць незалежної України. Передплата часопису в діаспорі, таким чином, не тільки задовольняє цікавість людей, не байдужих

Будні українських вояків (світлини з часопису „Військо України”).

до військової справи, а надає їм можливість особистої участі в удосконаленні українського війська, піднесенні в світі престижу нашої держави. Для тих, хто поділяє думку Петра Буняка і бажає стати передплатником часопису, подаємо адресу координатора „Війська України”: **Peter Buniak, 115 Woodmont Dr., Randolph, NJ 07869. Тел. (973) 895-4303.** Передплата на рік – 65 доларів.

Левко Хмельковський

Мініатюри В. Г. Кричевського в Нью-Йорку

Дочекались ми унікального показу невеличкого розміру малюнків із мистецької спадщини Василя Григоровича Кричевського (1873–1952). Наш Музей у Нью-Йорку заслугоує широкі похвали за влаштування цієї ретроспективної виставки одного з найвишараніших українських живописців, архітектів та графіків. Експозицію склала показана приватна збірка павинка художника, Вадима Павловського, який великодушно подарував її Українському Музеєві.

Від 20 листопада 1999 року виставка триватиме до 12 березня 2000 року. Відкриття було людним, у ньому взяла участь представниця роду Кричевських, живописець Катерина Росандич-Кричевська.

Виставку відкрила голова Управи музею Ольга Гнатейко, висловлюючи радість з нагоди влаштування імпрези, – однієї з тих, що додають славу музеєві і стають запорукою його дальшого розвитку. Директор музею Марія Шуст розповіла про зусилля, яких не пожаліли музейні працівники, щоб здійснити цей вартісний задум, зокрема обрамлення картин, бо вони були без рам.

В. Кричевський писав переважно олією, хоча знамениті в нього й акварелі. Він також відомий як талановитий архітект. Саме В. Кричевський почав творити український національний стиль будівництва. Один з його архітектурних шедеврів – будинок Полтавського Земства (1903). В. Кричевський брав активну участь майже у всіх наших культурно-мистецьких проєктах і підприємствах, в тому числі виготовлення декоративних килимів. Але у графіці він був особливо плідний і яскравий, зокрема у ділянці книжкової ілюстрації.

Він збагачував своїми декораціями і славний театр М. Садовського, був мистецьким керівником фільмів „Звенигора”, „Тарас Шевченко”. І він

не тільки малював, але й багато і добре писав про мистецтво. Був організатором і професором Української академії мистецтва в Києві 1917 року. На мистецькій виставці в Лондоні у 30-их роках одержав другу нагороду, бо українець не міг дістати першу.

В. Кричевський створював також і полотна великих розмірів (понад 200 картин). Згадати б хоч би „Сорочинський ярмарок”. Проте теперішня виставка – це панорама досконалих олійних мініатюр. В Нью-Йорку можна знайти мініатюри В. Кричевського і поза цією виставкою, у формі чорнобілих графічних заставок до великої збірки „Українських пісень” із 30-их років. Їх перевидала – не зовсім якісно, але патріотично – книгарня М. Сурмача в Нью-Йорку в 1956 році, передрукувавши з київського видання „Українська пісня”, авторства В. Кричевського. Не можна просто з дива вийти, як могло вистачити нашому мистецтву фантазії нарисувати щоразу іншу заставку до кожної пісні. А всіх їх біля 400!

Повертаючись до ньюйоркської виставки мініатюр В. Кричевського, слід ствердити, що вони своєю красою діють просто магічно. Захід сонця в Криму; пейзажі Грузії; Одеса і море; Софіївський собор і столиця України Київ з Дніпром. Чи то будуть церкви, будівлі, пригорбки чи вулиці, його надхненний пензель видобуває найповнішу красу з українського середовища. Незабутнім залишається в душі глядача „Вигляд Києва з Голосієва”, де малюнок набирає характеру казкової мозаїки. Або „Ірининська вулиця” в настроєвому, осінньому блакитно-золотистому світлі.

Оця виставка – як лік на ностальгійні рани для багатьох людей, що відвідали її. Хто ж може забути такий талант?

Теодор Терен-Юсків

НОВІ ВИДАННЯ

Книжка про Ярослава Барнича

У Дрогобицькому видавництві „Відродження” появилася книжка „Ярослав Барнич” – про життя і творчість талановитого галицького композитора (1896–1967 р.). Тривалий час його ім’я було забороненим, тому що він, як і більшість західноукраїнської інтелігенції, був змушений залишити батьківщину в 1944 році та податися на Захід. З цього скористалися особи, зацікавлені у викривленому трактуванні авторства пісні-танго „Гуцулка Ксеня”. Протягом десятків років цей популярний твір советські „знавці” приписували Р. Савицькому, (не відомому піаністові, а людині з таким самим прізвищем, самодіяльному композиторові зі Стрийщини). Нині вдалося відновити історичну справедливість на основі документальних матеріалів, які стали доступними для широкого загалу, а також завдяки спогадам сучасників композитора, як з України, так із діаспори. Л. Філоненко переконливо доводить, що автором „Гуцулки Ксені” є Я. Барнич.

У доступній формі автор розповідає про маловідомі сторінки життя й діяльності основоположника нової української оперети, творця популярних в народі пісень – „Чи тямий?”, „Ох, соловію”, „Гуцулка Ксеня” та інших, а також оперет „Шаріка”, „Дівча з Маслосоюзу”, „Пригода в Черчі”.

На основі багаторічної роботи в архівах Львова, Києва, Ужгорода, приватних книгозбірнях Коломиї та Івано-Франківського Л. Філоненко пише про плідну композиторську, педагогічну, театральну й музично-громадську діяльність Я. Барнича у Львові, Ужгороді, Самборі, Станіславові, містах Німеччини, США і Канади. Ця монографія – перше окреме дослідження про незвичайного і несправедливо забутого мистця з Галичини.

Видавнича фірма „Відродження” під керівництвом Петра Бобика здає собі справу із важливості видання цієї монографії та надіється, що дорога книги постелиться до шкіл, училищ і консерваторій, щоб молодь довідалася про цього цікавого українського композитора. Проте до повного викупу у друкарні накладу видавництво потребує ще 1000 дол., а на інші книжки з творами цього композитора – ще більше. Тому видавництво „Відродження” сподівається на підтримку української громади в США та в Канаді, і просить допомогти у цьому важливому почині. Хто бажає купити монографію чи запропонувати ще й грошову допомогу, нехай пише на адресу: **Петро Бобик, 82100 Україна, Львівська область, Дрогобич, вул. Шевченка, 2.**

О. К.

Повернення Оксани Баюл

Чемпіонка світу з фігурного ковзання Оксана Баюл повертається на лід. Після тривалої перерви вона бере участь в Іграх доброї волі, які відбуваються в Лейк Плесіді, США. На ці змагання прибуло 450 спортсменів з 11 видів спорту. Серед жінок три перших місця здобули спортсменки Франції, Японії і США. Серед чоловіків Віктор Петренко (Україна) посів третє місце. Оксана Баюл не втрачає надії взяти участь у наступній Олімпіаді-2000.

Міжнародний спортивний конгрес відбудеться в Києві

КИЇВ (ДІНАУ). Віце-прем'єр-міністр Микола Жулинський очолив організаційний комітет з проведення в Києві ІУ Міжнародного наукового конгресу "Олімпійський спорт і спорт для всіх: проблеми здоров'я, рекреації, спортивної медицини та реабілітації". Конгрес, який відбудеться 16-19 травня ц.р., приурочено до 70-річчя Національного університету фізичного виховання, в стінах якого підготовлено понад 25 тисяч висококласних спортсменів, тренерів, науковців. В роботі конгресу візьмуть участь представники більш ніж 40 країн світу. Цей форум є одним з основних заходів Міжнародного олімпійського комітету і проходитиме під патронатом генерального секретаря Ради Європи.

На Паролімпіаді - 2000 від України виступить 67 спортсменів

На XI Паролімпійських іграх-2000 в Сідней наша команда налічуватиме 67 осіб. Українські спортсмени-інваліди виступлять в Австралії в своїх "коронних" видах - легкій атлетичі, плаванні, настільному тенісі, футболі, стрільбі з лука, боротьбі та паверліфтингу. Кандидати в олімпійську збірну визначаться в ході відбіркових змагань у березні

Футбол: 28 місце України

Міжнародна федерація з футболу (ФІФА) опублікувала свою оцінку футбольних команд світу, в якому Україна зайняла 28-те місце (попереднє місце було 26). Перші три місця присуджено командам Бразилії, Чехії та Франції. Перед Україною розмістилися з її сусідів Румунія (8 місце), Росія (18-те). Команда США посідає 22-ге місце.

Супротивники України на наступному Чемпіонаті світу посіли такі місця: Норвегія - 7, Польща - 32, Вірменія - 87, Білорусь - 96, Валія - 98.

Наступна оцінка буде опублікована 15 березня ц.р.

Є й такий спорт - боротьба без правил

З 19 по 20 лютого в Києві вперше в Україні пройшов чемпіонат боротьби без правил між співробітниками недержавних охоронних фірм, організований Асоціацією професіоналів єдиноборств. Переміг охоронець нічного клубу Олексій Черепанов.

В УКРАЇНІ

Українець - чемпіон світу з кікбоксінгу версії Shidokan

Блискача перемога у двобої з кращим боксером Росії

Наприкінці січня ц.р. в Чикаго відбувся Чемпіонат світу з кікбоксінгу серед професіоналів супервагової категорії. Змагання проходили під егідою американської асоціації Shidokan та спортивної асоціації Athletic USA в приміщенні Парк Вест-театру. Змагання з кікбоксінгу вже неодноразово проводилися в цьому приміщенні, тому спортсмени і численні уболівальники не нарікали на їхню організацію.

У змаганнях взяли участь вісім найсильніших суперваговиків-кікбоксерів з Америки та Європи, зокрема відомі спортсмени Томаш Кучержевський (Польща), Ярі Кескінен (Фінляндія), Андрій Дудко (Росія), Джонні Диксон (США). До незаперечних фаворитів змагань знавці спорту віднесли Дмитра Степанова з України та Стефана Ревіллена з Франції. Обидва зустрілися вже в першому бою, і 31-річний киянин Дмитро Степанов здобув переконливу перемогу нокаутом. Це сталося в третьому раунді. Подальші бої український кікбоксер теж закінчив у найкоротший час. У півфіналі технічним нокаутом він переміг польського спортсмена, а у фіналі, теж технічним нокаутом, здобув перемогу над Андрієм Дудком з Росії.

Фінальний бій тримав залу в напруженні лише два раунди, впродовж яких велет з України тричі змушував "сідати" на долівку грізного москвича. За третім разом суддя припинив бій через явну неспроможність представника Росії продовжувати зустріч.

Перемога принесла Дмитрові Степанову не тільки звання чемпіона сві-

ту, а й грошову винагороду спортивної асоціації Athletic USA, Чикаго в сумі 8 тисяч доларів.

Дмитро Степанов займався кікбоксінгом у, так би мовити, „зрілому віці", маючи 20 років. На той час він був відомим бійцем карате, яким захопився в Києві ще 10-річним хлопчиком. У 1991 році Дмитро Степанов неодноразово був спаринг-партнером відомих братів Віталія та Володимира Кличків, які пізніше перейшли у клясичний бокс. На професійному рингу Дмитро Степанов провів вже 36 боїв, з яких програв лише чотири. Боксер тренується у всесвітньо відомому професійному центрі з кікбоксінгу в Мінську під керівництвом Олександра Андрієвського. Батьки Дмитра - кияни - тішаться з успіхів сина. Степанов бере участь в міжнародних професійних змаганнях не тільки з кікбоксінгу, а й успішно виступає в боях Ultimate, Mixed. Минулого року Дмитро Степанов здобув в американському місті Атлантик-Сіті високе звання інтерконтинентального чемпіона з тайського боксу. Він перебуває в досконалій спортивній формі і виявляє на міжнародній арені високу волю до перемоги, притаманну українським спортсменам.

Ігор Валенко,
Чикаго

Популярна ведуча радіопрограми В-96 Кенді з Чикаго вітає Дмитра Степанова з перемогою.

Головну нагороду змагань - чек на 8 тисяч доларів - дістав український боксер Дмитро Степанов.

В ДІЯСПОРІ

Лещатарська прогулянка УСТ „Черник”

Українському спортовому товариству „Черник”, заснованому в Дітроїті 35-ма ентузіастами виповнилося 50 років. Ювілейний комітет (голова - інж. Володимир Кізіма), намітив шість програм, які відбуватимуться протягом року.

Першою з них була „Маланка”, яка відбулася спільно з трьома іншими молодечими організаціями при участі близько 600 осіб. Другою була лещатарська прогулянка 4-6 лютого на північ Мишигену, де є відповідні лещатарські курорти.

Це не перша така поїздка. УСТ „Черник” дбає про зимовий спорт від самих початків, бо вже в 1950-их роках він організував лещатарські прогулянки автобусом, а останніми роками - приватними автами.

Популярність цих прогулянок зрос-

тає навіть тепер, коли лещатарство в США втрачає популярність. Наприклад, в 1990 році їздило близько 100 осіб, в 1998 - 200, а цього року - понад 220 осіб.

В порівнянні з минулим тепер на прогулянки вирушили переважно діти та внуки тих, що брали участь в 1960-их роках. Великою розвагою було відвідування басейну, який виповнений майже гарячою водою.

Лещатарство в Америці набуло популярності після Другої світової війни. Тепер існує близько 500 зимових курортів, які продали минулої зими біля 52 мільйони квитків. В Мишигені лещатарський сезон вже третій з черги раз терпить від мінливої погоди. Найбільшою проблемою є малі та пізні опади снігу. Хоча всі лещатарські курорти мають технічну спромож-

ність робити сніг, часта тепліша температура і навіть перехідні дощі його розтоплюють і змивають з горбів. Нинішній сезон в мишигенських курортах через це почався на чотири тижні пізніше.

УСТ „Черник”, головою якого є Християн Шалай, популяризує зимовий спорт. У його прогулянках беруть участь гості з Чикаго, Нью-Йорку та інших міст.

Цьогорічна прогулянка, як і кожного року, завершилася спільною знімкою перед головним будинком курорту „Бойн Галендс”. Щоб не втратити черги, Леся Лаврин, яка займається організацією лещатарських прогулянок УСТ „Черник” вже понад 20 років, замовила її на початок лютого наступного року.

Д-р Олександр Серафим,
учасник прогулянки, Трой, Мі

Учасники лещатарської прогулянки

БУДЬТЕ ЗДОРОВІ

Низькокалорійне харчування проти... рака?

Рак передміхурової залози набагато частіше виникає у матеріально забезпечених людей в економічно розвинених країнах. Цей факт змусив американських учених провести дослід на мишах, у якому учені намагалися довести зв'язок низькокалорійного харчування і рака передміхурової залози. В опублікованих у журналі Національного ракового інституту результатах досліджень говориться, що такий зв'язок є – при низькому калорійному харчуванні ріст пухлини значно сповільнюється. („Ваше здоров'я”, число за 18 серпня 1999 р.)

Секрет довголіття

Під таким заголовком читаємо допис Алли Кобинець, поміщений у медичній газеті України „Ваше здоров'я”, число за 3 вересня 1999 року. Йдеться про довгожителю з міста Запоріжжя – Марію Самійленко, яка недавно відзначила свій 109-ий рік народження. Вітали її не тільки рідні (дочка, двоє внуків, правнуки і правнучка), а й працівники Запорізького територіального центру соціальної допомоги.

За словами директора центру Ніни Симонової, лише на її ділянці є 3 особи, що мають понад 100 років. Марія Самійленко – найстраша серед них. Жінка має здоровий глузд, добре пам'ятає різні періоди свого життя. „День сьогоднішній, – каже Ніна Симонова, – викликає у неї смуток, оскільки все дуже дороге, а у молоді немає перспективи... За життя в Марії Самійленко були і радощі, і печалі. Чоловік не повернувся з війни. Сама виростила доньку (тепер 83 роки), яка мешкає зі старенькою в одній квартирі. Марія ходить без допомоги, має бадьорий настрій. Уважно стежить за всіма новинами – навіть пов'язаними з політичним життям.

„Який же секрет вашого довголіття?” – запитує Алла Кобинець Марію Самійленко. На це Марія відповіла: „Нічого особливого немає. Просто треба радіти небу, сонцю, зелені, квітам, любити їх і себе, дякуючи Богу, що відміряв такий довгий вік”.

„Дійсно, пише Алла Кобинець, здорові козацькі гени довголіття має у своєму організмі Марія Архипівна Самійленко. Але не лише вона одна така міцна: в Запоріжжі, на батьківщині козацтва, нині мешкають 10 довгожителів, які подолали 100-літню межу”.

Дощовою водою митися небезпечно

Як пише Едуард Чорнецький в газеті „Ваше здоров'я” (число за 20 серпня 1999 р.), деякі косметологи радять вмиватися дощовою або сніговою водою. Але що таке дощова вода? Це вода, яка випаровується з поверхні землі і водоєм. Кругообіг води в природі перерозподілює не тільки вологу, але й пилюку, токсини, хемічні речовини. Отож склад дощової води залежить від того, над якою територією зформовані хмари. В районах розташування коксохімічних заводів у такій воді є багато фенолів, сажі та іншого бруду.

Тепер хемічний склад води, що ллється з небес, в містах дорівнюють відходи автотранспорту (понад 200 хемічних речовин). То чи варто ризикувати – мити обличчя і волосся дощовою водою? Фахівці одноставно заперечують – ні! Краще вже використовувати водопровідну або фільтровану воду.

Д-р Юліан Мовчан

ФІЛАТЕЛІЯ

Розділ веде голова Львівського товариства філателістів
Олександр Жарівський

Великі медики з України

У першому числі американського філателістичного часопису „Topical Time” за 2000 рік вміщено дослідження Андрія Даріяна Сольчаника „Наукові дослідження з медицини в Україні”, в якому простежено на підставі поштових марок, конвертів і печаток різних країн долі 40 видатних науковців в галузі медицини, які мали українське походження, або жили і працювали в Україні. Публікація ілюстрована поштовими марками з цієї теми.

Почуття гордості викликає зібрання імен, які були першовідкривачами, фундаторами, навчителями, доскональними лікарями і збагатили світову медицину плодами своєї праці. Ось поштова марка Франції з портретом лауреата Нобелівської премії Іллі Мечнікова, який народився в українському селі Іванівці, закінчив Харківський університет і уславився як організатор бактеріологічних лабораторій в Одесі і Парижі. На болгарській марці – Микола Пирогов, видатний хірург, який усе життя прожив в Україні і тепер вже майже 120 років лежить забальзамований в своєму селі Вишні біля Вінниці. Українцями були фізіолог Олександр Богомолець, який зазнав в Києві Інститут експериментальної біології та патології; профе-

сор офтальмології в Австрії Михайло Борискевич; професор Юрій Дрогобич (Краків); мікробіолог Микола Гамалія; біохемік Іван Горбачевський – ректор Празького університету та інші видатні медики. З України походять біохемік Олексій Бах, невропатолог Володимир Бехтєв, видатний хірург Микола Скліфосовський, ряд інших. А от Володимира Даля, Остапа Вишню, Юрія Липу, Степана Руданського, Василя Стефаника мало хто знає, як випускників медичних шкіл, хоча вони ними були.

У дослідженні Адріяна Д. Сольчаника наводяться відомості про українські медичні школи, конгреси, науково-дослідні центри та лікарні, які знайшли відображення у філателії.

Сам автор не є медиком. Він працював до виходу на пенсію як інженер-електрик американської військової флотії, а від 1988 року, перебуваючи на пенсії, дістав можливість присвятити більше часу улюбленій філателії.

ЦЕ ЦІКАВО

Європа бідніє

За повідомленням італійської преси, 1 мільярд 300 мільйонів людей у світі витрачають на своє буття в день лише один долар. Ці дані подав американський журнал „Гарперс магазин”. Чи увійшли до цієї цифри українці, невідомо. Однак, чимало наших співвітчизників намагаються дати собі раду на дві гривні в день. Французька газета „Монд дипломатік” повідомляє, що у 12 країнах Європейського товариства є 53 мільйони осіб, що живуть за межею бідності. У Греції, Ірландії, Португалії та Іспанії кількість бідних становить від 20 до 25 відсотків населення. Щодо Італії, то останнім часом

все більше бідних з'являється на вулицях великих міст не лише за рахунок біженців та емігрантів, а є серед них й італійці.

Найголовніший фактор збільшення їх кількості – безробіття. Серед 13 мільйонів безробітних у Європейському товаристві, більше половини є безробітними вже тривалий час. Уряди багатьох європейських держав роблять все можливе, щоб зупинити цей процес, але покищо вдається лише деклярувати програми, які діють по-вільно. Однією з перших реформ в Італії у 2000 році має бути пенсійна. Саме вона покликана змінити нинішній стан щодо незабезпечених на Апенінському півострові.

Час – поняття відносне

Стереотип надпунктуального німця, для якого вміння цінувати свій і чужий час є найвищою доброчесністю, безнадійно застарів і не відповідає реальності. Дослідження, проведене професором психології Оксфордського університету Пітером Колеттом у шести європейських країнах: Британії, Франції, Німеччині, Болгарії, Польщі й Чехії, – свідчить, що сучасні німці не дуже переживають з приводу власних запізнь і набагато спокійніше ставляться до чужих, ніж представники решти згаданих націй. У той час, як британський менеджер вважає, що відвідувач запізнився, якщо з призначеного часу минуло 8 хвилин, його німецький колега вважає цілком при-

йнятною затримку на чверть години. Найбільш сумлінно до свого робочого часу ставляться, як з'ясувалося, жителі Східної Європи – поляки і чехи. У тому, що стосується тривалості власних запізнь, абсолютними переможцями виявилися французи, підтвердивши ще раз репутацію людей, яка затвердилася за ними, для яких пунктуальність – поняття нудне і не-світське. Якщо вже француз запізнився, так не менше, як на двадцять хвилин, причому вибачатися або подавати якісь поважні причини на своє виправдання вважає зайвим. Цікаво, що відсоток відвідувачів, які запізняються на призначену зустріч, у всіх країнах виявився приблизно однаковим.

Вчені уповільнюють ріст рослин

Завдяки відкриттю американських ботаніків, власникам розкішних травників і майданчиків для гольфа незабаром, можливо, доведеться підстригати їх лише раз або два на рік, а садівники зможуть збирати врожай овочів, не залізаючи на дерева. Саме такими можуть бути результати широкого використання створеного в лабораторних умовах стероїдного гормону, що зупиняє ріст рослин у висоту.

Згідно з даними доповіді, опублікованої в журналі Національної академії наук США, шляхом зміни одного з генів рослин можна регулювати виробництво стероїдів, відповідальних за ріст рослин. Вченим Інституту біологічних досліджень імені Салка з Сан-Дієго,

Каліфорнія, вдалося знизити ріст рослин тютюну, висота яких становить майже два метри, до п'ятдесяти сантиметрів. Аналогічних результатів вони досягли при дослідженнях рослини з родини гірчичних.

У подальшому вчені збираються провести аналогічні досліді з паростками рижу, структура яких аналогічна будові трави. На їхню думку, методику гальмування росту можна буде успішно застосовувати до всіх рослин, у тому числі й до трави. До речі, за оцінками вчених, штучно створена карликова трава буде абсолютно нешкідливою для дітей і тварин, у яких може виникнути бажання спробувати її на смак.

Комп'ютери змінять життя людини

Комп'ютери і мініатюрні електронні пристрої ще глибше впровадяться в повсякденне життя людини, розуче змінюючи його на краще і, на жаль, породжуючи нові проблеми й небезпеку.

Такий прогноз на першу половину наступного сторіччя дають фахівці знаменитого науково-дослідного центру „Белл лабораторіс” компанії „Люсент технолоджіс”. За словами президента дослідницького центру Авуна Нетравалі, майбутній світ виявиться охоплений електронною „мегамережею, яка покриватиме всю планету подібно шкірі”. „Так само, як наша шкіра посилає постійний потік сенсорних даних у наш мозок”, прогнозує Нетравалі, так і електронна „шкіра” земної кулі використовуватиме мільйони телекамер, датчиків, мікрофонів і різних вимірювальних приладів для збирання і передавання інформації. До 2025 року, вважають вчені, назавжди відійдуть в минуле такі неприємні моменти сьогоднішнього життя, як довге очікування відповіді

біля телефонної слухавки, тривалі пошуки потрібної інформації в глибинах Міжмережі (Інтернету) і пов'язані з роботою подорожі на ділові зустрічі. У плані мініатюризації, то електронні пристрої стануть такими крихітними, – наприклад, телекамера на мікрочипі, – що їх можна буде розміщувати, де завгодно. Це дасть змогу вести миттєвий моніторинг практично будь-яких процесів, починаючи зі забруднення навколишнього середовища і до контролю підвищення рівня води при повенях. На думку „Белл лабораторіс”, монітори з високим просторовим рішенням поменшають за своїми габаритами до лінзи звичайних окулярів, а апарат бездротового телефону виявиться не більше 25-центової монети. І природно, виникає ще одне питання: що робитиме людство з всім цим величезним обсягом інформації, що впадає на нього? Техніка сама по собі, зазначають експерти, не вирішить всіх наших проблем, але вона напевно змінить наше ставлення до їх вирішення.

Мої близькі можуть покладатися на мене, бо я покладаюся на Вестерн Юніон®

Я завжди впевнений, що гроші, які надсилаю до своїх близьких, потраплять до України надійно та протягом якихось хвилин,

каже Віктор Петренко, чемпіон Олімпійських Ігор та клієнт Вестерн Юніон.

Коли пересилаєте долари до України через Вестерн Юніон, душевний спокій вам гарантовано. Ця провідна компанія, яка існує вже понад 125 років, пропонує надійні грошові перекази протягом кількох хвилин. Вестерн Юніон має понад 78 тисяч своїх представництв у більше, ніж 178 країнах; в Україні ж - понад 470 представництв. Та й розцінки Вестерн Юніон має доступні.

І не випадково, що все більше українців користуються компанією Вестерн Юніон, якій довіряють мільйони людей, коли пересилають свої гроші по всьому світі.

Ми говоримо українською мовою

1-800-799-6882

www.westernunion.com

WESTERN UNION | MONEY TRANSFER®

Найшвидший спосіб переказу грошей по всьому світі™

РЕКЛАМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040

Air Ukraine **UZBEKISTAN airways**

"UZBEKISTAN AIRWAYS" та "AIR UKRAINE"
ВИКОНУЮТЬ СПІЛЬНІ БЕЗПОСАДКОВІ ЛЕТИ

НЬЮ-ЙОРК – КИЇВ далі до ТАШКЕНТУ

на літаку БОІНГ-767-300

В П'ЯТНИЦІ І НЕДІЛІ
з летовища Кеннеді

За довідками телефонувати:
"UZBEKISTAN AIRWAYS":

1-212-489-3954 (бюро)
1-212-245-1005 (резервування квитків)
1-800-820-2891 (вантажі)
1-718-244-0251 (вантажі, факс)

Сергій Гау Іван Твердун

ОЛІЙНИЙ ЖИВОПИС ТА ПАСТЕЛЬ

8-15 БЕРЕЗНЯ, 2000

ГАЛЕРЕЯ ВІДЧИНЕНА
ЩОДНЯ КРІМ ПОНЕДІЛКА
12 ДО 6ВІДКРИТТЯ ВИСТАВКИ
У ВІВТОРОК, 7 БЕРЕЗНЯ
6 ДО 9

**UKRAINIAN
INSTITUTE
OF AMERICA**

• 2 EAST 79TH STREET
• NEW YORK, N.Y. 10021
• (212) 288-8660

Пакунки

Door to door delivery of packages, letters

Пачки з продуктами

Food parcels

Грошові перекази

Money transfers

Кур'єрські послуги

Courier service

Комерційні вантажі

Commercial shipments

Туристичні послуги

Travel services

Ми доставляємо:
в Україну
Росію, Білорусь,
Литву, Латвію
Естонію,
Грузію, Вірменію
Азербайджан,
Казахстан, Киргизію,
Узбекистан

We deliver to Ukraine
Russia, Latvia, Estonia, Georgia
Armenia, Uzbekistan
Azerbaijan, Kazakhstan.

Доставка до адресата

Авіа - Air **Морем - Sea**

УКРАЇНА
\$0.39

за фунт
\$0.59 при пересилці by UPS

Пересилка грошей

Швидко
Надійно
Конфіденційно

Money delivered
Quickly
Reliable
Personally

By Western Union

Наші гарантії:
фотографія
отримувача

Each parcel is hand delivered and receipt confirmed by photo of the recipient.

Дзвоніть! Наші ціни завжди будуть нижчі ніж в інших компаніях

За інформацією звертайтеся

ЗАБИРАЄМО ПАЧКИ З ДОМУ

Toll free: (877) UPI-POST
(877) 804-7078
(201) 313-3630
348 Lawton Avenue • Cliffside Park, NJ 07010

For information contact

PICK UP

РЕКЛАМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040

ДИПЛОМ СНД = ДИПЛОМ США**Bachelor Degree, Master Degree, Ph.D**

Чи Ви маєте бажання працювати або вчитися у США?
Тоді Вам необхідно прирівняти освіту, що отримана
в СНД, до освітніх стандартів США.

FOREIGN CONSULTANTS Inc.
EDUCATIONAL EVALUATION SERVICES

Член Американських Національних
Асоціацій AACRAO та NAFSA
виконує „EVALUATION“ (оцінку)
дипломів та академічних довідок.

2809 W. DEVON AVE., CHICAGO, IL 60659

(773) 761-0000
(773) 761-0030

Вийшли друком

ПЕДАГОГІЧНО-ІНСТРУКТИВНІ П'ЄСИ
для фортепіано**ПІРИ РОКУ****ІГОРЯ СОНЕВИЦЬКОГО**

Ціна примірника 6 дол. + 2. дол. за пересилку

Замовляти: I. Sonevitsky, 62 E. 7th St., New York, NY 10003**Smiles Unlimited DENTAL CENTER****Emil T. Kesler, D.D.S. Valentina M. Kesler, D.D.S.****Ми розмовляємо по-українськи!**

Безболісне лікування зубів:

косметичні пломби • коронки • містки • протези • видалення зубів.

Надаємо невідкладну допомогу при болю зубів.

Ми працюємо від 9-ої год. ранку до 8-ої год. вечора від понеділка до суботи

(908) 722-5511

60 South Main St., Manville, NJ 08835 (напроти „Fleet“ банку)

Д-р ЛЮДМИЛА ГУДЗ, лікар-терапевт

DIPLOMATE OF AMERICAN BOARD OF INTERNAL MEDICINE

• Внутрішні хвороби і профілактика • Хвороби серця і легенів

ЛІКАР ГОВОРИТЬ ПО-УКРАЇНСЬКИ!

2333 Morris Ave., Suite B-15, Union, NJ

Tel.: **(908) 624-0090****GRAND STREET MEDICAL ASSOCIATES**

is pleased to announce

MIKHAIL GUSMAN, M.D.

Internal Medicine

has joined their practice at

6360 Rt. 209**Kerhonkson, New York**

(Next to Candlelight Inn Restaurant)

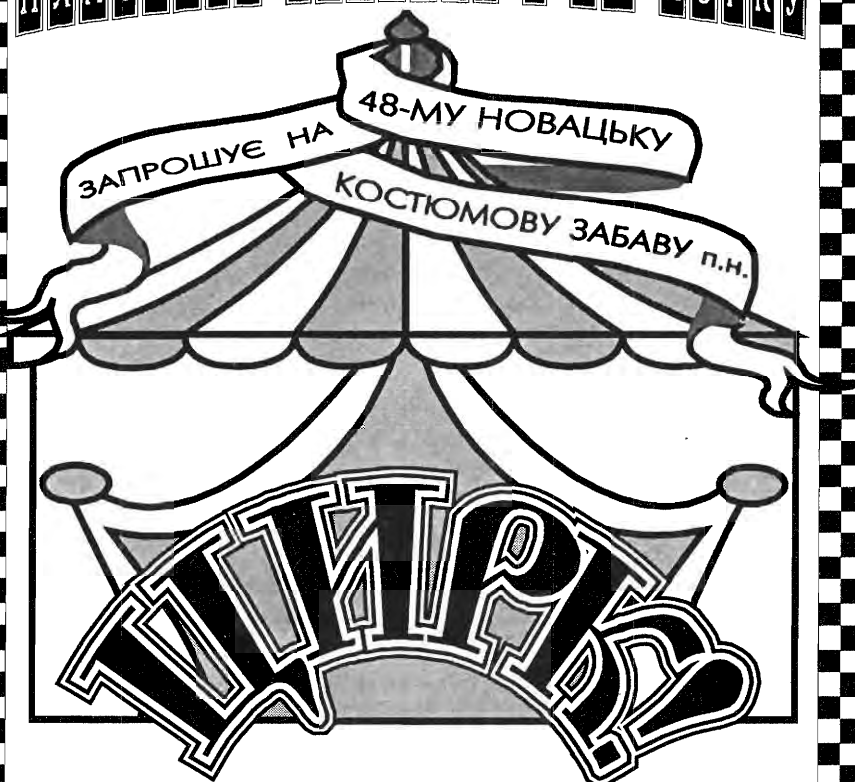
New Patients Welcome

Office Hours: **MONDAY-FRIDAY 9 am – 5 pm****(914) 626-7119****COLOR PLAZA DENTAL CENTER****ДЕНТИСТИ****д-р З. БАВЛІ і д-р Е. ШАЛЬМАН**• профілактика і лікування • пломби, коронки, містки, протези
• вибілювання зубів

Приймаємо всі роди медичних забезпечень

Відкриті 7 днів на тиждень

1000 South Elmora Ave., Elizabeth, NJ 07200

Tel.: **908 436-0100 • Fax: 908 436-0295****ПЛАСТОВА СТАНИЦЯ В НЬЮ ЙОРКУ**

яка відбудеться

в НЕДІЛЮ, 12-го БЕРЕЗНЯ 2000р.**о годині 2:30 поп.****в залі школи Св. Юра**
Taras Shevchenko Place**ПОЖЕРТВИ НА ПРИЇЗД ДІТЕЙ ЗІ СХІДНИХ І ПІВДЕННИХ ОБЛАСТЕЙ**
УКРАЇНИ В ГАЛИЧИНУ НА РІЗДВЯНІ І ВЕЛИКОДНІ СВЯТА**СПИСОК ч. 2****за час від 1 грудня 1999 р. до 30 січня 2000 р.****ІНДИВІДУАЛЬНІ:**

500 дол.	Темницькі О. і Д.;
250	Прокопи М. і Л.;
200	Держко Е.С.
по 100	Корнієнки А. і Б., Цетенко В.А., Чорнобиль А.;
по 50	Бойки О. і Л., Паньків П. і І., Сахаруки С. і Е.;
30	Колтинюк Л.С.;
по 25	Артимишини Б. і Т., Бакалець М., Когути А. і Е.;
20	Палковичова І.

В ПАМ'ЯТЬ:

300 дол.	Ворики О. і І. в пам'ять мамі бл. п. Дорис Тиндик;
200	Коцур І. в пам'ять дружини бл. п. д-р Зазулі-Коцур;
150	Миндюк д-р Д. і Бриндзя С. в пам'ять бл. п. Софії Олесницької
100	Миндюк д-р Д. в пам'ять бл. п. д-ра Володимира Гліша.

ОРГАНІЗАЦІЇ:

по 1000 дол.	Комітет Допомоги Україні, Рочестер, Н.Й.; Фундація Спадщини при First Security Savings Bank – Чикаго;
по 250	Українська Федеральна Кредитова Спілка „Самопоміч“ – Джерзі Ситі, Н.Дж., Українсько-Американська Кредитова Спілка „Самопоміч“, Нью-Йорк, Н. Дж., Українська Православна Федеральна Кредитова Спілка, Нью-Йорк, Українська Федеральна Кредитова Спілка, Рочестер, Н.Й.;
30	Українське Товариство „Січ“, Навгатик, Кон.

Екзекутива ККДУ цією дорогою складає всім вищезгаданим особам і організаціям щире подяку за їх пожертви на цю благородну ціль.

ЗА ЕКЗЕКУТИВУ ККДУ

Володимир Воловодюк – голова

Оксана Тритяк – заст. голови

Богдан Гайдучок – скарбник

STP scope travel inc
 1605 Springfield Ave, Maplewood NJ 07040
 973 378-8998 or 800 242-7267 or FAX 973 378-7903
 http://www.scopetravel.com info@scopetravel.com

MILLENNIUM ESCORTED TOURS

Marijka Stadnycka Helbig

HUTSULKA

via LOT Polish Airlines
 from NEWARK or CHICAGO
 17 DAY All-inclusive Escorted First Class Tour
 from \$2275

The most popular of tour itineraries: fly into Kyiv, take a sleeper train to Lviv and continue by deluxe touring coach: **Kyiv (4) Lviv (3) Yaremche (1) Chernivtsi (2) Lviv (3) and Krakow (2) plus** Rohatyn, Ivano Frankivsk, Kolomyja, Zarvanytsia, Krekhiv and Przemyśl **Departures: May through Sep**

CHAIKA

via LOT Polish Airlines
 from NEWARK or CHICAGO
 24 DAY All-inclusive Bus Tour + Dnipro Cruise
 from \$3400

The most comprehensive of tours, combines an 11 day Dnipro Cruise from Kyiv to Odesa, from there by overnight train to Lviv to join our HUTSULKA group. Together you continue through Bukovyna, the Carpathian Mountains to Krakow (see above) **Only two departures: Jun 29th and Aug 10th**

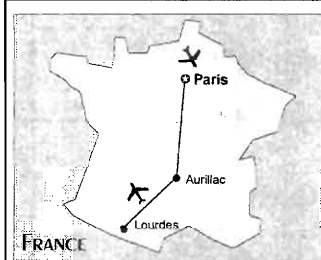

ЛЕМКІВСЬКА БАТРА

Ukrainian Folklore Music Festival in ZDYNYA
 via LOT Polish Airlines from NEWARK or CHICAGO
 July 13 - 29, 2000 All-inclusive 17 day Tour \$2275 tw
 July 20 - 29, 2000 All-inclusive Poland portion \$1690 tw

Escort: Marijka Duplak

A Millennium sensation!! World's largest Ukrainian Folklore Music Festival. **Kyiv (3) Lviv (3) Beskydy (1) Krynycia (4) Krakow (3) plus** Przemyśl, Sanok, Tylawa, Zydranowa, Zdynia, Svydnyk

LOURDES +

Paris and Aurillac

via Sabena Airlines from NEWARK or CHICAGO
 11 DAY All-inclusive Escorted Tour
 May 21 - 31, 2000 \$1690 twin

Fly into **Paris (4)** where highlights include the Notre Dame Cathedral, Eiffel Tower, Versailles and a cruise on the Seine River. Continue by touring coach to **Aurillac (2)**, an exquisite 16th c town. A most picturesque ride takes you to **Lourdes (3)** in the high Pyrennes, world's most popular Catholic Pilgrimage destination. You may prepay this tour for your friends/family from Ukraine.

MILLENNIUM YOUTH TOUR

via Czech Airlines
 from NEWARK \$2750
 from CHICAGO \$2900
 17 DAY All-inclusive Escorted Bus & Cruise Tour
 Jul 30 - Aug 15, 2000

Italy: Rome, Florence, Venice then CRUISE to Greece, by bus to Olympia, Tolon and Athens, then join the Greek Island & Turkey CRUISE to Rhodes, Mikonos, & Kusadasi. **Під патронатом Братства Молоді св. Бориса і Гліба (св. Володимира і Ольги у Чикаго)** Spiritual Guide: Rev. Myron Panchuk

BERCHTESGADEN GYMNAZIA REUNION TOURS

via Northwest Airlines from Newark

17 DAY All inclusive \$2600
 12 DAY All inclusive \$2200
 Apr 27 - May 13, 2000

Organized to commemorate the 50th anniversary of the Berchtesgaden Gymnazia Class of '49. The lovely itinerary starts in **Lviv (3)** for Ukrainian Easter, continues by your own deluxe touring coach to **Krakow (2)** via Przemyśl, **Vienna (2)** Salzburg, **Berchtesgaden (4)** Innsbruck, through spectacular Alps to **Mittenwald (2)** Garmisch, Oberammergau, Wies and **Munich (2)** Escort: Omelan Helbig

“ЛІТОМ СКОБА”

Старшо пластунська прогулянка
 via Finnair from New York

19 DAY All inclusive \$3000

Jun 10 - 28, 2000

Spectacular escorted, guided itinerary: deluxe touring coach from **Paris (4)** Versailles, **Strasbourg (1)** Schafhausen, **Lucerne (2)** Bern, **Zermatt (2)** (the most ecologically clean Alpine village, reachable only by funicular) through the majestic Dolomites of Tyrol to the beautiful shores of Italy's **Lake Garda (1)** Verona, **Venice (2)** Florence, **Rome (4)** Naples, Sorrento and Capri. **Helsinki (2)** “zum schluss”

Leading World
 Tour Operator
 to Ukraine

LVIV EXPRESS

via LOT Polish Airlines
 from NEWARK or CHICAGO
 17 DAY AIR ONLY to Lviv (2 days in Krakow)
 from \$1190

Enjoy your trip and leave EVERYTHING to us. Fly with us from Newark to Lviv, stay with family 14 days and return to Newark on a non stop flight from **Krakow** after spending 2 wonderful days there. Escort, Ukrainian visa, medical insurance and Krakow stay included **Departures: May through Sep**

DNIPRO CRUISES

M/S Marshall Rybalko
 12 day Kyiv/Odesa and
 10 day Odesa/Kyiv itineraries
 from \$999 Main Deck twin rate

Itinerary: **Kyiv, Kaniv, Kremenichuk, Kherson, Sevastopol and Odesa.** German-built 240 passenger riverboat, fully airconditioned, with restaurants, bars, daily entertainment, specialty cuisine and offshore exc. 15-day Kyiv/Odesa RT cruises available aboard MS Gen. Vatutin **Departures: May through Sep**

ПРОЩА до ЗАРВАНИЦІ

via LOT Polish Airlines from NEWARK or CHICAGO
 14 DAY All-inclusive Escorted Tour
 Jul 16 - 29, 2000 \$1990 twin

Escort: Christine Kowcz

Рішенням Синоду Єпископів Києво Галицької Митрополії, святкування двотисячліття Різдва Христового відбудеться в Зарваниці. Прогулянка включає **Київ (3) Тернопіль (5) Львів (6)**

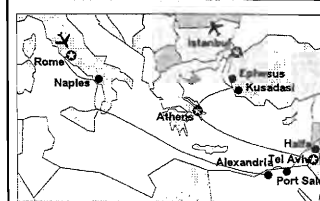

WINE TASTING &

Castles of Loire Valley

via Sabena Airlines from NEWARK or CHICAGO
 10 DAY All-inclusive Escorted Tour
 Oct 12 - 21, 2000 \$1990 twin

Paris (3) Blois (2) Tours (2) Bordeaux (4) plus castles in Blois, Chambord, Cheverny, Chenonceaux and wineries of **Mont Louis, Vouvray, Chinon, Bordeaux, Mouton Rothchild, Lafite, Margaux, St. Estephe, St. Emilion and Pomperol.** Explore the Loire Valley in its golden autumn splendor. Enjoy the elegant towns and fabulous French restaurants. Prepay this tour for your friends/relatives from Ukraine.

MEDITERRANEAN Cruise

aboard the **Pacific Princess “Love Boat”**
 via Czech Airlines from NEWARK
 to Rome return from Istanbul
 14 DAY Deluxe Cruise and Air package
 Nov 25 - Dec 8, 2000 from \$3490

Italy: Sorrento, Naples, Capri, Pompei **Egypt:** Alexandria, Cairo, Pyramids, Port Said, Suez Canal **Holy Land:** Nazareth, Galilee, Jerusalem, Haifa, Ashbod, Tel Aviv, **Greece:** Athens, Piraeus and **Turkey:** Kusadasi, Ephesus, Istanbul **Millennium dream come true! Perfect climate and no crowds!**

Загін “ЧЕРВОНА КАЛИНА”

прогулянка в Україну з нагоди
 святкувань 75-літнього Ювілею
 via Czech Airlines from Newark
 15 DAY All inclusive \$2300
 Aug 20 - Sep 3, 2000

Be in **Kyiv (4)** for the Celebration Festivities of Ukraine's Independence Day, then proceed by deluxe coach via Pochajiv to **Lviv (6)** Makivka, Stryj. Plenty of free time to visit family and friends. Rejoin your touring coach for the remainder of a wonderful itinerary to **Krakow (2)** Przemyśl then across the Western Beskyd Mountains to **Prague (2)** Guaranteed departure Escort: Ivan Luchechko

VII WFUMA MEDICAL CONGRESS

Aug 13 - 18, 2000
 in LVIV, UKRAINE
 via Lot, Northwest or Lufthansa

Depart any gateway in USA or Canada (rates quoted are from NYC)

Tour A	Lviv Aug 10-18, 2000	Land Only package	tw	\$900
Tour B	Lviv, Yalta, Kyiv	All inclusive 17 days	tw	\$3200
Tour C	Lviv, Kyiv	All inclusive 17 days	tw	\$2800

2000 Brochure will be mailed ONLY upon request!

РЕКЛАМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040

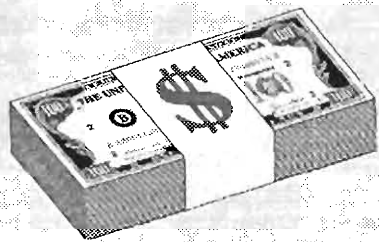
Найбільша в світі українська висилкова фірма Висилаємо в Україну, країни СНД та Східної Європи

3 нагоди 10 років заснування велика знижка на товари та послуги

➔ **ПЕРЕСИЛКА ДОЛЯРІВ**

Україна

➔ **ПАКУНКИ**

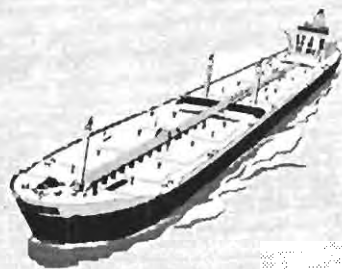

- ГАРАНТОВАНО
- КОНФІДЕНЦІЙНО

Доручаємо долари
особисто в руки

до **4** днів
Експрес
24 години

**ЗАВЖДИ
НАЙНИЖЧІ
ЦІНИ**

- НАЙШВИДША ДОСТАВА
- НАДІЙНИЙ СЕРВІС

Безкоштовно відбираємо пакки
з хати за посередництвом UPS

Всі довідки за тел: **1-800-361-7345**

Більше 700 тисяч вдячних клієнтів!

МІСТ MEEST

10

*років разом
з громадою*

#1

*в США та
Канаді*

Свій до свого по своє!

➔ **НОВИЙ КАТАЛОГ НА ТОВАРИ І ТЕХНІКУ**

➔ **ПРОДУКТОВІ ПАЧКИ**

- НАЙНИЖЧІ ЦІНИ
- ВЕЛИКИЙ ВИБІР

до **35%**
ЗНИЖКИ

Доставка
від **1** до **4**
тижнів

- ВЕЛИКИЙ ВИБІР
- ЯКІСНІ ПРОДУКТИ

За безкоштовним каталогом телефонуйте: **1-800-361-7345**

Найнижчі ціни, найкращий сервіс тільки у фірмі «МІСТ»

**Щохвилиний комп'ютерний
контроль за виконанням
Вашого замовлення!**

**На кожне замовлення даєм
письмове підтвердження
від отримувача**

РЕГІОНАЛЬНІ ПРЕДСТАВНИКИ ФІРМИ «МІСТ» У ПІВНІЧНІЙ АМЕРИЦІ

MEEST Corporation Inc. 97 Six Point Rd. Toronto, ON M8Z 2X3 Tel.: (416) 236-2032 1 (800) 361-7345	MEEST - AMERICA 817 Pennsylvania Ave. Linden, NJ 07036 Tel.: (908) 925-5525 1 (800) 288-9949	MEEST-KARPATY 2236 W. Chicago Ave, Chicago, IL 60622 Tel.: (773) 489-9225 1 (800) 527-7289	MEEST-CALIFORNIA 500 E. Harvard Str. Glendale, CA 91205 Tel.: (818) 547-4910	MEEST-ALBERTA 10834 97 Street, Edmonton, AB T5H 2M3 Tel.: (403) 424-1777 1 (800) 518-5558
---	--	--	---	---

**Для кращої обслуги клієнтів маємо понад 250 агентів у Північній Америці.
За агентом у Вашій місцевості телефонуйте безкоштовно: 1 -800-361-7345**

РЕКЛАМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040

“СЛАВНІ СИНІ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ”**ЮВІЛЕЙНА СЕРІЯ 2000 - ОБМЕЖЕНИЙ ВИПУСК**Медальйони ручно виготовлені із золота та срібла
Товариством Художників ДОЛЯСеверин Наливайко, Максим Кривоніс, Іван Сірко,
Семен Палій, Лук'ян Кобилиця
Відважні герої, які полягли у боях за вільну Україну.Вартість одного медальйона:
у золоті (14к) - \$ 225.00 у сріблі (925) - \$ 42.00На лицевій стороні Герб Української Держави "ТРИЗУБ". З тильної сторони
викарбовані портретні рельєфи наших славних ватажків козацької доби та часів
гуцульщини. Це є доброю інвестицією в оригінальний ювелірний мистецький
виріб, а також вартісним подарунком при всіх okazіях. Ці медальки можна
набути безпосередньо через Товариство Художників ДОЛЯ, а також просимо
звертатись до всіх крамничок української громади США і Канади.DOLYA Art, Inc.
Yuri Skorupsky
2228 W. Chicago Ave.
Chicago, IL 60622TEL (773) 252-3010
(773) 252-5076
FAX (773) 252-3075**Федеральна Кредитова Кооператива
САМОПОМІЧ в НЬО ЙОРКУ***Загостіть будь ласка до нашої***НОВОЇ ФІЛІЇ
на Лонг Айленд****226 Uniondale Avenue
Uniondale, NY 11553**В приміщенні Парохіального Центру
св. Володимира**SELF RELIANCE NEW YORK
FEDERAL CREDIT UNION**

Main Office: 108 Second Avenue New York, NY 10003 Tel: 212 473-7310 Fax: 212 473-3251

Branch Offices:

23 Main Street Kerhonkson, NY 12446 Tel: 914 626-2938 Fax: 914 626-8636

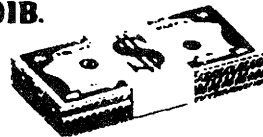
226 Uniondale Avenue Uniondale, NY 11553 Tel: 516 565-2393 Fax 516 565-2097

**Незадово́го
Відкриється!****Філія в Асторії**
32-01 31st Avenue, Astoria, NY 11106**EUROPE****TRAVEL &
SERVICES**

• квитки • запрошення • гроші • пакунки • екскурсії

УВАГА! НАДЗВИЧАЙНО НИЗЬКІ ЦІНИ**КИЇВ** – 460 дол. в обі сторони**ЛЬВІВ** – 360 дол. в обі сторони36 Main St. South River, NJ 08882
fax (732) 390-1946**Tel.: (732) 390-1750****Пакунки та долари в Україну****\$0.50 lb*****\$ 1.89 lb*****79**с ЛВ при пересилці через **UPS**

* Окрема доплата за доставку кожного пакунка

Ліцензійована пересилка доларів.Доставка американської готівки
в руки отримувача**(973) 763-8778****ROXOLANA 1 (888) 725 8665****300 Parker Avenue, Maplewood, NJ 07040****UKRAINIAN SELF RELIANCE
FEDERAL CREDIT UNION,
PHILADELPHIA, PA.***Serving and Supporting the Ukrainian Community Since 1952***CERTIFICATE SPECIAL**

12 Month term

\$5,000 minimum deposit

6.00% APR**6.17% APY****Toll Free 1-888-POLTAVA****MAIN OFFICE:**1729 Cottman Ave.
Philadelphia, PA 19111
Tel.: (215) 725-4430
Fax: (215) 725-0831**24th Street Branch:**2307 Brown St.
Philadelphia, PA 19130
Tel.: (215) 232-3993**Ukrainian Center Branch:**910 Henrietta Ave.
Huntingdon VL, PA 19006
Tel.: (215) 379-0400
Fax: (215) 379-2757**УКРАЇНСЬКА ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА
СПІЛКА В РОЧЕСТЕРІ НЬ***Зможе полагодити всі ваші фінансові справи*ЩАДИТЬ І ПОЗИЧАЙТЕ В СВОЇЙ
ФІНАНСОВІЙ УСТАНОВІ
ВИШІ ВІДСОТКИ НА ОЩАДНОСТІ
ПОЗИЧКИ/МОРГЕДЖІ
ШЕР-ДРЕФТ/ЧЕКОВІ КОНТА
VISA КРЕДИТНІ І ЧЕК-КАРТКИYOUR BEST PLACE
TO SAVE AND BORROW
HIGH INTEREST SAVINGS
LOANS/MORTGAGES
SHARE DRAFT/CHECKING
VISA CREDIT/CHECK CARDS**ROCHESTER UKRAINIAN
FEDERAL CREDIT UNION**824 RIDGE ROAD EAST
TEL: (716) 544-9518ROCHESTER NY 14621
FAX: (716) 338-2980

www.rufcu.org.

**UKRAINE
A CONCISE
ENCYCLOPEDIA****ЕНЦИКЛОПЕДІЯ УКРАЇНИ**

універсальне джерело знань про Україну!

Це унікальне видання англійською мовою збагатить будь-яку
бібліотеку, як приватну, так і публічну.Том 1 ..... 75.00 дол. (було 95 дол.)
Том 2 ..... 75.00 дол. (було 95 дол.)

За ДВА ТОМИ – 130.00 дол.

Ціни включають пересилку. Замовлення разом з чеком або
грошовим переказом надсилати на адресу:UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.
P.O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Мешканці Нью-Джерсі підлягають 6%-му податку

РЕКЛЯМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040

ПАЧКИ В УКРАЇНУ

DNIPRO CO.

0.49 за фунт

В наших крамницях можна придбати авіаквитки в Україну та з України. До вибору 99 візців хусток! А також фірмове шкіряне зимове взуття від \$35.

NEWARK, NJ 698 Sanford Ave Tel. 973-373-8783 Free:888-336-4776
CLIFTON, NJ 565 Clifton Ave Tel. 973-916-1543
PHILADELPHIA 1801 Cottman Ave Tel. 215-728-6040

LVIV EXPRESS SERVICES
OKSANA INTERNATIONAL

1111 East Elizabeth Ave. Linden, New Jersey 07036 (908) 925-0717

ПАЧКИ В УКРАЇНУ

БІЛОРУСІЮ, РОСІЮ, ПОЛЬЩУ, ЕСТОНІЮ, ЛАТВІЮ, ЛИТВУ, СЛОВАКІЮ

КОРАБЛЕМ мін. 10 фунтів	ЛІТАКОМ 2 - 3 тижні мін. 10 фунтів	ДОЛЯРИ Висилка та доставка	ЕЛЕКТРОНІКА 220 В
-----------------------------------	---	--------------------------------------	-----------------------------

ПРИСКОРЕНА ДОСТАВА ЛІТАКОВИХ ПАКУНКІВ до Західної України

10% OFF
з цим купоном Є ШИРОКИЙ ВИБІР ПАКУНКІВ ВІД \$88 до \$248
SEND PACKAGES TO US THROUGH UPS • CALL FOR UPS LABELS: 1-800-9-OKSANA

УКРАЇНСЬКА ПРАВОСЛАВНА ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА

повідомляє все членство, що

34-ті РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ КООПЕРАТИВИ

відбудуться

в неділю, 26 березня 2000 р.

у великій залі
Українського Народного Дому
142 Second Avenue, New York, NY 10003

Початок о год. 2-й по пол.

РАДА ДИРЕКТОРІВ

УКРАЇНСЬКИЙ КОНГРЕСОВИЙ КОМІТЕТ АМЕРИКИ
Відділ Ілліной

повідомляє що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ВІДДІЛУ

відбудуться

в неділю, 19 березня 2000 р., о год. 1-й по пол.
в Українському Культурному Осередку, при 2247 Вест Чикаго Авеню

До участі у загальних зборах запрошуємо всіх шановних платників „Українського Народного Фонду“ та прихильників УККА, яким на серці лежить добро української справи

УПРАВА ВІДДІЛУ

Орест Поліщук

Олійний живопис

18-26 БЕРЕЗНЯ, 2000

ГАЛЕРЕЯ ВІДЧИНЕНА
ЩОДНЯ КРІМ ПОНЕДІЛКА
12 ДО 6

ВІДКРИТТЯ ВИСТАВКИ
У П'ЯТНИЦЮ, 17 БЕРЕЗНЯ
6 ДО 9

UKRAINIAN INSTITUTE OF AMERICA

• 2 EAST 79TH STREET
• NEW YORK, N.Y. 10021
• (212) 288-8660

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу ПІВНІЧНОГО НЬЮ ДЖЕРЗІ

повідомляє, що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

відбудуться

в п'ятницю, 3-го березня 2000 р., о год. 2-й по пол.
в приміщенні Головної Канцелярії УНС
2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

У загальних зборах зобов'язані взяти участь з рішенням правом голосу: члени управи Окружного Комітету, конвенційні делегати та по два делегати наступних Відділів:

25, 27, 37, 42, 70, 76, 133, 134, 142, 170, 171, 172, 182,
214, 234, 286, 287, 322, 340, 371, 490.

Гостей, членів Українського Народного Союзу радо вітаємо.

У нарадах візьмуть участь:

ЧЛЕНИ ЕКЗЕКУТИВИ та ГОЛОВНОГО УРЯДУ УНС

За Управу Округи:

Евген Осціславський – голова,
Марко Дацківський – секретар,
Андрій Воробець – касир

Почесні голови Округи:

Володимир Білик, Іван Хомко

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу
ЦЕНТРАЛЬНОГО НЬЮ ДЖЕРЗІ

повідомляє, що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

— відбудуться —

в суботу, 26 лютого 2000 р., о год. 1-й по полудні
в залі церкви св. Михаїла
1700 Brooks Blvd., Manville, N.J.

У загальних зборах зобов'язані взяти участь з рішенням правом голосу: члени управи Окружного Комітету, конвенційні делегати, та по два делегати наступних Відділів:

26, 155, 168, 209, 269, 312, 349, 353, 372

гостей, членів Українського Народного Союзу радо вітаємо:

У нарадах візьме участь:

Марта Лиско, Головний секретар УНС
Ярослав Завійський, контролер УНС

За УПРАВУ ОКРУГИ: **Михайло Захарко**, голова

Іван Кушнір, секретар

Іван Бабин, касир

В 40-ий ДЕНЬ СМЕРТИ НАШОЇ НАЙДОРОЖЧОЇ ТЕТИ

бл. п.
МАРІЇ „МУХИ“
ПІДГОРОДЕЦЬКОЇ
із СТЕЦЮКІВ

Повідомляємо родину і всіх приятелів, що Богослужби з Панахидами будуть відправлені за її душу в нижче поданих містах і церквах:

2 березня 2000 р.

Рим – Собор св. Софії;
Рим – Храм Жировицької Матері Божої;
Торонто – Церква св. о. Миколая – 8 AM;
Гамільтон, Канада – Церква св. Духа;
Монреаль, Канада – Українська Греко-Католицька Церква;
Львів – Катедр св. Юра;
Тернопіль – Храм Успення Матері Божої;
Ньюарк, Н. Дж. – церква св. Івана Хрестителя – 8:30 AM;

1 березня 2000 р.

Арізона – церква св. Михаїла;
Глен Ков, Н.Й. – монастир св. Йосафата.

29 лютого 2000 р.

Нью-Йорк, Н.Й. – церква св. Юра – 8:00 AM.

3 березня 2000 р.

Виппані, Н.Дж. – церква св. Івана Хрестителя – 8:30 AM.

Братанок – ЮРІЙ СТЕЦЮК з дружиною
КАТЕРИНОЮ і синами
ближча і дальша родина.

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ОЛЬГА МАТРИПУЛА член УНС. Померла 9 грудня 1998р. на 79-му році життя. Нар. в 1919 р. в Польщі. Залишила у глибокому смутку дочок Олену, Марію і сина Володимира. Похорон відбувся 12 грудня 1998 р. на цвинтарі св. Миколая в Чикаго.

Вічна їй пам'ять!

Секретар

ЯРОСЛАВ СЕНИШИН член УНС Відд. 192 Т-ва „Запорозька Січ“. Помер 28 грудня 1999 р. на 81-му році життя. Народився в 1918 р. в с. Купчинці, Тернопільської обл. Залишив у глибокому смутку дружину Марію, дочку Рому, сина Ігоря, внуків і ближчу і дальшу родину. Похорон відбувся 30 грудня 1999 р. на цвинтарі св. Марії в East Herkimer, NY.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

НЕЛЛІ ГРЕНТЗЕР член УНС Відд. 117 Т-ва св. Марії в Пармі, Огайо. Померла 23 грудня 1999 р. на 76-му році життя. Нар. в 1923 р. в Клівленді, Огайо. Членом УНС стала в 1941 р. Залишила в глибокому смутку Томаса Грентзера. Похорон відбувся 28 грудня 1999 р. на цвинтарі Holy Cross в Клівленді, Огайо.

Вічна їй пам'ять!

Секретар

ІВАН РИШАК член УНС Відд. 161 Т-ва св. Василя. Помер 7 лютого 2000 р. на 84-му році житт. Нар. в 1916 р. в Glen Campbell, PA. Членом УНС став в 1916 р. Залишив в смутку Анну Ришак.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

ЮРІЙ СТЕФАНИШИН член УНС Відд. 452 в East Chicago, IN. Помер 2 грудня 1999 р. на 83-му році життя. Нар. в 1916 р. у Льво-

ві, Україна. Залишив у глибокому смутку дружину Параску, дочку Анну, внуків і правнуків. Похорон відбувся на Interment Resurrection Cemetery.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

ГОУП БОЛАНД член УНС Відд. 409 Т-ва св. Івана в Duplone. Помер 10 січня 2000 р. на 82-му році життя. Нар. в 1917 р. в Скрентоні. Членом УНС став в 1961 р. Залишив у глибокому смутку сина Патрика. Похорон відбувся 12 січня 2000 р. в Peshville, PA.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

СТЕФАНІЯ ГРИЩИШИН член УНС Відд. 422 Т-ва ім. Симона Петлюри у Філадельфії, Па. Померла 18 листопада 1999 р. на 94-му році життя. Нар. в 1905 р. в Гримайлові, Україна. Членом УНС стала в 1928 р. Залишила в глибокому смутку синів Богдана, Михайла, п'ять внуків, сім правнуків і двох сестер. Похорон відбувся 22 листопада 1999 р. в Oakland у Філадельфії, Па.

Вічна їй пам'ять!

Секретар

ВОЛОДИМИР ПОПІОЛЕК член УНС Відд. 102 Т-ва свв. Петра і Павла в Клівленді, Огайо. Помер 27 грудня 1999 р. на 79-му році життя. Нар. в 1920 р. в Клівленді. Членом УНС став в 1945 р. Залишив у глибокому смутку дочок, внуків і правнуків. Похорон відбувся 3 січня 2000 р. на цвинтарі All Souls в Chardon, Ohio.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

Ділимося сумною вісткою, що у суботу, 12 лютого 2000 р., відійшла у вічність наша дорога і незабутня МАМА і БАБУСЯ

бл. п.
МЕЛАНІЯ ВОЙТИХІВ
з дому СОХАЦЬКА

Нар. в селі Ключниківка на Полтавщині 28 грудня 1921 р.

ПАНАХИДА відбулася у понеділок, 14 лютого 2000 р., в похоронному заведенні Музики.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися у вівторок, 15 лютого 2000 р. в українській православній церкві св. Софії, Київського Патріархату, в Чикаго, Іл.
ПОХОРОН на кладовище Елмвуд, біля Чикаго.

Молитися за спокій душі покійної просить родина:

сини – ЮРІЙ з дружиною КЕРЕН
– ВІКТОР з дружиною МАРУСЕЮ
внуки – МИХАЙЛО, МІЛЯ
брат – ЯРОСЛАВ СОХАЦЬКИЙ з родиною в Parma, Ohio
сестри – ТЕТЯНА КУСІЙ з родиною в Австралії
– ГАЛИНА ПАВЛЕНКО з родиною в Україні
ближча та дальша родина в Америці, Австралії і в Україні.

Замість квітів, проситься жертвувати на фонд сиріт в Україні, conto, яке знаходиться в касі Самопомочі, 2351 W. Chicago Ave., Chicago, IL 60622

Вічна пам'ять покійній!
Нехай американська земля буде їй легкою!

Ділимося сумною вісткою, що у четвер, 17 лютого 2000 р. з волі Всевишнього відійшла у вічність наша МАМА, БАБУСЯ, СЕСТРА, ТІТОЧНА СЕСТРА, СВАХА

бл. п.
СТЕФАНІЯ ЛЕШКО
з дому БОЛЬОВСЬКА

нар. в Стрию, Україна, 18 лютого 1914 р.

ПАРАСТАС відбувся у понеділок 21 лютого 2000 р., о год. 7:30 веч. у похоронному заведенні Петра Яреми в Нью-Йорку.

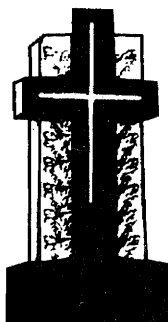
ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ – у вівторок, 22 лютого 2000 р., о год. 9-й ранку з української католицької церкви св. Юра у Нью-Йорку на український православний цвинтар св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н.Дж..

У глибокому смутку:

син – ЯРОСЛАВ з дружиною АЛЛОЮ і донею АДРІЯНОЮ
сестра – МАРІЯ КРУЧАЙ з родиною
тіточна сестра – ТЕОФІЛІЯ ГАНУШЕВСЬКА
свати – о. Митрат СЕРГІЙ і НАДІЯ НЕПРЕЛІ із сином
АЛЕКСАНДРОМ

ближча і дальша родина в Америці й Україні.

Пожертви ласкаво просимо складати на: Церкву св. Юра в Нью-Йорку,
Український Музей у Нью-Йорку

УКРАЇНСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО

So. Bound Brook Monument Co.
45 Mountain Avenue, Warren, N.J. 07059

РАІСА ХЕЙЛИК, власник
(908) 647-7221 • (908) 647-3492

СТАВИМО ПАМ'ЯТНИКИ, МАВЗОЛЕЇ, СТАТУЇ З РІЗНИХ ГРАНІТІВ, БРОНЗИ НА ПРАВОСЛАВНОМУ ЦВИНТАРІ СВ. АНДРІЯ В С. БАВНД БРУКУ. СВ. ДУХА В ГАМПТОНБУРГУ ТА ІНШИХ

Ділимося сумною вісткою, що в середу, 16 лютого 2000 р., відійшла у вічність наша найдорожча
ДРУЖИНА, МАМА, БАБЦЯ І ТЕТА

бл. п.

МАРІЯ ГУСАР-МАТВІЙКІВ

нар. в Добромилі, Україна, 12 жовтня 1913 р.

ПАНАХИДА відбулася в неділю, 20 лютого 2000 р. в похоронному заведенні John Jasik and Son у Вілмінгтоні, Дел.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ – в понеділок, 21 лютого 2000 р. в українській католицькій церкві св. Миколая у Вілмінгтоні, Дел., а відтак на цвинтар Всіх Святих

В глибокому смутку залишилися:

чоловік – СТЕФАН
донька – МАРТА з чоловіком ГЛЕНОМ
ГІМБЕЛ
внучка – НАТАЛКА
братанки – ОКСАНА, ХРИСТИНА, РЕНАТА
БОКАЛИ
– РОСТИСЛАВ, ВСЕВОЛОД,
ВОЛОДИМИР І ТЕТЯНА ГУСАРИ
– ЯРИНА БОДРАК

та ближча і дальша родина в Америці і в Україні.

Вічна її пам'ять!

Ділимося сумною вісткою, що 31 січня 2000 р. відійшла у вічність в домі свого сина у Колтс Нек, Нью-Джерзі, США

бл. п.

ДОМІНІКА КЕРНИЦЬКА родом з ГУМОВСЬКИХ

нар. в Угнові, пов. Рава Руська, Україна.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 4 лютого 2000 р. в українській католицькій церкві Чесного Хреста в Асторії, Н.Й., а відтак на цвинтарі св. Михаїла в Іст Елмгерст, Н.Й.

В глибокому смутку залишилися:

син – д-р РОМАН КЕРНИЦЬКИЙ
з дружиною д-р ЛІДІЄЮ
внуки – АЛЕКСАНДЕР І АНДРІЙ
сестра – ОЛЬГА КЕРНИЦЬКА
сестринка – д-р ЛІДІЯ ТЕДЕШІ з мужем
д-ром МИЧИЛ та дітьми
РОМАНОМ, МИХАСЕМ та КИМ
братанок – ЛЮБОМИР ГУМОВСЬКИЙ
з родиною
кузинка – ОКСАНА КОЗАК-КІНАЛЬ
з родиною
сваха – ЯРОСЛАВА КОССАК

Вічна їй пам'ять!

УПРАВА УКРАЇНСЬКОЇ ВІЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК
у США

із сумом повідомляє, що 2 лютого 2000 р.
скінчився життєвий шлях члена-
кореспондента УВАН

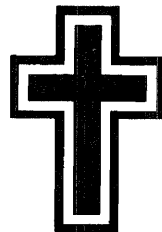
сл. п.

РОМАНА ІЛЬНИЦЬКОГО

журналіста, редактора та довголітнього
активного громадсько-політичного діяча.

Вельмишановній дружині НІНІ, яка
невідступно опікувалася тяжко хворим
чоловіком та дітям з родинами,
висловлюємо щире співчуття.

УПРАВА УВАН

У глибокому смутку повідомляємо, що 12 лютого 2000 р. на 56-му році життя відійшов у вічність

бл. п.

д-р

ОСТАП КОСОВИЧ

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 17 лютого 2000 р.
у St. John's Church Mc Lean, VA.

ПОХОРОНЕНИЙ на католицькому цвинтарі Oak-
wood у Falls Church, VA.

Залишив у смутку:

синів – СТЕФАНА
– ДАНИЛА
– АНДРІЯ
родичів – ДМИТРА І СТЕФАНІЮ
брата – АНДРІЯ з дружиною ВІРОЮ
і дітьми АДРІАНОЮ І
ОЛЕКСАНДРОМ
тету – КАТРУСЮ ШРАМ з мужем
РАДОМ
кузинку – ІРЕНУ ВЕРБИЦЬКУ з мужем
ЛЕВКОМ
кузинів – БОГДАНА ПАПРОЦЬКОГО,
в Україні – ХРИСТЮ ФЕДОСІВ з родинами
в Канаді – ХРИСТЮ ГАБРОВИЧ-МОМРИК
з мужем МИРОНОМ і дочкою
ЛАРИСОЮ.

Вічна йому пам'ять!

Ділимося сумною вісткою з родиною, приятелями
і з українською громадою, що 22 лютого
2000 р. в Ньюарку, Н. Дж. відійшла у вічність,
проживши 99 років наша найдорожча
МАМА, БАБУНЯ І ПРАБАБУНЯ

бл. п.

ОЛЕКСАНДРА ТЕРЛЕЦЬКА з дому СТАХУРА

вдова бл. п. д-ра Миколи Терлецького

Довголітня Голова Союзу Українок і організаторка
ефективних курсів у Бориславі в Україні, довголіт-
ня голова Т-ва Дружин Лікарів в Америці, член від-
ділу Союзу Українок в Ньюарку, Н. Дж.

ПАНАХИДА в п'ятницю, 25 лютого 2000р., о год.
7:30 веч. у похоронному заведенні Литвин і Литвин в
Юніон, Н. Дж.

ПОХОРОН в суботу, 26 лютого, о год. 9:30 ранку з
церкви св. Івана Хрестителя в Ньюарку на українсь-
кий цвинтар св. Андрія Первозваного в С. Бавнд
Бруку, Н. Дж.

Горем прибиті:

син – НЕСТОР з дружиною МАРТОЮ
донька – ТАТЯНА ТЕРШАКОВЕЦЬ з мужем
АНДРІЄМ
внуки – ІГОР ТЕРЛЕЦЬКИЙ з дружиною
ОЛЕНКОЮ
– ТАТЯНА ТЕРЛЕЦЬКА
– ЮРІЙ ТЕРЛЕЦЬКИЙ
– ТАМАРА ТЕРШАКОВЕЦЬ
правнуки – АДРІАНА І ЛАРИСА ТЕРЛЕЦЬКІ
ближча і дальша родина в Україні, Америці і Ар-
гентині.

Вічна їй пам'ять!

Замість квітів на могилу просимо складати
пожертви на Український Музей в Нью-Йорку.

Ділимося сумною вісткою з родиною, приятелями
і знайомими, що в понеділок, 21 лютого 2000 р., в
Норт Порті, Фла., відійшов від нас на 86-му році життя

бл. п.

проф.

РОМАН РОМАНИШИН

уроджений в Рибниках, Україна.

ПАНАХИДА була відправлена в середу, 23 люто-
го 2000 р. в похоронному заведенні Farley Funeral в
Норт Порті, Фла.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в четвер, 24 лю-
того 2000 р., о год. 9:30 ранку в українській католиць-
кій церкві Введення в Храм Пресвятої Богородиці.
Похований на цвинтарі Venic Memorial, Venice,
FL.

У глибокому смутку залишилася
дружина – ЛЕСЯ.

Вічна йому пам'ять!

Замість квітів проситься жертвувати на
Львівську Богословську Академію у Львові.

ПЕТРО ЯРЕМА УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами
в BRONX, BROOKLYN,
NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ

ЛУІС НАЙГРО - директор
Родина ДМИТРИК

Peter Jarema

129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568

LYTWYN & LYTWYN UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS

AIR CONDITIONED

Обслуга ЩИРА І ЧЕСНА.
Our Services Are Available
Anywhere in New Jersey.
Також займаємося похоронами
на цвинтарі в Бавнд Бруку і
перенесенням Тлінних Останків
з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Avenue
(corner Stanley Terr.)
UNION, N.J. 07083
(908) 964-4222
(973) 375-5555

За мову і зміст
посмертних
оголошень
і подяк редакція
не відповідає

РЕКЛАМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040

ЕВГЕН ОСЦІСЛАВСЬКИЙ
Професійний продавець
забезпечення УНС

EUGENE OSCISLAWSKI
Licensed Agent

Ukrainian National Ass'n, Inc.

25 Jason Ct., Matawan NJ 07747
tel.: 732 583-4537 • fax: 732 583-8344

ОСИП ГАВРИЛЮК
Професійний продавець
забезпечення УНС

JOSEPH HAWRYLUK
Licensed Agent

Ukrainian National Ass'n, Inc.

79 Southridge Drive
West Seneca, NY 14224-4442
Tel.: 716 674-5185 • Fax: 716 675-2238

УВАГА! 35% ЗНИЖКА на трактори, авто і техніку
ШВИДКІСНА доставка грошей – низькі ціни, конфіденційність

KARPATY TRAVEL

121 Runnymede Road,
Toronto, Ontario
Canada M6S 2Y4

e-mail: nsemczys@aol.com

Tel. (416) 761-9105
Toll free 1-800-265-7189

Пам'ятайте – як посилати чи літати, то через КАРПАТИ!

ГРОШІ • РЕЧОВІ ПАЧКИ ПРОДУКТОВІ НАБОРИ ЛИСТИ ТА ДОКУМЕНТИ

**до рук адресата в Україні
та інші держави**

ПОДОРОЖНІ ПОСЛУГИ

**КВИТКИ • ЗАПРОШЕННЯ
МЕДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ВІЗИ**

ВІДПОЧИНОК
на відомих курортах

ЮРІЙ СТЕЦЮК
GEORGE L. STECIUK

SALES REPRESENTATIVE

ПРОДАЖ ДОМІВ у Morris.

Essex, Union, Somerset Counties.

Щира, чесна і особиста обслуга.

Free Market Analysis of Your Home.

Referral & Relocation throughout USA

CHATHAM OFFICE:
64 MAIN STREET
CHATHAM, NJ 07928

#1 REALTOR IN NJ

OFF: (973) 635-5000

#1 REALTOR IN MORRIS Co.

EVE: (973) 539-8917

#1 INDEPENDENT REALTOR U.S.

FAX: (973) 635-5086

ARKA COMPANY

Нитки, тканина до вишивання,
писанкові прибори, касети, відео-
касети, CD, шкільні книжки, хустки,
кераміка, різьба.

26 First Avenue, New York, NY 10003

Tel.: (212) 473-3550

Йосиф Купчак

власник

JOSEPH MEAT MARKET

М'ясні європейські вироби

437 Smith Street, Perth Amboy, NJ

Tel.: (732) 442-4660

(973) 831-1499

PACKAGE and FOOD Parcel Service

ЗБОРИ ВІДДІЛУ УНС

НЕДІЛЯ

5 БЕРЕЗНЯ 2000 р.

Гемпстед, Н.Й. Річні збори 327 Відділу
Т-ва „Запорозька Січ“ відбудуться о год.
2-й по пол. в церковній залі св. Володи-
мира, 709 Front St. Просимо всіх членів
прибути на збори. Управа Відділу.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ,

27 ЛЮТОГО, 2000 р.

Трентон, Н.Дж. Річні загальні збори 245
Відділу УНСОюзу, Т-ва „Запорозька Січ“,
відбудуться о год. 2-й по пол. в залі Укра-
їнського Народного Дому, 477 Jeremiah
Ave. За Управу: голова – Іван Бойчук, сек-
ретар – Михайло Мартиненко.

• НА ПРОДАЖ •

Картини видатних мистців: Труша,
Мороза, Холодного ст., Манастирсь-
кого, Кульчицької, Кричевського та ін.
– олія, аквареля, графіка. З приват-
ної колекції. Ціни до узгодження.

Тел.: 201 451-4517 год. 8 – 9

• ПРАЦЯ •

Пошукую україномовну жінку до догляду
над двома дітьми (хлопчик 3 1/2 року і
дівчинка 6 місяців) на 5 днів в тиждень. Про-
симо тел.:

**973 361-8284 – вечорами, або
212 235-0247 – під час дня**

Даю лекції гри на скрипці,
фортепіяні, гітарі, електронно-
му піано (keyboard).

Тел.: 201 951-6190

Пошукую жінку до опіки старшої
особи тільки на ніч. За точнішими
інформаціями тел.:

**(973) 537-1243 Неля
(212) 777-4441 Людмила**

Чоловік з України, 45 років, має досвід до-
гляду за старшими і хворими, смачно вар-
ить, виконує будівельні та різні ремонтні
роботи. Акуратний, веселої вдачі. Праця
потрібна негайно, бажано з проживанням.
За характеристиками на дану особу та з
пропозиціями телефонувати **973-734-0665**.

Пошукую жінку до опіки над старшою
людиною – досвід у варенні і прибиранні
дому. Обов'язкове легальне оформлен-
ня. Добра заплата за домовою. Праця у
Денвері, окреме помешкання, субота і
неділя – вільні. Писати: 6008 So. Lakeview
St., Littleton, CO 80120

Тел. вечором: 303 798-9083

МИХАЙЛО П. ГРИЦАК
адвокат

**З КРИМІНАЛЬНИХ І ЦИВІЛЬНИХ СПРАВ,
ЯК ТАКОЖ КОМП'ЮТЕРСЬКОГО ПРАВА**

Член адвокатської палати в Н. Дж., Н.Й., Конн., Вашингтоні.
316 Lenox Ave., Westfield, NJ 07090
Tel.: (908) 789-1870; (732) 627-0517

MYRON BOKALO MARIKA PROCIUK BOKALO

Ручно мальована
кераміка
трипільського і
гуцульського стилів.
„Wedding favors“

742 LINDEN AVENUE
RAHWAY, NJ 07065

(732) 382-2223

ДРУКАРНЯ
COMPUTORPRINT CORP.

Established 1972

МАРІЯ ДУПЛЯК – власник

Виконуємо друкарські роботи

- ❖ книжки
- ❖ журнали
- ❖ брошури
- ❖ коверти, канцелярські друки
- ❖ візитівки
- ❖ весільні запрошення на різних мовах

35 Harding Ave, Clifton, NJ 07011
tel.: 973 772-2166 • fax: 973 772-1963
e-mail: computorpr@aol.com

Фірма „КАРПАТИ“

Переробляє хати, пивниці, направляє да-
хи, виконує цементні праці, переробляє лаз-
нички, малює назовні і всередині. Викон-
ує малі і великі роботи (Handy man)
Василь Чолак. Тел.: (718) 937-6821

Beeper (917) 491-6150

Компанія „Wood-Art“ на Флориді потре-
бує майстрів з художньої обробки дерева
та столярної справи. Добра платня та ме-
дичне забезпечення.

Тел.: 1 (407) 668-0660

1(407) 574-7796 (Vasyl Boychuk)

• РОЗШУКИ •

Розшукую родину **БЕЗДОЛЬНИХ**.
Юлія Рогожина, 113186 Москва, Росія,
Севастопольський проспект, 17-2-30.
e-mail „Julia Rait“ <julia_rai@mail.ru>

Розшукую моїх близьких родичів: **ГИЧ КЛИМА**
МАКАРОВИЧА і **ГИЧ УЛЯНУ МАКАРІВНУ**, які
виїхали на захід до США або Канади (десь в
1913-1916 рр.). До жовтневого перевороту прожи-
вали в с. Ковалин, Переяславського повіту, Пол-
тавської губернії. Моя адреса: **Україна. Гич**
Олексій, Київська обл., м. Переяслав-
Хмельницький, вул. Набережна 4 кв. 22.

• РІЗНЕ •

Українка 47 років з дітьми (174-55) бажає
познайомитися з добрим, спокійним чо-
ловіком, громадянином Америки або Ка-
нади.

Тел.: 011-380-44-410-3362, Київ

Дівчина 22 роки (177-67) добра, спокійна,
симпатична українка з Києва, бажає поз-
найомитися із порядним чоловіком до 35
років добрим, надійним громадянином
Америци або Канади для створення сім'ї.

Тел. у Києві: 011-380-44-410-3362 Оксана

АДВОКАТ
ЯРОСЛАВ
КУЗЕМЧАК

**СПЕЦІАЛІСТ ВІД КОМПЕНСАЦІЙ
І ВИМОГ В НАСЛІДОК АВАРІЙ**

- ✓ на роботі
- ✓ автомобільних
- ✓ в публічних місцях
- ✓ лікарських помилок

Перша консультація безплатна
Оплату беремо лише після виграші процесу
про відшкодування

А ТАКОЖ:

- ВОДІННЯ під впливом алкоголю
- КУПІВЛЯ І ПРОДАЖ нерухомостей
- ПРОЦЕСИ цивільні і кримінальні
- ШТРАФИ
- РОЗВОДИ
- ЗАГАЛЬНІ КОНСУЛЬТАЦІЇ

WELT & DAVID, Clifton, NJ
(973) 773-9800

НОВЕ ВІДЕО
АПОН 1999-Б

Найкращий концерт, який Ви
коли-небудь чули і бачили
в палаці „Україна“ у Києві

ВІДЗНАЧЕННЯ 8-ОЇ РІЧНИЦІ
НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ.

Промова Президента ЛЕОНІДА КУЧМИ
до вільного народу.

Мистецьку частину виконують:
25 ансамблів зі всіх областей
України при участі артистів
СОФІЇ РОТАРУ, ВАСИЛЯ ЗІНКЕВИЧА
та інших.

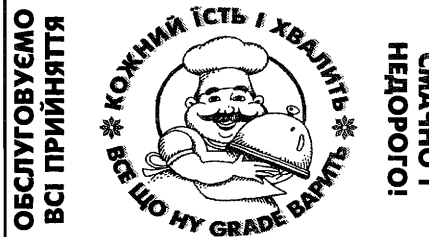
Ціна 30 дол.

Писати до:

APON MUSIC AND VIDEO
P. O. Box 3082 Long Island City, NY 11103
Tel.: (718) 721-5599

ФІРМА „МІСТ“ **miGm**
Забираємо посилки
з вашого дому 24 години
Україна – найнижчі ціни!
(973) 223-8655 • 1-888-633-7853

UKRAINIAN CATERING

457 Clifton Ave. Clifton, NJ 07011
973-546-4659

ECONOMY AIRFARES
FREGATA TRAVEL

Нью-Йорк/Львів – 599 дол. + tax
(round trip)

Нью-Йорк/Київ – 499 дол. + tax
(round trip)

429 дол. (one way)
Restrictions Apply

250 West 57 Street, #1211

New York, NY 10107

Tel.: 212-541-5707 • Fax: 212-262-3220

Фірма ЄВШАН

пропонує касети, компакт диски,
відео, шкільні книжки, комп'ютерні
програми, писанки та різні подарунки.
Замовляйте новий каталог на 1999 рік!

тел: 1-800-265-9858

Дзвінок в УКРАЇНУ

31¢ за хвилину

Із зміною або без зміни
телефонної компанії далекого зв'язку

1-800-758-1023